

ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา
กลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม (สหสาขาวิชา)
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของงานวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

THE FACTORS AFFECTING ATTITUDE AND BEHAVIOR RELATED TO THAI MUSIC OF
SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN PETCHABURI PROVINCE

Mr. Pramot Teangtrong

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Cultural Management

(Interdisciplinary Program)

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
	ดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียน
	รัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี
โดย	นายปราโมทย์ เทียงตรง
สาขาวิชา	การจัดการทางวัฒนธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมลชาติประเสริฐ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมร เพชรสม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร.พันธุ์มดี เกตะวันดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมลชาติประเสริฐ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ดร.ยุทธนา ฉัพพรรณรัตน์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดารัตน์ ชาญเลขา)

ปราโมทย์ เที่ยงตรง : ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี. (THE FACTORS AFFECTING ATTITUDE AND BEHAVIOR RELATED TO THAI MUSIC OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN PETCHABURI PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.ดวงกมลชาติประเสริฐ, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ดร. ยุทธนา ฉัปปวรรณรัตน์, 125 หน้า.

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี โดยกำหนดตัวอย่างเป็นกลุ่มนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1- 6 โรงเรียนสังกัดรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี ที่เรียนวิชาดนตรีไทย รวมกลุ่ม ตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 377 คน การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนประกอบไปด้วยปัจจัย 1. ปัจจัย ด้านลักษณะส่วนบุคคล 2. ปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย 3. ปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียน ผลการสรุป แบ่งเป็นสามส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ด้านลักษณะส่วนบุคคลกับทัศนคติต่อวิชา ดนตรีไทย (มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำคัญระหว่างดนตรีไทยกับนักเรียน ด้านกิจกรรมความ น่าสนใจต่อดนตรีไทย ด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย ทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย) และ แนวโน้มพฤติกรรมต่อดนตรีไทยของนักเรียน ส่วนที่ 2 การสรุปความสัมพันธ์ในลักษณะของ อิทธิพลเชิงสาเหตุของ ปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย ส่วนที่ 3 การสรุปความสัมพันธ์ในลักษณะของอิทธิพลเชิงสาเหตุของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย ที่มี ต่อพฤติกรรมด้านดนตรีไทยของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยมี อิทธิพลต่อทัศนคติในทุกด้าน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยที่เหลือที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ต่อวิชาดนตรีไทย คือ ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย ปัจจัย ด้านครอบครัว และปัจจัย สภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี

สาขาวิชา การจัดการทางวัฒนธรรม

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

5387342720 : MAJOR CULTURAL MANAGEMENT

KEYWORDS: THAI MUSICAL / GOVERNMENT SECONDARY SCHOOL / BEHAVIOR

PRAMOT TEANGTRONG: THE FACTORS AFFECTING ATTITUDE AND BEHAVIOR RELATED TO THAI MUSIC OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN PETCHABURI PROVINCE. ADVISOR: ASST. PROF. DUANG-KAMOL CHARTPRASERT, Ph.D., CO-ADVISOR: YOOTHANA CHUPPUNNARAT, Ph.D., 125 pp.

Factors that affect attitudes and behaviors related to Thai Music of government secondary school students in Petchburi province. The respondents were Governmental Secondary School student's level 1-6 in Petchburi province that study Thai music subject with the total number of 377.

The instrument was questionnaires. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and descriptive data analysis.

The factors affected attitude and behavior related to student that study Thai music are 1) individual personality 2) student's Thai music experience 3) Thai music teaching environment

The findings were as follow:

1. The analysis of relation about individual personally to Thai music (there are 4 topics as 1) important about Thai music to student 2) interesting activity to Thai music 3) the future of Thai music subject 4) negative thinking about Thai music and behavior forecasting to Thai music's student)

2. Concluding in relation about influence affecting of Thai music experience's students and school environment of Thai music studying affected to Thai music subject's attitude

3. Concluding in relation about influence affecting of Thai music subject attitude to Thai music behavior's student

The finding By ranking from the highest to the lowest were as follow 1) environment affected to attitude 2) finds 3) experiences to Thai music 4) family 5) school environment's musical instrument

Field of Study: Cultural Management

Student's Signature

Academic Year: 2013

Advisor's Signature

Co-Advisor's Signature

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐผู้เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ยุทธนา ฉัปปวรรณรัตน์ ผู้เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้อุทิศเวลาและให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งความกรุณาของอาจารย์ ดร.พันธุ์มณี เกตะวันดีผู้เป็นประธาน สอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผศ.ดร.สุภารัตน์ ชาญเลขา ที่ได้ให้เกียรติและสละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำเพื่อการแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจากอาจารย์ดังกล่าว เรื่อยมาจนมาถึงวันนี้วันที่วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง รวมทั้งคณาจารย์ท่านอื่นๆ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ในวิชาต่างๆ อันเป็นรากฐานสำคัญในการปูพื้นฐานความรู้สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความกรุณาเพื่อทราบข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี รวมทั้งเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งส่งผลให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์และเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจในการเรียน คอยสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางด้านต่างๆ เป็นอย่างดี ไปจนถึงผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่ได้กล่าวชื่อนามในที่นี้ที่มีส่วนช่วยเหลือ ผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา ครั้งนี้ไปเพื่อให้เกิดประโยชน์ตลอดไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ซ
สารบัญ.....	ฅ
บทที่ 1.....	15
1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	19
1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	19
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	19
1.4 นิยามศัพท์.....	19
ตัวแปรที่ศึกษา	19
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	21
บทที่ 2.....	22
2.1 แรงจูงใจ	22
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษา	22
2.2 ทักษะ.....	28
2.2.1 ความหมายของทักษะ.....	28
2.2.2 ลักษณะสำคัญของทักษะ.....	30
2.2.3 องค์ประกอบของทักษะ	30
2.2.4 การเกิดทักษะ.....	32
2.2.5 การวัดทักษะ.....	32
2.2.6 ประโยชน์ของทักษะ	33
2.3 พฤติกรรม.....	34
2.3.1 ความหมายของพฤติกรรม.....	34

2.3.2 ความหมายของพฤติกรรมการณ์เรียน	34
2.3.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์เรียน.....	35
2.3.4 การเกิดพฤติกรรมโดยเชื่อมโยงทัศนคติและพฤติกรรมเข้าด้วยกัน	36
ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB)	36
2.4 ข้อมูลด้านดนตรีไทย.....	38
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
2.5.1งานวิจัยภายในประเทศ	49
2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	51
บทที่ 3.....	53
วิธีดำเนินการวิจัย	53
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
3.1.2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	55
3.1.3. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล	56
3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
3.4.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4.....	62
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4.1 วิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6.....	62
4.2 วิเคราะห์แหล่งที่มาของข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย.....	64
4.3 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทย	66
4.4 ปัจจัยความเกี่ยวข้องของดนตรีไทยกับนักเรียนในอดีต	66
4.5 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล	82
จังหวัดเพชรบุรี.....	82

ตารางที่ 23 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล	82
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี.....	82
4.6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน	83
ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรกับทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยและ .. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี.....	84
ส่วนที่ 2 อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย การวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุเป็นการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยแต่ละด้านที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย การวิเคราะห์ใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) โดยมีขั้นตอนดังนี้.....	89
บทที่ 5.....	101
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
5.1 สรุปผลการวิจัย	101
5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6.....	101
5.1.2 แหล่งที่มาของข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย	102
5.1.3 ข้อมูลด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทย.....	102
5.1.4 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน	102
5.2 อภิปรายผล	107
5.3 ประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	111
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	112
รายการอ้างอิง	113

ภาคผนวก.....	117
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	125

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดเพชรบุรี.....	53
-------------------------------------	----

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 จังหวัดเพชรบุรี.....	54
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามเพศ.....	62
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามระดับชั้น.....	62
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามระดับอายุ.....	63
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่เข้าศึกษาต่อโดยการ.....	63
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามประเภทการเข้าศึกษาต่อ.....	64
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยจากแหล่งที่มาต่างๆ.....	64
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 วิเคราะห์การรับรู้ถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับดนตรีไทย.....	65
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 วิเคราะห์สื่อที่ท่านเคยฟังหรือได้ยินเพลงดนตรีไทยเดิม.....	65
ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทย.....	66
ตารางที่ 11 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ด้านดนตรีไทย.....	66
ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยจำนวนด้านครอบครัว.....	68
ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านเพื่อน.....	69

ตารางที่ 14	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อม.....	70
ตารางที่ 15	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย.....	72
ตารางที่ 16	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทย.....	73
ตารางที่ 17	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย.....	75
ตารางที่ 18	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทย.....	76
ตารางที่ 19	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย.....	78
ตารางที่ 20	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านครูผู้สอน.....	79
ตารางที่ 21	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านห้องเรียน.....	80
ตารางที่ 22	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านเครื่องดนตรี.....	81
ตารางที่ 23	แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านแนวโน้มด้านพฤติกรรม.....	82
ตารางที่ 24	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และแนวโน้มพฤติกรรม.....	84
ตารางที่ 25	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และแนวโน้มพฤติกรรม.....	85
ตารางที่ 26	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และแนวโน้มพฤติกรรม.....	86
ตารางที่ 27	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และแนวโน้มพฤติกรรม.....	88
ตารางที่ 28	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย.....	90
ตารางที่ 29	แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียน.....	91
ตารางที่ 30	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย.....	92
ตารางที่ 31	แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย.....	93
ตารางที่ 32	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย.....	94
ตารางที่ 33	แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทยและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย.....	95
ตารางที่ 34	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย.....	96
ตารางที่ 35	แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย.....	97

ตารางที่ 36สรุปอิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย	98
ตารางที่ 37แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้านที่มีต่อแนวโน้ม.....	99
ตารางที่ 38 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้านที่มีต่อแนวโน้มพฤติกรรมด้านดนตรีไทยของนักเรียน.....	100

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยมีวัฒนธรรมที่มีการพัฒนาสืบเนื่องมายาวนาน จนมีเอกลักษณ์ของตนเอง เช่น วัฒนธรรมด้านสถาปัตยกรรม อาหาร รวมถึงศิลปะการแสดง ได้แก่ นาฏศิลป์และดนตรีไทยวัฒนธรรมต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนสิ่งๆที่ชี้ให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติบ้านเมือง ที่บรรพบุรุษได้บอกเล่าถึงการดำรงชีวิต สังคม วัฒนธรรม ที่เจริญรุ่งเรือง และเปลี่ยนแปลงในแต่ละยุคสมัยออกมาในรูปแบบต่างๆ พร้อมทั้งสืบทอดให้ชนรุ่นหลังได้เห็นถึงความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีที่สั่งงาม

การมีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์มีความสำคัญต่อการเป็นชาติ เนื่องจากเป็นจุดหลอมรวมคนในชาติให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสามารถมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ทางสังคม การเมือง และทางเศรษฐกิจได้ ประเทศไทยได้เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ ซึ่งเห็นได้จากการกำหนดให้มีกฎหมายดูแลศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ เช่น ดนตรีไทย ฯลฯ ให้คงอยู่และเป็นการรักษาเพื่อการเผยแพร่ให้ชาวต่างชาติได้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

สังคมไทยก็เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ จึงได้มีข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 เพื่อเป็นการนำเอามรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าเพื่อปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักรากเหง้าตัวตนของตนเองหากมีการสืบค้นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาทรงคุณค่าในท้องถิ่นนำกลับมาพลิกฟื้นเกิดขึ้นในรูปแบบการจัดการศึกษาดนตรีประเภทหนึ่งนอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัยความคาดหวังบ้านได้รับจากพื่อการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 (คณะกรรมการโครงการฯ. 2535 : 185) ซึ่งล้วนระบุไว้อย่างชัดเจนถึงเรื่องความสำคัญของวัฒนธรรม

ดนตรีไทย ก็เป็นวัฒนธรรมแขนงที่สำคัญแขนงหนึ่ง แม้ว่าจะได้รับอิทธิพลมาจากหลายแหล่งแต่ก็มีวิวัฒนาการในสังคมไทยมานานจนเกิดเป็นรูปแบบของดนตรี ทั้งในด้านเพลง เครื่องดนตรี และการผสมวงที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ แตกต่างไปจากที่อื่น ดนตรีโดยธรรมชาติแล้วเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อการสื่อสารสื่อสารกับเทพเจ้า เพื่อผ่อนคลายให้มีความสุขสนาน ฯลฯ เป็นวัฒนธรรมแขนงหนึ่งที่สืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่นที่ประกอบด้วยความรู้ด้านทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพสังคมและภูมิประเทศนั้นๆมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาย่อม

มีดนตรีเป็นแบบฉบับของตนเอง เพราะดนตรีเป็นเครื่องแสดงออกอย่างหนึ่งถึงชีวิตจิตใจของคนแต่ละชาติ

สำหรับดนตรีไทยนั้น สงัด ภูเขาทอง (2532 : 1)กล่าวว่า เป็นเรื่องมรดกทางความคิดที่สืบทอดกันมาช้านาน ดนตรีไทยเป็นมรดกอันล้ำค่าของไทย เป็นเครื่องหมายอันสำคัญชิ้นหนึ่งที่เป็นเอกลักษณ์อันแสดงออกถึงความเป็นชาติ กล่าวถึงแบบฉบับของดนตรีไทยว่า เฉพาะดนตรีแบบฉบับประจำชาติไทยนั้น จัดเป็นพยานสำคัญอันแสดงว่า ชนชาติไทยเจริญรุ่งเรืองมาแต่โบราณกาล ดนตรีไทยมีความผูกพันกับชีวิตและจิตใจของคนไทยตลอดมา และมีวิวัฒนาการเป็นลำดับมาตามสภาพของสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัย

อย่างไรก็ตาม ดนตรีนั้นก็เหมือนกับศิลปกรรมทุกสาขา กล่าวคือความนิยมย่อมผันแปรไปตามกาลเวลาและตามสภาพของสังคม คนไทยสมัยก่อนเข้าใจและซาบซึ้งดนตรีไทย ก็เพราะดนตรีไทยแสดงภาพหรือความรู้สึกของสังคมไทยในขณะนั้น สิ่งอันตรงกับใจจึงเกิดเป็นความจับใจ ส่วนคนไทยทุกวันนี้โดยมากมักมองดนตรีอย่างสงสัย เพราะสภาพสังคมไทยในปัจจุบันต่างกับในอดีตอย่างมาก โอกาสที่จะสัมผัสกับดนตรีไทยในชีวิตประจำวัน มีน้อย และนับวันจะน้อยลงทุกที จนดูเหมือนดนตรีไทยจะไม่มีวิวัฒนาการสืบทอดไปในอนาคต

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าดนตรีไทยจะมีพัฒนาการมายาวนานเพียงใดก็ตาม แต่ก็ต้องสู้กับความเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์ ที่เปิดโอกาสให้วัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามาเผยแพร่ในสังคมไทย ในรูปที่หลากหลาย เป็นที่สนใจ ประกอบกับกระบวนการตลาด ทำให้ดนตรีไทยอาจได้รับความนิยมน้อยลงสงัด ภูเขาทอง (อ้างแล้ว :2532) กล่าวว่า ดนตรีก็เหมือนกับศิลปกรรมทุกสาขา กล่าวคือ ความนิยมย่อมผันแปรไปตามกาลเวลาและตามสภาพของสังคม คนไทยสมัยก่อนเข้าใจและซาบซึ้งดนตรีไทยก็เพราะดนตรีไทยแสดงภาพหรือความรู้สึกของคนไทยในขณะนั้น สิ่งอันตรงกับใจจึงเกิดเป็นความจับใจ ส่วนคนไทยทุกวันนี้โดยมากมักมองดนตรีไทยอย่างสงสัย เพราะสภาพสังคมไทยในปัจจุบันต่างจากในอดีตอย่างมาก โอกาสที่จะสัมผัสกับดนตรีไทยในชีวิตประจำวันมีน้อย และนับวันจะน้อยลงทุกที จนดูเหมือนดนตรีไทยจะไม่มีวิวัฒนาการสืบทอดไปในอนาคต ในขณะที่ธงชัย สิทธิกรรม (ดนตรีไทยอุดมศึกษา, ครั้งที่ 30 พ.ศ. 2542, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ) กล่าวว่า หลายคนคิดคล้ายกันว่าดนตรีไทยเป็นเรื่องล้าสมัย เป็นเพียงเครื่องประกอบในงานพิธี หรือเป็นเอกลักษณ์ความบันเทิงของคนรุ่นเก่าที่เข้ากันได้ยากกับดนตรีสากลตามรูปแบบของอารยธรรมตะวันตก

แม้ว่าดนตรีไทยจะได้รับความนิยมน้อยลง แต่ก็ยังมีผู้ที่เห็นความสำคัญและมีความหวังที่จะ อารงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติแขนงนี้ไว้ ธงชัย สิทธิธรรม (ดนตรีไทยอุดมศึกษา. ครั้งที่ 30 พ.ศ. 2542. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ)กล่าวว่า นับว่าเป็นความโชคดีของลูกหลานไทย ที่ สมเด็จพระเทพฯ ผู้ซึ่งมีสายพระเนตรยาวไกลได้ทรงจุดประกาย โดยทรงเป็นผู้นำเพื่อให้คนไทยทุกคน ได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของดนตรีไทยอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ แม้ไม่สามารถสร้าง กระแสให้ทัดเทียมโลกาภิวัตน์ได้ แต่ก็ก่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าทางดนตรีไทยทั้งยังก่อให้เกิด ปรนิธานร่วมกันของเหล่าพสกนิกรในอันที่จะดำรงและส่งเสริมคุณค่านั้น ให้แพร่หลายสู่ลูกหลาน คน รุ่นใหม่สืบไป

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2531:38) กล่าวถึงความสำคัญของการถ่ายทอดดนตรีไทยให้แก่คนรุ่นหลัง ไว้ว่าบุคคลที่สามารถจะเข้าใจและเรียนรู้ได้ดีที่สุด คือ กลุ่มนิสิต นักศึกษา ซึ่งกำลังจะเป็นผู้ใหญ่หรือ เป็นผู้ใหญ่แล้ว การจัดการเรียนและการวิจัยด้านดนตรีไทย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่ง ปรับปรุงและพัฒนา เพราะการให้การศึกษาด้านดนตรีไทยนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการ หนึ่งในการพัฒนาทรัพยากร พัฒนาประเทศชาติ และพัฒนาสังคมโลก เนื่องจากดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และ ศิลป์สาขาหนึ่งที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับมวลมนุษยชาติ ทำให้ผู้รับรู้ได้สัมผัสสโสตศิลป์อันจะ นำไปสู่ความรู้สึกภายในจิตใจ เกิดความอิ่มเอิบ ชื่นชม และเห็นคุณค่าของความงามของดนตรี ซึ่ง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้รับรู้ หรือสัมผัสได้ทุกคน หากแต่ต้องมีการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ การได้รับรู้ และเกิดความรู้สึกที่จะส่งผลต่อการพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การจะส่งเสริมศิลปะของชาติให้ยั่งยืน การถ่ายทอดในระบบการศึกษาก็ถือเป็นช่องทางหนึ่ง ก็มีกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตรทางด้านดนตรีไทย แต่ที่ผ่านมามีปรากฏว่าไม่ได้รับความนิยม เท่าที่ควร ซึ่งถ้าสามารถเข้าใจปรากฏการณ์นี้ได้ ก็จะสามารถหาแนวทางส่งเสริมฟื้นฟูศิลปะแขนงนี้ได้ กนก คล้ายมุข (ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพท.พระนครศรีอยุธยา เขต 2)ได้กล่าวว่าดนตรีเป็นศิลปะที่ช่วยพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีมีความสำคัญทั้งส่งเสริม พัฒนาการผู้เรียน และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมด้านดนตรีของไทยการจัดการเรียนการสอนดนตรี ปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังคงต้องยึดทฤษฎี ตามธรรมชาติวิชา ดังนี้

1. ทฤษฎีเลียนแบบ ครูผู้สอนยังมีความจำเป็นที่ต้องเป็นแม่แบบที่ดี (ลูกปูเดินตามแม่ปู)
2. ทฤษฎีการทำซ้ำ เมื่อเลียนแบบแล้วนักเรียนต้องฝึกปฏิบัติซ้ำๆจนเกิดความชำนาญ

3. ทักษะการสร้างสรรค์ หลังจากที่ได้เรียนรู้เชี่ยวชาญแล้ว จะสามารถคิดนอกกรอบจากที่ครูสอน

4. ทักษะความเป็นตัวเอง สร้างรูปแบบของตนเอง

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีประวัติศาสตร์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตของผู้คนที่จัดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติมีเอกลักษณ์แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองมาอย่างช้านาน เช่นงานช่างสิบหมู่ ศิลปะการแสดงดนตรีไทย เป็นต้นโดยเฉพาะดนตรีไทยนับเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญและโดดเด่นของจังหวัด(พิธีไหว้ครูดนตรีไทย 22 ตุลาคม 2541 ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น วัดภาคกลาง วัดมหาธาตุวรวิหาร จังหวัดเพชรบุรี : 11-14) มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนวงดนตรีไทยที่มีอยู่ในจังหวัดเพชรบุรีที่มีทั้งหมด 71 วงซึ่งวงดนตรีไทยมีอยู่จำนวนมากแสดงให้เห็นว่าการเล่นดนตรีไทยนั้น สามารถยึดเป็นอาชีพหนึ่งของคนในจังหวัดเพชรบุรีแต่ในปัจจุบันด้วยสภาพเศรษฐกิจทางสังคม การที่จะทำให้เยาวชนหันมาศึกษาและสนใจในการเล่นดนตรีไทยเป็นหนทางในการประกอบอาชีพนั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของดนตรีไทยต่อสังคมนั้นลดน้อยลง ด้วยปัจจัยต่างๆเป็นตัวที่ส่งผลให้ทัศนคติของเยาวชนนั้นเปลี่ยนไปตาม เพื่อการดำรงชีวิตที่ดีในสังคม ดนตรีไทยจึงกลายเป็นด้านหนึ่งที่ถูกกลบบทบาทหน้าที่ความสำคัญในการดำรงชีวิต เหลือเพียงส่วนน้อยที่จะใช้ดนตรีเพื่อประกอบอาชีพเสริมเท่านั้น

จากสภาพที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีในปัจจุบัน รวมถึงเหตุปัจจัยที่มีผลกระทบ เช่น สังคม เศรษฐกิจ การเมืองฯลฯ ที่ส่งผลให้ดนตรีไทยในมุมมองข้ามไปโดยเฉพาะเยาวชนผู้ที่จะรับหน้าที่สืบทอด จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยมีกลุ่มประชากรตัวอย่างเป็นนักเรียน กลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีเพื่อทราบถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อทัศนคติอันเป็นการสร้างค่านิยมที่ดีของเยาวชนไทยที่มีต่อวิชาดนตรีไทยซึ่งส่งผลต่อไปยังพฤติกรรมอันดีต่อดนตรีไทยโดยผลการวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนและจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาดนตรีไทย อีกทั้งผู้ที่ทำงานในสายอาชีพนี้โดยตรงด้วย เพื่อสร้างทัศนคติและค่านิยมที่ดีต่อวิชาดนตรีไทย ตลอดจนยังได้อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมดนตรีไทยให้คงอยู่คู่ประเทศชาติสืบไป

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี

1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการและนักวิจัยด้านทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของโรงเรียนสังกัดรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จังหวัดเพชรบุรีได้มุ่งเน้นพื้นที่ของการศึกษาไปยังนักเรียนโรงเรียนสังกัดรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ภายในจังหวัดเพชรบุรีโดยสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

1.4 นิยามศัพท์

1. **ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย** หมายถึง ความคิดเห็นและความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนเกี่ยวกับดนตรีไทย ประกอบด้วย ด้านทัศนคติต่อนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย ด้านกิจกรรมความน่าสนใจที่มีต่อวิชาดนตรีไทย ทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย และทัศนคติด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทย เป็นต้น

2. **พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย** หมายถึง การแสดงออกในลักษณะต่างๆของนักเรียนเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าการแสดงออกนั้นอาจจะสังเกตได้หรือไม่สามารถสังเกตได้ดังนั้นพฤติกรรมจึงครอบคลุมทั้งการกระทำและความรู้สึกนึกคิดของบุคคลรวมทั้งการพัฒนาความสามารถและทักษะทางสติปัญญาการใช้วิจารณญาณเพื่อประกอบการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วยแนวโน้มด้านพฤติกรรม ด้านผู้บริหารสถานศึกษาด้านครูผู้สอน ด้านห้องเรียน และด้านเครื่องดนตรี เป็นต้น

3. **ดนตรีไทย** หมายถึง สิ่งที่นักเรียนได้เรียนหรือได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยทั้งด้านทฤษฎีหรือปฏิบัติหรือทั้งที่มีประสบการณ์ตรงหรือประสบการณ์ทางอ้อม เป็นสิ่งที่ส่งผลให้นักเรียนได้เลือกและตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติต่อดนตรีไทยต่อไป

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น

1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากร
2. ปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีต
 - ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย
 - ปัจจัยด้านครอบครัว
 - ปัจจัยด้านเพื่อน
 - ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียน
 - ด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา
 - ด้านครูผู้สอน
 - ด้านห้องเรียน
 - ด้านเครื่องดนตรี

ตัวแปรตาม

1. ทักษะที่มีต่อดนตรีไทย
 - ทักษะด้านความสำคัญของดนตรีไทย
 - ทักษะด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย
 - ทักษะด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต
 - ทักษะด้านผลลัพท์วิชาดนตรีไทย
2. พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียน

รัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี

มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ของโรงเรียนสังกัดรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. แรงจูงใจ
2. ทัศนคติ
3. พฤติกรรม
4. ข้อมูลด้านดนตรีไทย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แรงจูงใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษา

แรงจูงใจ (Motivation) คือ สิ่งซึ่งควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ อันเกิดจากความต้องการ (Needs) พลังกดดัน (Drives) หรือ ความปรารถนา (Desires) ที่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งอาจจะเกิดมาตามธรรมชาติหรือจากการเรียนรู้ก็ได้ แรงจูงใจเกิดจากสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลนั้น ๆ เอง ภายใน ได้แก่ ความรู้สึกต้องการ หรือขาดอะไรบางอย่าง จึงเป็นพลังชักจูง หรือกระตุ้นให้มนุษย์ประกอบกิจกรรมเพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหรือต้องการนั้น ส่วนภายนอกได้แก่ สิ่งใดก็ตามที่มาแรงเร้า นำช่องทาง และมาเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมในตัวมนุษย์ ซึ่งแรงจูงใจนี้อาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอก แต่เพียงอย่างเดียว หรือทั้งสองอย่างพร้อมกันได้ อาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจทำให้เกิดพฤติกรรมซึ่งเกิดจากความต้องการของมนุษย์ ซึ่งความต้องการเป็นสิ่งเร้าภายในที่สำคัญกับการเกิดพฤติกรรม นอกจากนี้ยังมีสิ่งเร้าอื่น ๆ เช่น การยอมรับของสังคม สภาพบรรยากาศที่เป็นมิตร การบังคับขู่เข็ญ การให้รางวัลหรือกำลังใจ หรือการทำให้เกิดความพอใจ ล้วนเป็นเหตุจูงใจให้เกิดแรงจูงใจได้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจแบ่งออกได้เป็นทฤษฎีใหญ่ ๆ คือ

1.1 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral View of Motivation)

ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ในอดีต (Past Experience) ว่ามีผลต่อแรงจูงใจของบุคคลเป็นอย่างมาก ดังนั้นทุกพฤติกรรมของมนุษย์ถ้าวิเคราะห์ดูแล้วจะเห็นว่าได้รับอิทธิพลที่เป็นแรงจูงใจมาจากประสบการณ์ในอดีตเป็นส่วนมาก โดยประสบการณ์ในด้านดีและกลายเป็นแรงจูงใจทางบวกที่ส่งผลรื้อให้มนุษย์มีความต้องการ การแสดงพฤติกรรมในทิศทางนั้นมากยิ่งขึ้นทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของสิ่งเร้าภายนอก (Extrinsic Motivation)

1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning View of Motivation)

ทฤษฎีนี้เห็นว่าแรงจูงใจเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเอกลักษณ์และการเลียนแบบ (Identification and Imitation) จากบุคคลที่ตนเองชื่นชม หรือคนที่มีชื่อเสียงในสังคมจะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

1.3 ทฤษฎีพุทธินิยม (Cognitive View of Motivation)

ทฤษฎีนี้เห็นว่าแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับรับรู้ (Perceive) สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว โดยอาศัยความสามารถทางปัญญาเป็นสำคัญ มนุษย์จะได้รับแรงผลักดันจากหลายๆ ทางในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งในสภาพเช่นนี้ มนุษย์จะเกิดสภาพความไม่สมดุล (Disequilibrium) ขึ้น เมื่อเกิดสภาพเช่นนี้มนุษย์จะต้องอาศัยขบวนการดูดซึม (Assimilation) และการปรับ (Accomodation) ความแตกต่างของประสบการณ์ที่ได้รับใหม่ให้เข้ากับประสบการณ์เดิมของตนซึ่งการจะทำให้ได้จะต้องอาศัยสติปัญญาเป็นพื้นฐานที่สำคัญทฤษฎีนี้เน้นเรื่องแรงจูงใจภายใน (intrinsic Motivation) นอกจากนั้นทฤษฎีนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการวางแผน ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับระดับของความคาดหวัง (Level of Aspiration) โดยที่เขาเชื่อว่าคนเรามีแนวโน้มที่จะตั้ง ความคาดหวังของตนเองให้สูงขึ้น เมื่อเขาทำงานหนึ่งสำเร็จ และตรงกันข้ามคือจะตั้งความคาดหวังของตนเองต่ำลงเมื่อเขาทำงานหนึ่งแล้วล้มเหลว

1.4 ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanistic View of Motivation)

แนวความคิดนี้เป็นของมาสโลว์ (Maslow) ที่ได้อธิบายถึงลำดับความต้องการของมนุษย์ โดยที่ความต้องการจะเป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่ความต้องการนั้น ทำให้เราไม่จำเป็นต้องสืบพฤติกรรมเลย ดังนั้นถ้าเข้าใจความต้องการของมนุษย์ก็สามารถ อธิบายถึงเรื่องแรงจูงใจของมนุษย์ได้เช่นเดียวกัน

2. องค์ประกอบของแรงจูงใจ มี 3 ด้านคือ

2.1 องค์ประกอบทางด้านกายภาพ (Biological Factor) ในองค์ประกอบด้านนี้จะพิจารณาถึงความต้องการทางกายภาพของมนุษย์ เช่น ความต้องการปัจจัย 4 เพื่อจะดำรงชีวิตอยู่ได้

2.2 องค์ประกอบทางการเรียนรู้ (Learned Factor) องค์ประกอบด้านนี้เป็นผลสืบเนื่องต่อกันจากองค์ประกอบข้อ 1 ทั้งนี้เพราะมนุษย์ทุกคนไม่สามารถได้รับการตอบสนองความต้องการในปริมาณ ชนิด และคุณภาพตามที่ตนเองต้องการ และในหลาย ๆ ครั้ง สิ่งแวดล้อมเป็นตัววางเงื่อนไขในการสร้างแรงจูงใจของมนุษย์

2.3 องค์ประกอบทางด้านความคิด (Cognitive Factor)

3. ประเภทของแรงจูงใจ

นักจิตวิทยาได้แบ่งลักษณะของแรงจูงใจออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 แรงจูงใจฉับพลัน (Aroused Motive) คือแรงจูงใจที่กระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ออกมาทันทีทันใด แรงจูงใจสะสม (Motivational Disposition หรือ Latent Motive) คือแรงจูงใจที่มีอยู่แต่ไม่ได้แสดงออกทันที จะค่อย ๆ เก็บสะสมไว้รอการแสดงออกในเวลา ใดเวลาหนึ่งต่อ

กลุ่มที่ 2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motive) คือ แรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายในตัวของบุคคลผู้นั้น **แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive)** คือแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายนอก

กลุ่มที่ 3 แรงจูงใจปฐมภูมิ (Primary Motive) คือ แรงจูงใจอันเนื่องมาจากความต้องการที่เห็นพื้นฐานทางร่างกาย เช่น ความหิวโหย, กระหายเลือด **แรงจูงใจทุติยภูมิ (Secondary Motive)** คือ แรงจูงใจที่เป็นผลต่อเนื่องมาจากแรงจูงใจขั้นปฐมภูมิ

แรงจูงใจภายในและภายนอก (Intrinsic and Extrinsic Motivation) นักจิตวิทยาหลายท่านไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่อธิบายพฤติกรรมด้วยแรงจูงใจทางสรีระแลแรงจูงใจ ทางจิตวิทยาโดยใช้ทฤษฎีการลดแรงขับ เพราะมีความเชื่อว่า พฤติกรรมบางอย่างของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจภายใน

แรงจูงใจภายใน หมายถึง แรงจูงใจที่มาจากภายในตัวบุคคล และเป็นแรงขับที่ทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมโดยไม่หวังรางวัลหรือแรงเสริมภายนอก

ความมีสมรรถภาพ (Competence) ไวท์ ได้อธิบายว่าความมีสมรรถภาพเป็นแรงจูงใจภายใน ซึ่งหมายถึงความต้องการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไวท์ถือว่า

มนุษย์เราต้องการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่วัยทารกและพยายามที่จะปรับปรุงตัวอยู่เสมอ ความต้องการมีสมรรถภาพจึงเป็นแรงจูงใจภายใน

ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) ความอยากรู้อยากเห็นเป็นแรงจูงใจภายในที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่อยากค้นคว้าสำรวจสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้จากเด็กวัย 2-3 ขวบจะมีพฤติกรรมที่ต้องการจะสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

แรงจูงใจภายนอก หมายถึง แรงจูงใจที่มาจากภายนอก เป็นต้นว่าคำชมหรือรางวัล

มอร์และมอร์ (MAW&MAW,1964) ได้เสนอแนะเครื่องชี้ (Indicators) ของความกระตือรือร้นของเด็กจากพฤติกรรมต่อไปนี้

- เด็กจะมีปฏิกริยาบวกต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งใหม่ แปลกและตลกกลับคือมีการเคลื่อนไหว หาสิ่งเหล่านั้น
- เด็กแสดงความอยากรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม
- เด็กจะเสาะแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบตัว
- เด็ก จะแสดงความเพียรพยายามอย่างไม่ท้อถอยในการสำรวจค้นพบสิ่งแวดล้อม

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548 : 2) ได้แบ่งลักษณะของแรงจูงใจออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

แรงจูงใจภายใน (intrinsic motives) แรงจูงใจภายในเป็นสิ่งผลักดันจากภายในตัวบุคคลซึ่งอาจจะเป็นเจตคติ ความคิด ความสนใจ ความตั้งใจ การมองเห็นคุณค่า ความพอใจ ความต้องการ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมค่อนข้างถาวร เช่น คนงานที่เห็นองค์การคือสถานที่ให้ชีวิตแก่เขาและครอบครัว เขาก็จะจงรักภักดีต่อองค์การ และองค์การบางแห่งขาดทุนในการดำเนินการก็ไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนที่ดี แต่ด้วยความผูกพันพนักงานก็ร่วมกันลดค่าใช้จ่ายและช่วยกันทำงานอย่างเต็มที่

แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motives) แรงจูงใจภายนอกเป็นสิ่งผลักดันภายนอกตัวบุคคลที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมอาจจะเป็นการได้รับรางวัล เกียรติยศชื่อเสียง คำชม หรือยกย่อง แรงจูงใจนี้ไม่คงทนถาวร บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองสิ่งจูงใจดังกล่าวเฉพาะกรณีที่ต้องการสิ่งตอบแทนเท่านั้น

มอร์และมอร์ (Maw and Maw, 1964, 1965) ได้เน้นความสำคัญของความกระตือรือร้นว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และสุขภาพจิต ความต้องการพัฒนาตน (Growth Needs) ก็เป็นความต้องการที่ทำให้เกิดแรงจูงใจภายใน ในการเรียนการสอน ครูมีหน้าที่ที่

จะสนับสนุนให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าสำรวจและทดลองความสามารถของตน โดยจัดสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนหรือจัดประสบการณ์ที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน

เจื้อจันท์ จงสถิตอยู่ (2525, หน้า 16-17) กล่าวถึง เหตุจูงใจในการศึกษาต่อว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันไป
4. ภูมิลำเนาของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นผลให้บุคคลมีเหตุจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกัน

ทิพวรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526, หน้า 32-36) กล่าวว่า ความคิดเกี่ยวกับการเรียน อาจจะมีแนวโน้มหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางาน ทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญคือต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ มักจะขึ้นอยู่กับ ค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้องและเพื่อน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัว ถ้าครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะพยายามส่งเสีย บุตรหลานให้ได้เรียนระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้า และถ้ามีความสนใจจึงกลับเข้าศึกษาต่อใหม่ ในการเข้าศึกษาของกลุ่มหลังนี้มักจะมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก คือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ และเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย

พจน์ สะเพียรชัย (2526, หน้า 8) กล่าวว่า แรงจูงใจในการศึกษาระดับอุดมศึกษา นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากค่านิยมในปริญญา ความต้องการของผู้เรียน และการที่มีหรือไม่มีงานทำ จากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่าน ๆ มา สิ่งที่เห็นชัดเจนอย่างหนึ่งคือ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ชีวิตเป็น ชีวิตที่สมบูรณ์เช่นเดียวกับปัจจัยอาหาร ยา รักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย

ปฐม นิคมานนท์ (2528, หน้า 321-323) กล่าวว่า เหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียน เหตุหนึ่งคือ เป็นข้อมูลสำคัญที่นำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อวางแผนจัดทำหลักสูตรตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูหรือนักศึกษา ผู้ใหญ่พึงกระทำ เพราะจะช่วยให้สามารถ

จัดการเรียนการสอนได้ตรงกับความประสงค์ของผู้เรียน และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามทิศทาง
ยิ่งขึ้น

จากการสำรวจในประเทศอังกฤษโดยสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (National Institute for Adult Education [NIAE], 1971, p. 7) พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียน คือ

1. เหตุจูงใจด้านอาชีพ เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาตนเอง (self-development) ให้มีความรู้มากขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ขยายโลกทรรศน์ หรือสนใจวิชาการแขนงหนึ่งแขนงใดโดยเฉพาะส่วนใหญ่เรียนเพื่อยกระดับความรู้ตนเอง

3. แม่บ้านพัฒนา (captive wives) เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งในสังคมเมือง โดยเฉพาะในหมู่แม่บ้านที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ต้องการเพิ่มพูนความรู้ตัวเอง และเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว มักใช้เวลาว่างในช่วงกลางวันเข้าเรียน การศึกษาผู้ใหญ่ เช่น เรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา ศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น

4. เหตุจูงใจทางสังคม (social motives) เนื่องจากแรงผลักดันทางสังคมแฝงอยู่ด้วยเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องจากต้องการตามให้ทันคนอื่น ไม่อยากล้าหลัง ขจัดความเหงา หวังว่าจะพบชายในฝันหรือหญิงในฝัน มาเรียนเพราะเพื่อนชักชวน หรือเพราะมีเวลาว่างช่วงนั้นพอดี

5. เหตุผลอื่น ๆ (other motives) เช่น สนใจกิจกรรมนั้นโดยเฉพาะ บางคนเห็นว่า เพราะมีโปรแกรมที่เปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้าน นอกจากนี้ก็เข้าเรียนเพราะความจำเป็นขึ้นมาในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในวัยผู้ใหญ่วัยต้นต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงลูก พัฒนาอาชีพ ในวัยกลางคนต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องของวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุตร ในวัยสูงอายุมักจะเกี่ยวพันกับการปรับตัวเมื่อปลดเกษียณ เพื่อรักษาสุขภาพ ต้องการใช้เวลาว่างค้นหาสัจธรรมของชีวิต เป็นต้น

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2542, หน้า 144) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. แรงจูงใจเกิดจากความต้องการความสุขส่วนตัว มนุษย์มีความต้องการหาความสุขให้กับตนเอง หลีกหนีความไม่พึงพอใจ ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อแสวงหาความสุข ไม่ว่าจะเป็นในด้านความสุขหรือความเจ็บปวด ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจแห่งตน

2. แรงจูงใจเกิดจากการตอบสนองสัญชาตญาณ โดยไม่ต้องมีการเรียนรู้ เช่น การตอบสนองต่ออาหารตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางเพศและความเจ็บปวดต่างๆ

3. แรงจูงใจเกิดขึ้นตามเหตุและผล คนเรามีอิสระที่จะกระทำหรือตัดสินใจต่าง ๆ โดยมีเหตุผลและรู้ว่าตนต้องการอะไร ทำให้การตัดสินใจเลือกเป็นแรงจูงใจตามหลักเหตุและผล

4. แรงจูงใจเกิดจากแรงขับ การกระทำที่มนุษย์เลือกกระทำขึ้นอยู่กับความมากน้อยของแรงขับที่จะตัดสินใจให้เกิดแรงกระทำนั้น ๆ

5. แรงจูงใจเกิดจากการกระตุ้นของอารมณ์ในบางครั้งบุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมตามพลังของอารมณ์

สรุปได้ว่า แรงจูงใจในการเลือกศึกษาจะประกอบด้วยความต้องการและ เป้าประสงค์ที่มีลักษณะผสมผสานกันหลายประการ ทั้งด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านสถาบัน

กิจกรรมใดที่จะสามารถตอบสนองแรงจูงใจหรือไม่ตอบสนองแรงจูงใจนั้น ขึ้นอยู่กับทัศนคติต่อสิ่งนั้นๆ

2.2 ทัศนคติ

2.2.1 ความหมายของทัศนคติ

เจตคติหรือทัศนคติตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Attitude” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Aptus” แปลว่าความโน้มเอียงเหมาะสม (รวิวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์ . 2533 : 3) มีผู้ให้ความหมายของทัศนคติไว้แตกต่างกันดังนี้

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545 : 138) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ สภาวะความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งของ สถานการณ์ต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเป็นสภาวะความพร้อมทางจิตที่มีความพร้อมและตั้งอยู่นานพอสมควร

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 193) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่าหมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆอันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเหล่านั้นๆไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 : 336) กล่าวว่าทัศนคติเป็นอักษณาคัย (Disposition) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคนวัตถุ และความคิด (Ideas) ทัศนคติอาจจะเป็นบวกหรือลบถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใดก็จะมีพฤติกรรมที่เผชิญกับสิ่งนั้นถ้ามีทัศนคติลบก็จะหลีกเลี่ยงทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

สุชา จันทน์เอม (2544 :270) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่าเป็นนามธรรมที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลและทัศนคติมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างมากคือบุคคลที่มีพฤติกรรมอย่างไรหรือกระทำสิ่งใดลงไปทัศนคติจะเป็นเครื่องกำหนด ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพของบุคคลและบุคคลที่มีทัศนคติต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆในลักษณะที่ต่างกันออกไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 238) กล่าวความหมายของทัศนคติมีดังนี้

1. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆหลังจากที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น
ความรู้สึกจึงแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ

1.1 ความรู้สึกในทางบวกเป็นการแสดงออกในทางลักษณะของความพึงพอใจเห็นด้วยชอบสนับสนุน

1.2 ความรู้สึกในทางลบเป็นการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจไม่เห็นด้วยไม่ชอบและไม่สนับสนุน

1.3 ความรู้สึกที่เป็นกลางคือไม่มีความรู้สึกใดๆ

2. บุคคลจะแสดงความรู้สึกออกทางด้านพฤติกรรมซึ่งแบ่งพฤติกรรมเป็น 2 แบบคือ

2.1 พฤติกรรมภายนอกเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้มีการกล่าวคำพูดสนับสนุนท่าทางหน้าตาบอกความพึงพอใจ

2.2 พฤติกรรมภายในเป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่แสดงออกหรือความรู้สึกที่เป็นกลาง

อัลลพอร์ต (กมลรัตน์ หล้าสุขงษ์. 2527 : 168 ; อ้างอิงจากAllport .1960) ทัศนคติ คือ สภาวะของความพร้อมทางด้านจิตใจซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นแรงที่ กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคลสิ่งของและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

เธอร์สโตน (Thurstone .1967 : 497) อธิบายว่า เจตคติเป็นระดับของความมากน้อยของ ความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งสามารถบอกความรู้สึกของเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

เบลกินและสกายเดล (Belkin & Skydell 1979) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นแนวโน้มที่ บุคคลจะตอบสนองในทางที่เป็นความพอใจไม่พอใจต่อผู้คนเหตุการณ์สิ่งของต่างๆอย่างสม่ำเสมอและ คงที่

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531 : 2) กล่าวถึงทัศนคติที่เชื่อมโยงไปถึงพฤติกรรมของบุคคลว่า ทัศนคติ หมายถึง

1. ความสลับซับซ้อนของความรู้สึก หรือการมีอคติของบุคคล ในการที่จะสร้างความพร้อม ที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามประสบการณ์ของบุคคลนั้นที่ได้รับมา

2. ความโน้มเอียงที่จะมีปฏิกิริยาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดีหรือ ต่อต้านสิ่งแวดล้อมที่จะมาถึงทางหนึ่งทางใด

3. ในด้านพฤติกรรม หมายถึง การเตรียมตัว หรือความพร้อมที่จะตอบสนองจากคำจำกัดความต่างๆเหล่านี้ จะเห็นได้ว่ามีประเด็นร่วมที่สำคัญดังนี้ คือ

3.1 ความรู้สึกภายใน

3.2 ความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่ง

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าวสรุปได้ว่าทัศนคติหมายถึงความคิดความรู้สึกและความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวซึ่งเป็นตัวกำหนดแนวโน้มในการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้นในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบหรือพฤติกรรมทางบวกและพฤติกรรมทางลบ

2.2.2 ลักษณะสำคัญของทัศนคติ

ศักดิ์ไทย สุรกีจาวร (2542 : 209-210) กล่าวถึงลักษณะของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้
2. ทัศนคติดีมีลักษณะที่คงทนอยู่นานพอสมควร
3. ทัศนคติดีมีลักษณะของการประเมินค่าอยู่ในตัวก็คือจะบอกลักษณะดี-ไม่ดีชอบ-ไม่ชอบเป็นต้น
4. ทัศนคติทำให้บุคคลที่เป็นเจ้าของพร้อมที่จะตอบสนองต่อที่หมายของทัศนคติ
5. ทัศนคติบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลบุคคลกับสิ่งของและบุคคลกับสถานการณ์นั้นคือทัศนคดีย่อมมีความหมายนั่นเอง

สรุปได้ว่า ทัศนคติดีมีลักษณะที่สำคัญคือเกิดจากการเรียนรู้ประสบการณ์หรือการเลียนแบบสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่งได้สามารถเปลี่ยนแปลงได้และเป็นสิ่งโน้มน้าวให้เกิดเป็นพฤติกรรมต่างๆ ของแต่ละบุคคลไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมทางบวกหรือพฤติกรรมทางลบ

2.2.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

ธีระพร อูวรรณโณ (2548 : 162) ได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของทัศนคติ ไว้ว่า มีผู้เสนอความคิดเกี่ยวกับทัศนคติไว้ ๓ แบบ คือทัศนคติแบบ ๓ องค์ประกอบ ทัศนคติแบบ ๒ องค์ประกอบ และ ทัศนคติแบบ ๑ องค์ประกอบ ดังนี้

1. ทัศนคติแบบมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่
 - 1.) องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component) ประกอบด้วยความเชื่อ ความรู้ ความคิดและความคิดเห็น
 - 2.) องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบหรือท่าทางที่ดี-ไม่ดี

3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มหรือความพร้อมที่บุคคลจะปฏิบัติ มีนักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งทัศนคติออกเป็น ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ Kretch, Crutchfield, Pallachey และ Triandis.

2. ทัศนคติแบบมี 2 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component)
- 2) องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) ได้มีนักจิตวิทยาที่สนับสนุนทัศนคติ 2 องค์ประกอบ ได้แก่ Katz และ Rosenberg.

3. ทัศนคติแบบมี 1 องค์ประกอบ ได้แก่

1) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral) หมายถึง แนวโน้มหรือความตั้งใจของคนที่จะแสดงบางสิ่งบางอย่างหรือการกระทำบางสิ่งบางอย่างต่อคนใดคนหนึ่ง สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางใดทางหนึ่ง เช่น เป็นศัตรูก็จะก้าวร้าวด้วยแต่ถ้าเป็นมิตรก็จะมีอารมณ์อบอุ่น เป็นต้น โดยที่ความตั้งใจนี้อาจจะถูกวัด หรือประเมินออกมาได้ จากการพิจารณาองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมของทัศนคติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 201-203) สรุปว่าทัศนคติมีส่วนประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความคิดอารมณ์และเหตุผลความเชื่อหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่างๆซึ่งเป็นเรื่องราวของการใช้เหตุผลของบุคคล
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์หรือความรู้สึกหมายถึงความรู้สึกอารมณ์เกี่ยวกับความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเช่นรักไม่ชอบเกลียดกลัว เป็นต้นซึ่งจะแสดงออกทางสีหน้าท่าทางเมื่อคิดหรือพูดสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบของแนวโน้มของการกระทำหมายถึงแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมหรือความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะ

Zimbardo and Ebbesen (พรทิพย์ บุญนิพัทธ์. 2539 : 49; อ้างอิงจาก Zimbardo and Ebbesen. 1970 : unpagged) สามารถแยกองค์ประกอบของ ทัศนคติ ได้ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (The Cognitive Component) คือ ส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั่วไปทั้งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือคิดว่าสิ่งใดดี มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (The Affective Component) คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคนนั้นเป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคล

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งหรือบุคคลหนึ่งซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าองค์ประกอบของทัศนคติประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบด้วยกัน คือ องค์ประกอบทางด้านความคิดทางด้านความรู้สึกและทางด้านพฤติกรรมซึ่งองค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์กันที่จะทำให้บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรมได้อย่างเด่นชัดมากขึ้น

2.2.4 การเกิดทัศนคติ

กาญจนา คำสุวรรณ และ นิตยา เสาร์มณี (2524 : 234) ได้กล่าวว่าทัศนคติเกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่เกิดในครอบครัวที่นับถือศาสนาพุทธก็จะมีความเลื่อมใสในนิกายศาสนาพุทธด้วยทั้งนี้เนื่องมาจากได้พบเห็นได้ปฏิบัติทางด้านพุทธศาสนา

2. จากประสบการณ์ส่วนตัวคนที่เคยถูกสุนัขกัดย่อมมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสุนัขมากกว่าคนทั่วไป

3. จากเหตุการณ์ที่น่าประทับใจซึ่งมักจะเป็นสถานการณ์เพียงครั้งเดียว

4. การรับเอาทัศนคติเดิมของผู้อื่นที่มีอยู่แล้วมาเป็นทัศนคติของเราเช่นเมื่อเราเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยก็มักรับทัศนคติจากนักศึกษาเก่า

5. เกิดจากลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเช่นบางคนที่มีมองโลกแง่ร้ายก็มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นๆ

6. เกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชนสื่อมวลชนเป็นแหล่งที่ให้ข้อมูลที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจและอารมณ์

7. ความต้องการที่จะให้สมปรารถนาทำให้เราเกิดทัศนคติต่อสิ่งอื่นๆเช่นคนไข้มีทัศนคติที่ดีต่อหมอเพราะหมอบเป็นผู้รักษาโรคของเขาให้หายได้

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ทัศนคติ เกิดจากอิทธิพลต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลจากพ่อ แม่ เพื่อน หรือประสบการณ์ รวมถึงอิทธิพลจากสื่อมวลชน ก็มีอิทธิพลที่ส่งผลให้เกิดทัศนคติ

2.2.5 การวัดทัศนคติ

ไพศาล หวังพานิช. (2531 : 152) การวัดทัศนคติเป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดหรือเป็นลักษณะทางจิตใจคุณลักษณะดังกล่าวมีการแปรเปลี่ยนได้ง่าย ดังนั้นการวัดทัศนคติต้องยอมรับข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. ทัศนคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งนั่นคือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2. ทักษะคิดของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรงการวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อมโดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3. ทักษะคิดนอกจากจะแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิดเช่นสนับสนุนหรือคัดค้านยังมีขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วยดังนั้นในการวัดทักษะคิดนอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้วยังสามารถบอกระดับความมากน้อยได้ด้วย

จากข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าวแสดงให้เห็นได้ว่าแม้การวัดทักษะคิดจะมีมาตราส่วนที่สามารถวัดเป็นปริมาณได้แต่อาจเป็นสิ่งที่คงเส้นคงวาอยู่เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งและอาจเปลี่ยนแปลงได้ซึ่งการได้รับข้อมูลใหม่ๆอาจทำให้ทักษะคิดที่มีอยู่เดิมนั้นมีการเปลี่ยนแปลง

มนูญ ตนะวัฒนา. (2539 : 29) กล่าวว่า เนื่องจากทักษะคิดค่อนข้างนามธรรมมากกว่ารูปธรรมเป็นความรู้สึกความเชื่อของบุคคลซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงการวัดเจตคติจึงไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่วัดได้จากแนวโน้มของบุคคลที่แสดงออกทางภาษาและวัดในรูปของความเห็นการวัดเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดและผู้ใดอาจจะใช้วิธีการสังเกตจากการกระทำคำพูดการแสดงสีหน้าท่าทางหรือสัมภาษณ์ความรู้สึกนึกคิดของเขาแต่แบบวัดหรือเครื่องมือที่นักจิตวิทยานิยมใช้กันมากจะอยู่ในรูปของแบบสอบถามหรือแบบสำรวจเรียกว่าแบบวัดทางทักษะคิด

จากเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดทักษะคิด เป็นการวัดที่สามารถวัดเป็นปริมาณได้ แต่ทักษะคิดสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาจากสิ่งรอบข้าง ดังนั้น การวัดทักษะคิดบางครั้งอาจวัดจากการสังเกต คำพูด หรือการแสดงออกทางลักษณะท่าทางของแต่ละบุคคล

2.2.6 ประโยชน์ของทักษะคิด

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2524 : 5-6) กล่าวถึงประโยชน์ของทักษะคิดไว้ ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวโดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่างๆที่อยู่รอบๆตัว

2. ช่วยทำให้มีการเข้าข้างตัวเอง (Self-Esteem) โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่างซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตน

3. ช่วยทำให้การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อนซึ่งมีปฏิริยาตอบโต้หรือการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้นส่วนมากจะทำให้สิ่งที่นำความสนใจมาให้หรือเป็นการบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม

4. ช่วยทำให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองซึ่งแสดงว่าทักษะคิดนั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่าทักษะคิดเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

ประกอบไปด้วยด้านความคิดด้านความรู้สึกและการกระทำช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบๆตัวสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองได้อย่างชัดเจน

2.3 พฤติกรรม

2.3.1 ความหมายของพฤติกรรม

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2523 : 71) กล่าวว่าพฤติกรรมหมายถึง สิ่งทีบุคคลกระทำ แสดงออกตอบสนองหรือโต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตได้วัดได้ตรงกันด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัยไม่ว่าการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือเกิดขึ้นภายนอกร่างกายเช่นการวิ่งการอ่านหนังสือการเต้นของหัวใจการกระตุกของกล้ามเนื้อ เป็นต้น

ประสาธ อิศรปริดา (2531 : 13) กล่าวว่าพฤติกรรมหมายถึง กริยาอาการการกระทำหรือกิจกรรมทุกชนิดของมนุษย์หรือสัตว์ซึ่งกิจกรรมหรือการกระทำนั้นอาจเป็นการกระทำที่เฉพาะเจาะจงหรือไม่ก็ได้หรืออาจเป็นกิจกรรมที่แสดงให้ปรากฏเห็นได้ (Overt Behavior) หรือเป็นอากัปกริยาภายในซึ่งผู้อื่นไม่สามารถสังเกตเห็นหรือสังเกตเห็นได้ยาก (Invert Behavior) เช่น ความรู้สึก การจำ การจด ฯลฯ ก็ได้

สกินเนอร์ (B.F. Skinner. 1974 : 3) กล่าวว่าพฤติกรรมหมายถึง การกระทำของมนุษย์ไม่ว่าการกระทำนั้นๆ ผู้กระทำจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม

จากข้อความข้างต้นสรุปความหมายของพฤติกรรมได้ว่า พฤติกรรมหมายถึง การแสดงออกในลักษณะต่างๆของบุคคลเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าการแสดงออกนั้นอาจจะสังเกตได้หรือไม่สามารถสังเกตได้ดังนั้นพฤติกรรมจึงครอบคลุมทั้งการกระทำและความรู้สึกนึกคิดของบุคคล

2.3.2 ความหมายของพฤติกรรมการเรียนรู้

โสภา ชูพิกุลชัย (2528 : 111) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่นักเรียนแสดงออกในการเรียนการสอนหรือปฏิกิริยาที่นักเรียนมีต่อประสบการณ์สิ่งแวดล้อมในขณะที่เรียนต่อดังนั้นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

อรพินท์ ชูชม และ อัจฉรา สุขารมณ (2531 : 30) กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ใน ความหมายของนิสัยในการเรียนหมายถึงทักษะในการเรียนการศึกษาที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนเป็นนิสัยโดยแบ่งเป็นการหลีกเลี่ยงการผัดเวลายคือความหมายพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในตนเองมีการวางแผนในการเรียนจัดระบบการทำงานวิธีการทำงานและวิธีการต่างๆที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาโดยส่งเสริมการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมิท (Smith. 1976 : 18 – 26) ได้สรุปไว้ว่า วิธีการเรียนเป็นยุทธวิธีในการเรียนอย่างหนึ่ง ที่ผู้เรียนแต่ละคนเลือกใช้ในขณะที่กำลังเรียนเนื้อหาในหลักสูตรและมีส่วนเกี่ยวข้องกับความรู้สึกและ ลักษณะบุคลิกภาพนอกจากนี้ยังเป็นตัวบอกรูปแบบพฤติกรรมของนักเรียนในสภาพการเรียนรู้อีกด้วย

แครนสตัน และ บาร์เคลย์ (Cranston and Barclay. 1985 : 136) กล่าวไว้สรุปได้ว่า วิธีการเรียนเป็นวิธีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของผู้เรียนอาจหมายถึงพฤติกรรมและเจตคติของผู้เรียนที่มี ต่อการเรียนรู้การสอนผู้สอนและสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนส่วนแบบการคิดถ้าเป็นการศึกษาทางจิตวิทยาที่ แท้จริงจะศึกษาถึงแนวทางที่บุคคลชอบที่จะรับรู้และโต้ตอบสิ่งเร้าอย่างไรจะต่างจากแบบการเรียน เล็กน้อยในด้านเกณฑ์ที่ใช้วัดผล

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกถึงความเอาใจใส่ในการเรียนของผู้เรียนในขณะที่เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนรวมถึงการกระทำที่ทั้ง ผู้เรียนเองและคนอื่นไม่สามารถสังเกตหรือมองเห็นการกระทำในขณะที่เรียนนั้นได้

2.3.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน

อเนก กุลกริแสง (2520 : 43-50) ได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของวิธีการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนว่านักเรียนจะบรรลุจุดมุ่งหมายในการ เรียนที่ดีนั้นจะต้องมีวิธีการเรียนที่ถูกต้องโดยวิธีการเรียนนั้นมียุทธวิธีประกอบที่นักเรียนจะต้องให้ความ สนใจคือการฝึกฝนการรู้ผลงานการแบ่งบทเรียนเป็นตอนๆการใช้ประสาทรับรู้ช่วยในการเรียนเรื่องล่อ ใจหมายถึงสิ่งของหรือสถานการณ์ที่ทำให้เกิดแรงจูงใจให้ทำกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมและความ เอาใจใส่ต่อการเรียน

รุ่งทิวา จักรกร (2521 : 21) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการ เรียนประกอบด้วย

1. ลักษณะของผู้เรียนซึ่งได้แก่ความพร้อมความต้องการที่จะเรียนรู้ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ความสามารถในการจำสิ่งที่เรียนรู้แล้วระดับเซาว์ปัญญาเจตคติต่อการเรียนรู้ และสุขภาพจิต

2. ลักษณะสิ่งที่เรียนรู้สิ่งที่เรียนรู้อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิดคือ

- 2.1 บทเรียนได้แก่เนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่จะเรียนโดยลักษณะของบทเรียนที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพในการเรียนรู้คือความสั้น-ยาวของบทเรียนความยาก-ง่ายของบทเรียนเป็นต้น

- 2.2 สื่อประกอบการเรียนได้แก่สื่อสารการเรียนต่างๆที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้นเช่นหนังสือรูปภาพแผ่นภูมิสไลด์ภาพยนตร์และอื่นๆโดยลักษณะของสื่อประกอบของบทเรียนที่ มีต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้แก่ความชัดเจนความซับซ้อนและความเหมาะสมของสื่อ

3. วิธีการเรียนรู้การรับรู้ของบุคคลอาจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 การเรียนรู้โดยมีครูผู้สอน

4. แรงจูงใจในการเรียนจะเป็นสิ่งกระตุ้นหรือแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทางการเรียนรู้ออกมาความต้องการอยากรู้อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ามีความพึงพอใจที่จะเรียนมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนต่อครูผู้สอนย่อมก่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพอใจ

สังต์ อุทรานันท์ (2525 : 42) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าองค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนนั้นนอกเหนือจากวิธีการเรียนแล้วลักษณะของการเรียนอัตราการเรียนของผู้เรียนก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนประกอบด้วยลักษณะของนักเรียนลักษณะของสิ่งที่เรียนรู้แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนและวิธีการเรียนรู้ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมแต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3.4 การเกิดพฤติกรรมโดยเชื่อมโยงทัศนคติและพฤติกรรมเข้าด้วยกัน

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB)

ชาญวิทย์ ตั้งสุวรรณกุล ได้กล่าวถึงทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior : TPB) ไว้ว่า แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB) นำเสนอโดย Ajzen มีการพัฒนาตั้งแต่ ปี 1985 เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม (Social psychology) ที่พัฒนามาจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action) ของ Ajzen และ Fishbein (1975) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดจากการชี้แนะโดยความเชื่อ 3 ประการ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral beliefs) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative beliefs) และความเชื่อเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุม (Control beliefs) ซึ่งความเชื่อแต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรต่างๆ (Ajzen, 1991)

สาระพื้นฐานของทฤษฎี

1. พฤติกรรม (Behavior หรือ B) ส่วนมากของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention หรือ I) หรือเรียกสั้นๆ ว่า เจตนาเชิงพฤติกรรม (I) ของเขาที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นๆ

2. เจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention หรือ I) ได้รับอิทธิพลจากตัวกำหนด 3 ตัว คือ เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior หรือ AB) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm หรือ SN) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control หรือ PBC)

2.1 เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward the Behavior หรือ AB) เป็นการประเมินทางบวกหรือลบต่อการกระทำนั้นๆ จัดได้ว่า เจตคติต่อพฤติกรรม (AB) เป็นปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมใดแล้วจะได้รับผลทางบวก ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ในทางตรงข้าม หากมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้รับผลในทางลบ ก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น (Attitude toward the behavior) และเมื่อมีทัศนคติทางบวกก็จะเกิดเจตนาหรือตั้งใจ (Intention) ที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น

2.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm หรือ SN) เป็นการรับรู้ของบุคคลว่าคนอื่น ๆ ที่มีความสำคัญสำหรับเขาต้องการหรือไม่ต้องการให้เขาทำพฤติกรรมนั้นๆ ถ้าบุคคลได้รับรู้ว่าคนอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อเขาได้ทำพฤติกรรมนั้น หรือต้องการให้เขาทำพฤติกรรมนั้น ก็จะมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามและทำตามด้วย

2.3 การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived Behavioral Control หรือ PBC) เป็นการรับรู้ของบุคคลว่า เป็นการยากหรือง่ายที่จะทำพฤติกรรมนั้นๆ ถ้าบุคคลเชื่อว่าจะมีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมในสภาพการณ์นั้นได้ และสามารถควบคุมให้เกิดผลดังตั้งใจเขาก็มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมนั้น (สุวรรณา วระประยูร, 2548)

บทบาทความเชื่อที่เกี่ยวข้องของกับพฤติกรรม ทฤษฎีนี้จำแนกความเชื่อเป็น 3 ประการ คือ

1. ความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบของการกระทำ (Behavioral Beliefs) ซึ่งมีอิทธิพลต่อเจตคติต่อพฤติกรรมเป็นความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับผลของการกระทำ หากบุคคลมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลกระทบทางบวก เขาก็จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้นขณะที่บุคคลซึ่งเชื่อว่าการทำพฤติกรรมนั้นจะนำไปสู่ผลกระทบทางลบ เขาก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น

2. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative Beliefs) ซึ่งเป็นตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเป็นความเชื่อที่ว่าบุคคลหรือกลุ่มคนเฉพาะคิดว่าเขาควรหรือไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น บุคคลก็มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมนั้น ในทางตรงข้าม หากบุคคลเชื่อว่าคนอื่นที่มีความสำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น เขาก็มีแนวโน้มที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น

3. ความเชื่อเกี่ยวกับปัจจัยควบคุม (Control Beliefs) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเป็นความเชื่อเกี่ยวกับการมีหรือไม่มีทรัพยากร

2.4 ข้อมูลด้านดนตรีไทย

2.4.1 ความหมายและความสำคัญของดนตรีไทย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542 (2542 : 394) ได้ให้ความหมายของคำว่าดนตรีไว้ว่า “ดนตรีคือเสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลงเครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้อารมณ์สั่นไหวหรือเกิดอารมณ์รักใคร่หรือรื่นเริงเป็นต้นได้ตามทำนองเพลง”

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2542 (2542 : 1112) ได้ให้ความหมายของคำว่าส่งเสริมไว้ว่า “ส่งเสริมคือเกื้อหนุน, ช่วยเหลือสนับสนุนให้ดีขึ้นเช่นส่งเสริมการลงทุน, ส่งเสริมการศึกษา”

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นการส่งเสริมดนตรีไทยคือการสนับสนุนช่วยเหลือในการสอนและการจัดกิจกรรมทางด้านดนตรีไทยดนตรีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และส่งสืบทอดมาแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้ศึกษากันมาอย่างมีระบบระเบียบแบบแผนเช่นเดียวกับศาสตร์สาขาอื่นๆ การสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีหากไม่ได้รับการยอมรับของสังคมในแต่ละสมัยย่อมสูญหายไปโดยแนวคิดการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีนั้น (วิเชียร กุลตันท์. 2518 : 28) ได้แบ่งแนวคิดไว้ดังนี้

1. จะต้องมีการสะสมและสืบทอดมาโดยไม่ขาดตอนขาดระยะ
2. ต้องไม่ปล่อยให้มืออยู่อย่างไคร้คงมีอยู่อย่างนั้นหรือหายตกหล่นไปตามกาลเวลาแต่ตรงกันข้ามจะต้องพยายามคิดค้นให้มีแปลกใหม่เพิ่มเติมจากของเดิมอยู่เสมอและต้องให้เข้ากันด้วยดีกลมกลืนกับของเก่าด้วย
3. จะต้องส่งเสริมเผยแพร่ไปในหมู่ของชนชาตินั้นเองและถ้าสามารถทำได้ก็ให้เผยแพร่ไปถึงชนชาติอื่นทั้งใกล้และไกลด้วยก็ยิ่งดี
4. จะต้องปรับปรุงและแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพและสิ่งแวดล้อมเฉพาะหน้าและเหตุการณ์ในปัจจุบัน

จากบทความข้างต้นสรุปได้ว่า ดนตรีไทย หมายถึง มรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ

2.4.2 ประวัติความเป็นมาของดนตรีไทย

อุทิศ นาคสวัสดิ์. (2548 : 5) ดนตรีไทยเป็นศิลปะชั้นสูงแขนงหนึ่งซึ่งอยู่คู่กับคนไทยมาตลอดประวัติศาสตร์และถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าที่สืบทอดกันมาจนถึงทุกวันนี้เนื่องจากดนตรีไทยไม่มีการบันทึกเป็นตัวโน้ตการเรียนดนตรีไทยจึงต้องเรียนด้วยการ "จำ" เท่านั้นโดยเรียน (ต่อเพลง) จากครูซึ่งแหล่งที่สามารถจะศึกษาวิชาดนตรีได้ก็คือตามบ้านของขุนนางชั้นสูงซึ่งในแต่ละบ้านจะมีวงพิณพาทย์เป็นของตนเองเพื่อเป็นการประดับบารมีผู้ที่เรียนวิชาดนตรีก็ต้องเข้ามาพักอาศัยอยู่ในบ้านนั้นเพราะการเรียนดนตรีต้องใช้เวลาอย่างมากอาจจะเป็นเดือนหรือเป็นปีบางครั้งก็ต้องต่อเพลงกันตั้งแต่เช้าจนถึงดึกเมื่อศึกษาจนเล่นได้แล้วก็มักจะกลายเป็นนักดนตรีของบ้านนั้นๆ ต่อไปในบางโอกาสบรรดาขุนนางทั้งหลายก็จะนำวงดนตรีของตนเองออกมาประชันกันเพื่อแข่งกันว่าวงของใครจะมีฝีมือหรือทางดีกว่ากัน"ทาง" ในที่นี้หมายถึงแนวทำนองที่เล่นให้แปลกออกไปจากทำนองเดิมโดยยังคงยึดทางหลักหรือแนวทำนองเดิมเป็นหลักส่วนทางที่เปลี่ยนไปก็จะเรียกตามสถานที่ที่วงนั้นประจำอยู่เช่นทางอยุธยาคือวงที่มาจากอยุธยาหรือทางหลวงประดิษฐก็เป็นทางที่ท่านเป็นผู้แปลงเอาไว้เป็นต้น

เมื่อแรกที่จะเข้ามาฝึกวิชาดนตรีนั้นผู้เรียนจะต้องนำดอกไม้ธูปเทียนมาบูชาครูเป็นขั้นตอนแรกแล้วครูก็จะเริ่มสอนด้วยการจับมือให้ตีฆ้องวงใหญ่เพราะฆ้องเป็นเครื่องที่มีหน้าที่ทำนองหลักในขณะที่เครื่องอื่นๆกำลังเล่นทางกันอย่างสนุกสนานนั้นฆ้องวงใหญ่ก็ยังคงทำหน้าที่ทำนองหลักเรื่อยไปอย่างมั่นคงเพื่อที่เครื่องอื่นจะได้ไม่หลงทำนองยกเว้นในกรณีที่มีการ "เดี่ยว" ฆ้องจึงจะมีโอกาสได้เล่นทางกับเขาบ้างส่วนเพลงที่จะต่อให้เป็นเพลงแรกคือสาธการซึ่งถือว่าเป็นเพลงครูซึ่งเครื่องดนตรีไทยส่วนมากก็ได้ถูกออกแบบมาสำหรับที่จะต้องนั่งเล่นอยู่แล้ว

เมื่อเรียนไปได้ระยะหนึ่งจนมีความชำนาญและสามารถที่จะเล่นเพลงได้บ้างแล้วลูกศิษย์ทุกคนจะต้องเข้าพิธีครอบครู โดยประธานหรือครูจะเป็นผู้ครอบหัวฤๅษีซึ่งเป็นครูใหญ่ให้กับศิษย์ทุกคน เชื่อกันว่าเมื่อได้ผ่านพิธีครอบครูนี้แล้วจะทำให้มีความจำและความเข้าใจในการต่อเพลงดีขึ้นรวมทั้งศิลปินแขนงต่างๆก็ต้องมาเข้าพิธีนี้กันทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนรำคนพิณพาทย์ (นักดนตรี) หรือแม้แต่นักร้องนักแสดงสมัยใหม่ก็นิยมมาเข้าพิธีนี้เพื่อความเป็นสิริมงคลและความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ พิธีครอบครูนี้จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีๆละครั้งทั่ววัดพระพิเรนทร์กรุงเทพมหานครหรือครูบางคนที่มีลูกศิษย์มากและเป็นครูที่มีชื่อเสียงก็อาจจะจัดพิธีไว้ครูเป็นการเฉพาะ เช่นอาจารย์หม่อมคึกฤทธิ์ ปราโมทย์ซึ่งได้จัดให้มีพิธีครอบครูที่บ้านของตนเองเป็นประจำทุกปี เมื่อมีความชำนาญมากขึ้นแล้วก็จะต่อเพลงที่สูงขึ้นเป็นลำดับซึ่งเป็นเพลงชั้นสูงต่างๆเช่นเพลงตระต่างๆจนถึงเพลงตระเทพนิมิตซึ่งใช้

ในพิธีครอบครูผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่มีอายุครบ 30 ปีขึ้นไปผ่านการบวชเรียนมาแล้วในสมัยก่อนจะต้องได้รับ พระบรมราชานุญาตจากพระมหากษัตริย์ก่อนจึงจะต่อเพลงนี้ได้ถึงแม้ว่าดนตรีไทยจะไม่ใช้ตัวโน้ตสำหรับบรรเลงแต่ดนตรีไทยก็มีโน้ตเหมือนดนตรีสากลทั่วไปเพียงแต่ดนตรีไทยมีแต่คีย์เมเจอร์เท่านั้นคือคีย์ C หรือ Am เพราะดนตรีไทยไม่มีชาร์ปหรือแฟลต

จากบทความข้างต้นสรุปได้ว่า ดนตรีไทยเป็นศิลปะชั้นสูงที่อยู่คู่กับคนไทยมาช้านานและสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ โดยการบรรเลงดนตรีไทยนักดนตรีจะต้องมีการฝึกฝนที่ยาวนาน เพื่อให้สามารถเล่นได้ชำนาญ และนักดนตรีไทยทุกคนจะต้องมีพิธีครอบครูเพื่อเป็นการบูชาครูดนตรีไทยและให้มีความจำเริญรวมถึงให้มีการเล่นเพลงดีขึ้น

2.4.3 ความสำคัญและความจำเป็นของการส่งเสริมดนตรีไทย

ดนตรีไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมด้านดนตรีประเภทหนึ่งที่เกิดจากภูมิปัญญาไทยการเรียนรู้การถ่ายทอดการสืบทอดกลุ่มชาวบ้านได้รับจากพ่อแม่ญาติหรือศิลปินในท้องถิ่นรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกันบางกลุ่มอาศัยเรียนแบบครูพักลักจำบางกลุ่มมีวงดนตรีเป็นของตนเองบางกลุ่มเล่นเป็นรับจ้างแสดงในงานประเพณีต่างๆนอกจากนี้ดนตรีไทยยังใช้ประกอบพิธีกรรมความเชื่อประกอบพิธีบวงสรวงเพื่อแสดงความเคารพต่อดวงวิญญาณบรรพบุรุษด้วยที่สำคัญดนตรีได้รับการสืบสานต่อเนื่องกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษถึงแม้ไม่มีการเรียนการสอนในโรงเรียนอย่างจริงจังดนตรีไทยก็ยังอยู่ในวิถีชีวิตชาวบ้านไม่ได้จางหายไปจากสังคมในชุมชนท้องถิ่นเพียงแต่กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจเทคโนโลยีใหม่กำลังเอาวัฒนธรรมใหม่มาแทนที่การปฏิรูปการเรียนรู้ที่นำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นบรรจุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 เพื่อเป็นการนำเอามรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าเพื่อปลูกฝังให้ประชาชนรู้จักรักเง้าตัวตนของตนเองหากมีการสืบค้นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาทรงคุณค่าในท้องถิ่นนำกลับมาพลิกฟื้นเกิดขึ้นในรูปแบบการจัดการศึกษาดนตรีประเภทหนึ่งนอกระบบการศึกษาและการศึกษาตามอัธยาศัยความคาดหวังบ้านได้รับจากพ่อการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ก็จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

ดนตรีสามารถหล่อหลอมให้เป็นคนมีวัฒนธรรมประจำใจมีระเบียบรอบรู้ในประเพณีและแบบแผนทำสรวงเพื่อแสดงในการมีความอดทนมีความสามัคคีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ดนตรีมีความสำคัญต่อเยาวชนเพื่อสานต่อเนื่องกันเยาวชนไทยเป็นผู้มีระเบียบมีความสามัคคีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีดนตรีไทยก็ยังมีประชาชนที่มีคุณภาพ (คณะกรรมการโครงการฯ. 2535 : 185)

การเปลี่ยนได้จัดให้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนเพราะถือว่าเป็นสมบัติของชาติไทยที่แนบมาอย่างมีระบบมีการสอนในระดับต่างๆตั้งแต่โรงเรียนประถมศึกษามัธยมศึกษาและวิทยาลัยดนตรีไทยเป็นดนตรีประจำชาติและเป็นดนตรีคลาสสิกของไทยถือว่าเป็นศิลปะของเสียงที่คนในสังคมสร้าง

ขึ้นได้อย่างละเอียดอ่อนที่สุดงามที่สุดไพเราะที่สุดและยังสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่อง (สุกรี เจริญสุข. 2538 : 225)

ดังนั้น การส่งเสริมเล่นดนตรีไทยเป็นส่วนหนึ่งจัดอยู่ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สังัด ภูเขาทอง 2532 : 2) กล่าวไว้ว่า หากศึกษาถึงจุดวิชาการจะพบว่าดนตรีไทยก็เปรียบเสมือนกระจกที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมไทยค่านิยมพฤติกรรมรวมทั้งจารีตประเพณีอันเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยในอดีตได้เป็นอย่างดีการจัดการจัดการกิจกรรมการสอนวิชาดนตรีในโรงเรียนก็เพื่อใช้ประสบการณ์ทางดนตรีเป็นเครื่องมือในการร่วมงานกับผู้อื่นมีสมาธิมีความอดทนมีความรับผิดชอบรู้จักความงาม ความไพเราะมีค่านิยมและเจตคติที่ดีต่อดนตรี

2.4.4 ศิลปวัฒนธรรมไทย

แต่เดิมนั้นการศึกษาเน้นหนักในเรื่องของเนื้อหาต่อมาการศึกษาเจริญขึ้นและเกิดความเชื่อในเรื่องความแตกต่างของเด็กมัธยมศึกษาเรื่องสติปัญญาความถนัดความสนใจร่างกายอุปนิสัยอื่นๆ แนวความคิดที่จะให้การศึกษาโดยยึดเด็กเป็นสำคัญการศึกษาใหม่ที่ต้องการศึกษาตามความเหมาะสมแก่สภาพและความต้องการของเด็กมัธยมศึกษาการจัดการกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนจึงเกิดขึ้นเด็กมีการเคลื่อนไหวมีการเล่นพร้อมกับการเรียน

ปัจจุบันแนวความคิดการจัดการศึกษาได้ขยายกว้างออกไปคือนอกจากจัดการศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับความแตกต่างของเด็กแล้วยังคำนึงถึงความก้าวหน้าทางด้านการศึกษาที่จะนำความรู้ไปทำประโยชน์อะไรบ้างฉะนั้นเด็กไทยควรเรียนรู้วิชานั้นอย่างแจ่มแจ้งและใช้วิชานั้นให้เป็นประโยชน์เพื่อระดับสติปัญญาแต่อย่างเดียวไม่ได้จึงต้องมีการจัดกิจกรรมเสริมต่างๆขึ้นนอกห้องเรียนเพื่อให้เด็กเกิดทักษะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอยู่ร่วมกับสังคมปัจจุบัน

การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยเป็นกิจกรรมทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนดนตรีไทยเนื่องจากมีเวลาไม่เพียงพอนอกจากนี้การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยจะทำให้ค้นพบนักเรียนที่มีความพิเศษทางดนตรีไทยเนื่องจากความสามารถพิเศษของเด็กจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดจากการเข้าร่วมกิจกรรมเช่นลักษณะตอบสนองต่อจังหวะและทำนองเพลงมาก่อนคนอื่นๆ ร้องเพลงได้ดีใช้ดนตรีแสดงความรู้สึกและประสบการณ์คิดสร้างสรรค์เสียงดนตรีขึ้นใหม่

การจัดการกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีไทยจึงเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางดนตรีไทยของตนเองเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ดนตรีไทยยังสามารถพัฒนาบุคลิกภาพความคิดสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนอีกด้วยโดยโรงเรียนสามารถจัดให้กับนักเรียนเหล่านี้ในช่วงปิดภาคเรียนซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีนี้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544 : 17) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ของนักศึกษาไทยที่พึงประสงค์คือมีรูปแบบการศึกษาที่ให้ทางออกและทางเลือกที่ดีแก่ทุกคนเพื่อสนองความต้องการ

ความสามารถและความถนัดตลอดจนข้อจำกัดและคุณลักษณะที่แตกต่างของบุคคล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 17)

การส่งเสริมกิจกรรมด้านดนตรีไทยนับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากซึ่งมีวิธีการในการส่งเสริมได้หลายด้าน เพลงไทยและดนตรีไทยเป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของนักแต่ง เพลงไทยจึงอุดมไปด้วยความประณีตความงดงามและความไพเราะซึ่งได้จำลองรูปแบบลักษณะนิสัย และวิธีการดำรงชีวิตของคนไทยไว้อย่างครบถ้วนเพลงไทยและดนตรีไทยเป็นสัญลักษณ์ของความเป็น ไทยอย่างแท้จริงการปลูกฝังและเสริมสร้างความเข้าใจความตระหนักในคุณค่าของเพลงไทยและดนตรี ไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะการส่งเสริมการฟังเพลงไทยและเล่นดนตรีไทยย่อมยังประโยชน์ใน การอนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางศิลปวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี (สุกรี เจริญสุข. 2534 : 82 - 86) ได้ให้แนวคิดและเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมเพลงไทยและการเล่นดนตรีไทยไว้ในคู่มือการจัด กิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทยมีดังนี้

1. ดนตรีเป็นเรื่องของความสมบูรณ์ของมนุษย์

ดนตรีเป็นเรื่องของความสมบูรณ์ของมนุษย์ถ้าชำแหละออกมาว่ามนุษย์ประกอบไปด้วย “กายและจิต” ดังคำกล่าวที่ว่า มนุษย์จะสมบูรณ์ได้นั้นจะต้องสะอาดกายเจริญวัย สะอาดใจเจริญสุข สะอาดกายหมายถึงวิชาการต่างๆที่มุ่งความเจริญทางกายสะอาดใจนั้นหมายถึงวิชาที่เกี่ยวข้องกับ ศาสนาศิลปธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมและสุนทรียศาสตร์

มนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องเป็นคนเก่งและคนดีในคนเดียวกันวิทยาการต่างๆเทคโนโลยีทำให้คนเป็น คนเก่งขณะเดียวกันวิชาที่เกี่ยวข้องกับจิตใจทำให้คนเป็นคนดีดนตรีเป็นวิชาที่ช่วยเสริมสร้างคุณค่าให้ มนุษย์เป็นคนดีมนุษย์จะสมบูรณ์ได้ก็ต้องเป็นคนดีตรงนี้เป็นเหตุผลที่จะต้องเรียนดนตรีเป็นคนดี

แต่ก่อนนั้นเรามีธรรมชาติที่งดงามมีศาสนาที่อยู่ในจิตใจคนอย่างเหนียวแน่นมีวัฒนธรรม ประเพณีที่สืบทอดมาอย่างต่อเนื่องแต่ปัจจุบันสิ่งเหล่านี้ได้จืดจางลงไปจากจิตใจคนในสังคมแต่ก็ยังไม่ มีอะไรเข้ามาทดแทนได้ในประเทศที่เจริญแล้วเขาได้พัฒนา “สุนทรียศาสตร์” เข้ามาทดแทนในจิตใจให้ คนมีความสุขความงามความไพเราะสิ่งเหล่านี้จะเข้าไปเพิ่มคุณค่าให้มนุษย์มีความสมบูรณ์

ดนตรีเป็นเรื่องของศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นการถ่ายทอดและสะท้อนสังคมออกมาศิลปะ เป็นกระจกเงาไว้ส่องดูความเป็นไปของสังคมประเด็นสำคัญอยู่ที่การถ่ายทอดออกมาเป็นงาน “ศิลปะ” มีความประณีตละเอียดและที่สำคัญก็คือการศึกษาเป็นการศึกษาจากความหยาบไปสู่ความละเอียด

ดนตรีประกอบไปด้วยความหยาบและความละเอียดความหยาบในที่นี้หมายถึงหยาบทั้งฝีมือ และหยาบในแง่ของการไต่ต่ำวัตถุประสงค์ของดนตรีไต่ในทางต่ำส่วนนี้พุทธศาสนาปฏิเสธดนตรีที่ หยาบและไต่ต่ำแต่พุทธศาสนาไม่ได้ปฏิเสธดนตรีที่ละเอียดมีจุดมุ่งหมายเพื่อไต่สูงเพื่อความสะอาด หรือหลุดพ้น

สรุปความว่า ความสมบูรณ์ของมนุษย์นั้นต้องเป็นคนเก่งและเป็นคนดีในเวลาเดียวกันดนตรีเป็นวิชาที่เกื้อหนุนให้เป็นที่คนเก่งและคนดี

2. ดนตรีเป็นเรื่องของศิลปวัฒนธรรม

ดนตรีเป็นเรื่องของศิลปวัฒนธรรมเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จะต้องสั่งสมและสืบทอดดนตรีเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ของชาติที่เกี่ยวกับเสียงคุณค่าและรสนิยมของสังคมเอาไว้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เด็กหรือเยาวชนของชาติจะต้องสืบทอดสมบัติอันเป็นมรดกของชาติเอาไว้เพื่อความภูมิใจที่ตนเองมีความเป็นนามีวัฒนธรรมเพราะสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องวัดความเจริญของสังคม

จริงอยู่วัฒนธรรมระดับหนึ่งมีความเหมือนกันเพื่อให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข แต่ยังมีวัฒนธรรมอีกส่วนหนึ่งที่แสดงถึงความแตกต่างแสดงถึงความไม่เหมือนและความแตกต่างความไม่เหมือนอันนี้เป็นจุดที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของความเป็นชาติแสดงถึงความเป็นเอกราชทางวัฒนธรรมและแสดงถึงความเจริญของจิตใจคนในสังคม

ดนตรีไทยเป็นวัฒนธรรมของคนไทยที่ได้สั่งสมและสืบทอดมาช้านานนานเท่าที่มีคนไทยมาซึ่งแฝงความเป็นไทยเอาไว้ในเพลงความภูมิใจในความเป็นชาติไทยเมื่อได้ยินเสียงเพลงได้ร้องเพลงและได้เล่นเพลงแล้วแต่ถ้าใครจะมีโอกาสมาน้อยแค่ไหน

วิญญาณของความเป็นไทยมองด้วยตาเปล่าไม่เห็นแต่จะได้กลิ่นจะได้ยินจากเพลงทำนองจังหวะและองค์ประกอบต่างๆของดนตรีแสดงถึงความเป็นไทยออกมามีคนพูดอยู่เสมอว่า “ไท” แปลว่ามีความอิสระดนตรีไทยก็เช่นเดียวกันมีความอิสระในการบรรเลงกล่าวคือเพลงไทยจะมีทำนองกลางๆเอาไว้ทุกคนรู้จักเพลงแต่พอจะร้องหรือบรรเลงต่างคนต่างก็จะเล่นเพลงเดียวกัน “ทางใครทางมัน” เป็นอิสระแก่กันคนไทยจึงมีความสามารถในการ “ด้นเพลง” ซึ่งเป็นหัวใจของเพลงไทย

การด้นเพลงหรือเมื่อ “มุดโตแตก” แล้วนั้น เป็นความแตกฉานของความสมบูรณ์ทางความคิดอย่างปฏิภาณซึ่งเป็นหัวใจของการศึกษาและการพัฒนาชีวิตเพราะทุกคนสามารถช่วยตัวเองได้เป็นตัวของตัวเองตัดสินใจเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้อื่นเมื่อเล่นดนตรีไทยจนสามารถด้นได้เด็กก็เป็นตัวของตัวเองมีขอบเขตความเป็นเพลงแต่ก็จะพัฒนาแนวทางไปจนเต็มศักยภาพ

3. ดนตรีเป็นเรื่องของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์เป็นหัวใจของชีวิตถ้าจะถามว่าความฉลาดคืออะไรคำตอบก็จะได้แตกต่างกันคนสมัยก่อนเชื่อว่าความฉลาดคือคนที่มีความโหดเพราะมีมันสมองมากต่อมาภายหลังแพทย์พบว่าคนที่หัวโหดเป็นโรคชนิดหนึ่งที่มีน้ำในสมองมากต่อจากนั้นมนุษย์ก็มีความเชื่อเรื่องไอคิวคนที่ไอคิวสูงคนฉลาดแต่ก็มีคนไอคิวสูงจำนวนมากไม่มีความสุขฆ่าตัวตายคดโกงผู้อื่นไอคิวสูงก็ไม่เป็นคำตอบสุดท้ายสำหรับคนฉลาดต่อมามนุษย์เชื่อว่าคนที่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีเหตุผล “ตลอดชีวิต” เป็นคนฉลาดคนเหล่านั้นอาศัยอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมนำอดีตมารับใช้ปัจจุบันมีความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างสิ่งใหม่ให้กับชีวิตและมีความสุขอีกแนวคิดหนึ่งสังคมไทยสมัยก่อนอยู่ในลักษณะ “มือใครยาวสาว

ได้สาวเอา” เป็นผู้ชนะคืออยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุขต่อมาในปัจจุบันเป็นยุคของข่าวสารเป็นยุคของข้อมูลใครมีข้อมูลมากคือผู้ชนะแล้วในทศวรรษต่อไปจะเป็นอย่างไรเมื่อทุกคนสามารถมีข้อมูลเท่าเทียมกันก็มีสิ่งเดียวเท่านั้นที่จะวัดได้ก็คือ“ความคิดสร้างสรรค์” ใครมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าก็จะเป็นผู้ชนะ

ดนตรีและศิลปะทุกแขนงเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์โดยเฉพาะดนตรีไทยนั้นผู้แต่งผู้เล่นและผู้ฟังเป็นคนคนเดียวซึ่งต่างไปจากดนตรีสากลที่ผู้แต่งผู้เล่นและผู้ฟังแยกจากกันอย่างเด็ดขาดเมื่อเรียนดนตรีไทยผู้เรียนสามารถเล่นเพลงตามความคิดตามความสามารถเป็นผู้สร้างสรรค์แนวเพลงขึ้นมาเองซึ่งเป็นการส่งเสริมแนวคิดทางการศึกษาที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพทางความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาการสอนดนตรีไทยให้กับเด็กจึงเป็นการปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์ให้่องงามในตัวเด็กขึ้น

หัวใจสำคัญของการสอนดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ก็คือการปลูกฝังความคิดสร้างสรรค์ให้คุณค่าให้รสนิยมที่ดีสำหรับเด็กจากประเด็นนี้ครูมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ตัวอย่างที่ดีแก่เด็กเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดได้สร้างงานดนตรีไทยอย่างอิสระตามสมควรในกรณีที่เด็กมีพื้นฐานทางดนตรีบ้างแล้ว

2.4.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทย

ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้นกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงในแพทย์จิตนาวสาร. 2545) ได้อธิบายไว้ดังนี้

1. กิจกรรมดนตรีเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกในลักษณะต่างๆอย่างสนุกสนานและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีที่ดีจะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ คือ

1.1 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีช่วยให้ผู้เรียนเคยชินกับการแสดงออกทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองยอมรับสภาพความเป็นจริงปรับตัวให้เข้ากับสภาพต่างๆได้มีลักษณะความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉงก่อให้เกิดบุคลิกภาพที่ดีที่สุดในที่สุด

1.2 ด้านสังคมการเข้าร่วมกิจกรรมดนตรีช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องกลุ่มการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้เรียนรู้ปรับตัวกับผู้อื่นพร้อมที่จะแสดงความสามารถของตนเองออกมาเมื่อเกิดความผิดพลาดก็พร้อมที่จะให้อภัยผู้อื่นและพร้อมที่จะยอมรับความผิดพลาดของตนเอง

1.3 ด้านอารมณ์การจัดกิจกรรมดนตรีให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างสนุกสนานช่วยให้เกิดความอบอุ่นรู้สึกว่าได้รับการยอมรับจากเพื่อและครูผ่อนคลายความเครียดหรืออารมณ์ถ้าเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอผู้เรียนจะมีอารมณ์แจ่มใสสนุกสนานร่าเริงเกิดการพัฒนาของอารมณ์

1.4 ด้านเจตคติผู้เรียนจะเห็นความสำคัญของดนตรีว่ามีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทำให้ชีวิตมีความสุขอย่างสมบูรณ์เข้าใจเห็นความสำคัญของดนตรีในฐานะที่เป็นศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติจากการพัฒนาในจุดนี้จะช่วยจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะร่วมกิจกรรมหรือศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับดนตรีเพิ่มเติมซึ่งจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านต่างๆของผู้เรียนในโอกาสต่อไป

2. แนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นเอกภาพและประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้กำหนดแนวการดำเนินการดังนี้

2.1 การจัดการเรียนการสอนให้ยืดหยุ่นตามเหตุการณ์และสภาพท้องถิ่นโดยให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

2.2 การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้สอดคล้องกับความสนใจและสภาพชีวิตจริงของผู้เรียนและให้โอกาสพัฒนาเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองตามความสามารถ

2.3 การจัดการเรียนการสอนจะให้ความสำคัญเชื่อมโยงหรือบูรณาการทั้งภายในกลุ่มประสบการณ์และระหว่างกลุ่มประสบการณ์ให้มารวมที่สุด

2.4 การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและการสร้างสรรค์กระบวนการกลุ่ม

2.5 การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงให้มากที่สุดและเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ

2.6 การจัดให้มีการศึกษาติดตามและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2.7 ให้สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

2.8 ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมายต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐานเช่นซื่อสัตย์ประหยัดอดทนมีวินัยรับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่กันไปด้วย

2.9 จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงของผู้เรียน

1. เกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาดนตรีไทย

1.1 รูปร่างของดนตรีไทยจะมีลักษณะเป็นศาสตร์ที่สมบูรณ์ตามหลักวิชาการสากลมากขึ้นเป็นการยกระดับมาตรฐานทางวิชาการและมาตรฐานทางวิชาชีพดนตรีไทยส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ดีต่อดนตรีไทยมากขึ้นด้วยการเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของวิชาดนตรีไทยผลคือเยาวชนสนใจวิชาดนตรีไทยมากขึ้น

1.2 สามารถนำเกณฑ์มาตรฐานมาใช้ประโยชน์ในด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยระดับต่างๆไว้ดังนี้

(1) ใช้เป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงหลักสูตรวิชาดนตรีไทยในระดับและสาขาต่างๆให้เหมาะสมและเป็นระบบโดยเฉพาะในด้านการผลิตตำราดนตรีไทยในอนาคตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดและการประเมินผลการศึกษาและการพัฒนาวิจัยดนตรี

(2) ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาอนุมัติและเปิดการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยสายต่างๆในสถาบันอุดมศึกษาได้เหมาะสมกว่าที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน

(3) เกิดความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนดนตรีไทยในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสอดคล้องกับระดับอุดมศึกษาอันเป็นการพัฒนาให้การจัดการศึกษาดนตรีไทยเป็นไปอย่างเหมาะสมกับวุฒิภาวะมีระบบและต่อเนื่องกันในทุกระดับ

1.3 สามารถกำหนดกรอบของการสอบเข้าศึกษาวิชาดนตรีไทยในแต่ละระดับอุดมศึกษาด้วยความสามารถขั้นต่ำในการบรรเลงและการขับร้องอย่างสัมพันธ์กันกับหลักเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยที่กำหนดขึ้น

1.4 สามารถรู้ระดับความสามารถและประสบการณ์ของบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีไทยสายต่างๆที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพทางดนตรีไทยอย่างเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตของสังคมปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต

1.5 สามารถนำมาใช้ตรวจสอบและประเมินระดับความสามารถทางการบรรเลงเครื่องดนตรีและการขับร้องเพลงไทยของนักศึกษาบัณฑิตและศิลปินอย่างเป็นทางการที่เทียบได้กับสากล

1.6 ได้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบรรเลงและการขับร้องดนตรีไทยซึ่งส่วนราชการสามารถใช้เป็นหลักในการพิจารณาบรรจุหรือแต่งตั้งศิลปินดนตรีไทยในท้องถิ่นเข้ารับราชการเพื่อฝึกทักษะการบรรเลงดนตรีไทยในทุกระดับการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอุดมศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาซึ่งในสภาพปัจจุบันวิชาดนตรีไทยจัดได้ว่าเป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนผู้ชำนาญการและผู้เชี่ยวชาญถึงขั้นวิกฤติสาขาหนึ่ง

1.7 ศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นเอกลักษณ์ของประเทศที่ดำเนินสืบเนื่องติดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนานสามารถดำรงอยู่และพัฒนาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปด้วยทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถประกอบหน้าที่การงานในแต่ละสายของดนตรีไทยอย่างมีคุณภาพมากขึ้น

2. ขั้นตอนของเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย

คณะกรรมการการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยได้ทำร่างเกณฑ์มาตรฐานความสามารถการบรรเลงดนตรีไทยโดยออกเป็น 12 ชั้น (สำนักมาตรฐานอุดมศึกษาสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2545 :10) ดังนี้

ชั้นเตรียมเทียบเท่าการศึกษาระดับก่อนภาคบังคับ (การศึกษาเด็กเล็กหรือการศึกษาระดับอนุบาลหรือผู้ที่จะเริ่มฝึกหัดดนตรีไทย)

ชั้นที่ 1 - 2 ระดับอนุบาลหรือผู้เริ่มฝึกหัดดนตรีไทย

ชั้นที่ 3 - 5 เทียบเท่าระดับประโยคประถมบริบูรณ์ของการศึกษาดนตรีไทย

ชั้นที่ 6 - 7 เทียบเท่าประโยคมัธยมบริบูรณ์ของการศึกษาดนตรีไทย

ชั้นที่ 8 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษาชั้นอนุปริญญา

ชั้นที่ 9 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษาชั้นปริญญาตรี

ชั้นที่ 10 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษาชั้นปริญญาโท (ผู้มีความชำนาญ)

ชั้นที่ 11 เทียบเท่าระดับอุดมศึกษาชั้นปริญญาเอก (ผู้มีความชำนาญ)

ชั้นที่ 1, 2 และ 3 เป็นระดับจูงใจให้เยาวชนสนใจศึกษาดนตรีไทยการปฏิบัติตามทักษะที่ควรเป็นไปในแต่ละด้านจะเริ่มตั้งแต่ชั้นที่ 4 เป็นต้นไปและเนื่องด้วยคณะกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทยมีความเห็นว่าผู้ที่จบการศึกษาวิชาดนตรีไทยชั้นที่ 6 ควรมีความสามารถพื้นฐานเพียงพอสำหรับไปประกอบวิชาชีพทางด้านดนตรีไทยได้พอสมควรแต่ในระยะเริ่มต้นของการนำเกณฑ์มาปฏิบัติหากมิได้กำหนดระยะเวลาสำหรับเยาวชนได้เตรียมตัวเพียงพออาจเริ่มการศึกษาส่วนที่สำคัญและจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในชั้นที่ 4, 5 และ 6 โดยไม่ต้องศึกษาให้ครบแต่ทั้งนี้อนุโลมให้เพียงช่วงระยะแรกภายใน 5 ปีหลังจากประกาศนำเกณฑ์มาใช้เท่านั้น

3. กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนดนตรีและนาฏศิลป์ไทย

3.1 กิจกรรมที่กลุ่มสนใจชมรมหรือชุมนุมดนตรีและนาฏศิลป์

3.2 กิจกรรมฟังดนตรีเกิดขึ้นใจ

3.3 กิจกรรมนาฏศิลป์และดนตรีมีพลัง

3.4 กิจกรรมส่งเสริมดนตรีและนาฏศิลป์ที่บ้าน (ถ้ามี)

3.5 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์กับชุมชน

3.6 กิจกรรมส่งเสริมการร้องเพลงชาติเพลงสรรเสริญพระบารมีและการปฏิบัติตนที่

ถูกต้องตามแบบแผน

3.7 กิจกรรมส่งเสริมการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์

(1) การประกวดเช่นเพลงชาติเพลงสรรเสริญพระบารมีเพลงประจำโรงเรียนฯ

(2) มหกรรม

(3) วิพิธทัศนา

3.8 กิจกรรมค่ายดนตรีและนาฏศิลป์

3.9 กิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์ใต้เงาไม้/ดนตรีและนาฏศิลป์ในสวน/ลานดนตรีและนาฏศิลป์

3.10 กิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านดนตรีและนาฏศิลป์

3.11 กิจกรรมส่งเสริมการแต่งเพลงโดยใช้ทำนองอิสระ

3.12 กิจกรรมการประดิษฐ์ทำประกอบเพลง

3.13 จัดนิทรรศการดนตรีและนาฏศิลป์ในโอกาสที่เหมาะสม

3.14 กิจกรรมส่งเสริมการพำนักการสวดและการจัดการกิจกรรมดนตรีไทยในระดับมัธยมศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและต่อเนื่องกับระดับมัธยมศึกษาควรมุ่งถึงสิ่งสำคัญบางประการดังนี้

(1) กิจกรรมดนตรีควรมีหลายรูปแบบทั้งการสอนโดยผู้สอนเองและการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยการทำรายงานศึกษาค้นคว้าทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติในสิ่งที่ผู้เรียนชอบอย่างแท้จริงซึ่งผู้เรียนในวัยนี้มีความสามารถในการปฏิบัติได้แล้ว

(2) นอกเหนือจากกิจกรรมดนตรีที่จัดปฏิบัติในลักษณะของวิชาทั่วไปแล้วผู้เรียนที่สนใจดนตรีควรมีโอกาสได้ศึกษาวิชาทักษะหรือด้านทฤษฎีดนตรีด้วยซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาดนตรีในระดับอุดมศึกษาต่อไป

(3) กิจกรรมเป็นพิเศษจัดเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมเพื่อช่วยพัฒนาทักษะและความรู้ดนตรีให้ก้าวหน้าขึ้นไปกิจกรรมพิเศษสามารถจัดกิจกรรมรูปชมรมดนตรีในลักษณะต่างๆได้

(4) ผู้สอนควรส่งเสริมผู้ที่มีความถนัดดนตรีให้มีโอกาสศึกษาดนตรีเป็นพิเศษทั้งนี้เพื่อสร้างนักดนตรีที่มีคุณภาพหรือนักดนตรีในระดับศิลปินเดี่ยวในวงการดนตรี

(5) ผู้เรียนควรมีโอกาสเรียนรู้ดนตรีของสังคมต่างๆทั่วโลกเพื่อให้ผู้ที่มีหูตากว้างไกลมีความรู้ความเข้าใจในสไตล์ศิลป์ของประเทศอื่นๆซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเนื้อหาดนตรีเป็นอย่างดีได้อีกทางหนึ่ง

4. บทบาทของผู้บริหารในการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยในสถาบันการศึกษา

ปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยในสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นโดยส่วนมากผู้บริหารมักจะนำไปรวมอยู่ในหมวดของวิชาเลือกเสรีซึ่งมีผลทำให้มีผู้สนใจเลือกเรียนวิชานี้ น้อยมากเนื่องจากนักเรียนไทยในปัจจุบันได้รับอิทธิพลของการดนตรีตะวันตกแทรกซึมเข้าไปในชีวิตประจำวันอย่างมากอีกทั้งในภาครัฐและเอกชนรวมถึงสื่อมวลชนต่างๆไม่ได้เห็นความสำคัญที่จะยกย่องและสนับสนุนวิชาดนตรีไทยอย่างจริงจังนักเรียนไทยจึงมักจะมองข้ามความสำคัญศิลปะที่เป็นสมบัติของชาติชั้นนี้ไปรวมทั้งนักเรียนที่ไม่มีผู้แนะนำและให้ความรู้ในการเดินเข้าสู่การเรียนวิชาดนตรีไทยจึงทำให้คิดไปว่าหากเรียนวิชานี้จะต้องได้รับความอับอายด้วยเป็นของโบราณล้าสมัยด้วยสาเหตุต่างๆนี้จึงจำเป็นที่ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาต่างๆควรให้ความสำคัญสนใจและดูแลอย่างเข้มงวด โดยคิดหากระบวนการสร้างแรงจูงใจและความศรัทธาให้เกิดขึ้นในนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถาบันซึ่งวิธีการส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าความสำคัญและหันมาเรียนรู้วิชาดนตรีไทยบังเกิดผลสัมฤทธิ์ผลมากขึ้นนั้นได้ยกตัวอย่างและสร้างทางเลือกไว้ในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนไว้โดยสังเขป

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาจุดมุ่งหมายเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียนเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอน

4.2 ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อการวางตัวของบุคลากรเพื่อให้สามารถทำหน้าที่ได้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของโรงเรียน

4.3 ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบจัดสรรเวลาและสถานที่เพื่อประโยชน์ของการเรียนการสอน

4.4 ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบต่อการจัดหาจัดใช้วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

4.5 ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบต่อบริการส่งเสริมการเรียนดนตรีไทยเพื่อให้การสอนบรรลุไปตามเป้าหมาย

4.6 ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบต่อและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

4.7 ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบต่อการจัดโปรแกรมอบรมเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

4.8 จัดให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรและเอกสารเพื่อเตรียมการสอนและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

4.9 สนับสนุนให้ครูใช้วิธีการสอนแบบต่างๆให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และลักษณะเนื้อหาวิชาตลอดจนพัฒนาการของเด็ก

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

- ด้านครู

อรรวรรณ ขมวัฒนา และ กัตติกา ตั้งธนาภานนท์ (2535) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาดนตรีศึกษาที่มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนดนตรีไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาใน ส่วนกลางโดยสอบถามจากผู้บริหารผู้สอนดนตรีศึกษาพบว่าวิชาดนตรีศึกษามีส่วนส่งเสริมสนับสนุน ดนตรีไทยโดยนักเรียนได้รับความรู้จากวิชาดนตรีศึกษาซึ่งเน้นหนักทางทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติและ พบว่าความถนัดทางดนตรีไทยของผู้สอนดนตรีศึกษามีผลต่อการเล่นดนตรีไทยของนักเรียนนอกจากนี้ ยังพบว่าอุปสรรคของการเรียนดนตรีไทยคือขาดเครื่องดนตรีไทยขาดครูผู้สอนสถานที่เรียนมีจำกัด และวิธีการเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยใช้วิธีแบบตัวต่อตัว

ดวงเดือน คุปต์คาร (2541) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการสอนดนตรีไทยงานวิจัยประสิทธิภาพของ ชุดการสอนเรื่องสาระของทำนองเพลงไทยผ่านทักษะการขับร้องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พอสรุปได้ว่ากิจกรรมการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษาควรเน้นการปฏิบัติเป็นหลักจะช่วยให้

ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาดีขึ้นผู้สอนจึงควรรหาเทคนิคต่างๆมาใช้ในกิจกรรมดนตรีควรเน้นในทักษะใดทักษะหนึ่งในแต่ละงานของการเรียนโดยมีทักษะอื่นสอดแทรกผสมอยู่เสมอการประเมินผลดนตรีการประเมินทั้งทางด้านเจตคติปฏิบัติและทฤษฎีควรกระทำทั้งในระหว่างกิจกรรมดนตรีและเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนนอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการเรียนการสอนดนตรีระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรปัจจุบันที่เปิดโอกาสให้สำหรับหลักสูตรตามความเหมาะสมได้จึงควรวัดหลักการเรียนการสอนดนตรีที่เน้นเนื้อหาสาระทักษะทางด้านดนตรีไปพร้อมๆกันเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งแนวคิดความรู้ความเข้าใจและทักษะทางดนตรีในขณะเดียวกัน

ณัฐพล ไพบุลย์สิริวัฒน์ (2542) ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคลองจังหวัดแพร่ผลการวิจัยพบว่าสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทยโรงเรียนทุกโรงเรียนมีนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมอย่างชัดเจนโดยจัดอยู่ในรูปของชุมชนผู้บริหารและชุมชนให้การสนับสนุนแต่ครูยังขาดทักษะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีไทยปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่พบในการจัดกิจกรรมได้แก่ครูผู้รับผิดชอบยังขาดความรู้และทักษะทางด้านดนตรีไทยเวลาไม่เพียงพอในการฝึกอบรมขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมและเครื่องดนตรีไทยไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนห้องดนตรีสื่อในการจัดกิจกรรมมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง

พรทิพา ผลโพธิ์ (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทชมรมครูดนตรีไทยต่อการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในระบบโรงเรียน: กรณีศึกษาชมรมครูดนตรีไทยจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทชมรมครูดนตรีไทยต่อการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในระบบโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าสมาชิกชมรมครูดนตรีไทยจังหวัดลพบุรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทชมรมครูดนตรีไทยต่อการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในระบบโรงเรียนทั้ง 8 ด้านมีค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางและด้านที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงคือด้านการวัดผลและประเมินผลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

- ด้านเครื่องดนตรี

ทัตไฉน อายุเจริญ (2535) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครผลการวิจัยพบว่าขาดแคลนเครื่องดนตรีไม่ได้รับการแนะนำจากศึกษานิเทศก์ในการใช้และผลิตสื่อการสอนดนตรีครูดนตรีมีจำนวนไม่เพียงพอขาดแคลนตู้เก็บสื่อการสอนดนตรีงบประมาณการผลิตและซ่อมแซมสื่อดนตรีไม่เพียงพอไม่มีงบประมาณสำหรับจัดซื้อสื่อการสอนดนตรีและครูไม่มีทักษะในการผลิตสื่อดนตรี

สมบัติ กระจ่างยุทธ (2542) ได้ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติผลการวิจัยพบว่าผู้เสริมหลักสูตรดนตรีมีการส่งครูเข้าอบรมประชุมสัมมนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีแต่มีปัญหาขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนขาดห้องที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีโดยเฉพาะขดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านดนตรีไทย

ลักขณา สังฆบุตร (2544) ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมดนตรีเสริมหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครพบว่าด้านเป้าหมายการสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมดนตรีไทยมีการส่งเสริมจัดตั้งให้เป็นชุมนุมมากกว่าการมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติดนตรีไทยและพบปัญหาของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมทางด้านดนตรีไทยคือมีปัญหาในด้านสถานที่และอุปกรณ์การสอน

- ด้านผู้บริหาร

ชัชวาล มะลิซ้อน (2545) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเล่นดนตรีไทยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่านผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จระดับมากในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเล่นดนตรีไทยคือปัจจัยด้านบุคลากรได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาด้านครูผู้รับผิดชอบดนตรีไทยด้านนักเรียนและด้านวิทยากรภายนอกส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จระดับปานกลางได้แก่ปัจจัยด้านผู้ปกครองผู้ให้การนิเทศคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานงบประมาณห้องดนตรีเครื่องดนตรีการประกวดและการแข่งขันเวลาในการฝึกซ้อมการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนดนตรีไทยและการสอนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นมีผู้วิจัยได้ศึกษาไว้ทั้งนอกประเทศและในประเทศดังผลการวิจัยดังต่อไปนี้

กริฟฟิน (Griffin. 1978) ได้ใช้เพลงพื้นบ้านของสเปนเป็นเครื่องมือในการศึกษาด้านถ่ายทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมของสเปนให้กับเด็กที่มีเชื้อสายสเปนแต่ไม่ได้อาศัยอยู่ในสเปนปรากฏว่าเพลงพื้นบ้านของสเปนเป็นเครื่องมือที่ดีในการศึกษาวัฒนธรรมและระดับชั้นของภาษาสามารถเป็นสื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี

แซนดวอช (Sandovss. 1980) ได้ใช้เพลงในการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สองปรากฏว่าเพลงเป็นสื่อในการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สองได้เป็นอย่างดีผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วและเรียนอย่างสนุกสนาน

บาส (Bass. 1982) ได้นำเพลงที่มีแต่เสียงร้องไม่มีเสียงดนตรีประกอบเข้ามาสอนทักษะการร้องเพลงและทฤษฎีทางดนตรีปรากฏว่าการสอนเพลงที่มีแต่เสียงร้องจะช่วยสร้างทักษะการร้องเพลงได้ดีกว่าเพลงที่มีดนตรีประกอบ

ไบรซัน (Bryson. 1882) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมดนตรีของครูประจำชั้นจากโรงเรียนประถมศึกษา 6 กลุ่มในรัฐมิชิแกนปีโดยศึกษาว่ากิจกรรมทางดนตรีใดที่ครูประถมศึกษาใช้มากที่สุดผลปรากฏว่ากิจกรรมที่ครูใช้มากที่สุดเรียงลำดับดังนี้การร้องเพลงโดยไม่มีดนตรีคลอการร้องเพลงคลอแผ่นเสียงการใช้ไฮทัทสนูปกรณ์ทางดนตรีการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อประกอบการร้องเพลงและการนำดนตรีไปสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ส่วนกิจกรรมที่ครูใช้น้อยได้แก่การใช้ดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ การวางแผนโปรแกรมทางดนตรีการช่วยให้นักเรียนสร้างสรรค์ทางดนตรีการใช้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะการใช้เครื่องดนตรีที่บรรเลงทำนองเพลงได้

สรุปจากผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศจะเห็นได้ว่าแนวทางการสอนดนตรีไทยที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจได้ดีขึ้นคือการเน้นการปฏิบัติการประเมินผลดนตรีทั้งในระหว่างกิจกรรมและเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนรวมทั้งการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนดนตรีไทยทางด้านบุคลากรสถานศึกษาควรสรรหากุลากรผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านดนตรีไทยให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและควรให้ส่งเสริมให้บุคลากรผู้สอนเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมเพื่อจะได้พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือการสอนวิชาดนตรีไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นควบคู่กับการจัดให้มีห้องซ้อมดนตรีไทยเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญและจัดตั้งเป็นชมรมเกี่ยวกับดนตรีไทยอันเป็นการช่วยผลักดันให้นักเรียนเกิดการรักษาและพร้อมที่จะสืบสานต่อไป

(ที่มา <http://www.pwa.co.th/province/cgi-bin/index.php?Province=76>)

**ตารางที่ 1 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10
จังหวัดเพชรบุรี**

โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6	รวม
1.โรงเรียนแก่งกระจานวิทยา อ.แก่งกระจาน	154	117	125	100	56	54	606
2.โรงเรียนเขาย้อยวิทยา อ.เขาย้อย	183	208	184	99	74	63	811
3.โรงเรียนคณาภิบาล อ.เมืองเพชรบุรี	460	448	507	298	241	230	2,184
4.โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัยเพชรบุรี อ.ชะอำ	101	106	99	113	89	86	594
5.โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี อ.ชะอำ	176	207	211	201	185	196	1,176
6.โรงเรียนดอนยางวิทยา อ.เมืองเพชรบุรี	26	27	47	15	15	22	152
7.โรงเรียนโตนดหลวงวิทยา อ.ชะอำ	71	63	52	56	37	35	314
8.โรงเรียนท่าสายวิทยา อ.ท่าสาย	216	207	201	160	116	143	1,043
9.โรงเรียนบางจานวิทยา อ.เมืองเพชรบุรี	40	43	28	34	32	30	207
10.โรงเรียนบางตะบูนวิทยา อ.บ้านแหลม	24	27	24	7	13	13	108
11.โรงเรียนบ้านลาดวิทยา อ.บ้านลาด	260	304	338	287	251	183	1,623
12.โรงเรียนบ้านแหลมวิทยา อ.บ้านแหลม	120	140	104	97	69	65	595
13.โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัด เพชรบุรี อ.เมืองเพชรบุรี	480	546	543	511	527	501	3,108
14.โรงเรียนป่าเต็งวิทยา อ.แก่งกระจาน	94	127	96	72	68	71	528
15.โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี อ. เมืองเพชรบุรี	437	498	482	498	535	506	2,956
16.โรงเรียนโยธินบูรณะเพชรบุรี อ.เขา ย้อย (โรงเรียนเขาย้อยพิทยาคม)	45	73	64	37	37	25	281
17.โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต อ.บ้านแหลม	67	63	65	52	46	53	346
18.โรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสาร ราษฎร์) อ.เมืองเพชรบุรี	308	370	341	243	190	165	1,617
19.โรงเรียนหนองจอกวิทยา อ.ท่าสาย	51	30	39	30	18	13	181

20.โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา อ.ท่ายาง	59	96	486	79	40	636	1,396
21.โรงเรียนหนองหญ้าปล้องวิทยา อ.หนองหญ้าปล้อง	120	139	133	77	49	61	579
22.โรงเรียนห้วยทรายประชาสรรค์ อำเภอชะอำ	45	50	54	44	28	35	256
รวม(คน)	3,537	3,889	4,223	3,110	2,716	3,186	20,661

3.1.2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970:608) โดยพิจารณานักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 กลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดไทรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 20,661 คน เมื่อเปรียบเทียบโดยใช้ตารางได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 377 คน โดยการสุ่มโรงเรียนตัวอย่างทั้งหมด 10 โรงเรียนจากทั้งหมด 22 โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดเพชรบุรี คือ

1. โรงเรียนคงคาราม
2. โรงเรียนบ้านลาดวิทยา
3. โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ
4. โรงเรียนพรหมานุสรณ์
5. โรงเรียนวชิรธรรมโศภิต
6. โรงเรียนวัดจันทราวาส(ศุขประสารราษฎร์)
7. โรงเรียนเขาย้อยวิทยา
8. โรงเรียนท่ายางวิทยา
9. โรงเรียนบ้านแหลมวิทยา
10. โรงเรียนโรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัยเพชรบุรี

โดยผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามโดยการสุ่มนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 โรงเรียนละ 50 ชุด รวมทั้งสิ้น 500 ชุด และได้คัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ที่สุดทั้งหมด 377 ชุด

3.1.3. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

การศึกษาวิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ในจังหวัดเพชรบุรี ของนักเรียนระดับมัธยม ศึกษาปีที่ 1- 6 กลุ่มโรงเรียนรัฐบาล ทำการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างในระหว่าง เดือนธันวาคม2556

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับวัดทัศนคติและ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในจังหวัดเพชรบุรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลจากทฤษฎี และข้อมูลจากความสนใจของกลุ่มที่ต้องการทราบถึงทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ในจังหวัดเพชรบุรีของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 กลุ่มโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งนำมาประยุกต์ เพื่อจัดทำเป็นคำถาม เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

โดยแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการทำวิจัยนั้นประกอบไปด้วยคำถามส่วนต่างๆ 7 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลบุคคลได้แก่เพศ อายุ การศึกษา รายได้ครอบครัว ความถี่ในการเล่น ดนตรี

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับแหล่งที่มาของข้อมูลด้านสื่อมวลชนของนักเรียนต่อดนตรีไทย

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับข้อมูลด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทย

ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย

ส่วนที่ 5 เกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย

ส่วนที่ 6 เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย

ส่วนที่ 7 ด้านสภาพแวดล้อม

3.2.1 ขั้นตอน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ได้รับการ ออกแบบและสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเอกสาร วรรณกรรม งานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องในการ กำหนดขอบเขตและเนื้อหาของคำถาม และได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความ เชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

ความเที่ยงตรง (Validity)

การทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรีโดยผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา(Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

ความน่าเชื่อถือ (Reliability)

การทดสอบความน่าเชื่อถือแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากรจริง เป็นการทดสอบก่อน (Pre-test) จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการ ตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อถือของเครื่องมือโดยการหาค่า Cronbach's Alpha

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทดสอบความน่าเชื่อถือในส่วนของตัวแปรทัศนคติ 4 ด้าน ได้แก่

- ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย
- ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย
- ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต
- ทัศนคติด้านผลลบลต่อวิชาดนตรีไทย

โดยผลการทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability Analysis) ด้วยวิธีหาค่า Cronbach's Alpha (Cronbach's Alpha) มีค่าสัมฤทธิ์อัลฟาของ Cronbach's Alpha สูงกว่า 0.7 สรุปได้ว่าค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้และสามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลได้จริงดังผลต่อไปนี้

1. ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย	มีค่าสัมฤทธิ์อัลฟาของ Cronbach's Alpha .882
2. ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย	มีค่าสัมฤทธิ์อัลฟาของ Cronbach's Alpha .941
3. ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต	มีค่าสัมฤทธิ์อัลฟาของ Cronbach's Alpha .926
4. ทัศนคติด้านผลลบลต่อวิชาดนตรีไทย	มีค่าสัมฤทธิ์อัลฟาของ Cronbach's Alpha .918

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการส่งแบบสอบถามให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี โดยในการเก็บข้อมูลในแต่ละครั้งผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และลักษณะของแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อเกิดความเข้าใจตรงกัน แล้วจึงทำการตอบสอบถามโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกคำตอบด้วยตัวเอง

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย ให้ครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัย

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบ จะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัยยิ่งขึ้น

3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ร่างได้ ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้อ่านแล้วมีความเข้าใจง่ายและชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ Item total correlation ความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงและจัดชุดเป็นแบบสอบถามฉบับจริงสำหรับเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในลำดับต่อไป

7. ผู้วิจัยนำแบบสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วน คัดเลือกเฉพาะที่มีความสมบูรณ์ มาลงรหัสตัวเลข โดยทำการบันทึกลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

8. นำข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ ไปประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อคำนวณค่าทางสถิติและวิเคราะห์ผล

3.4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) บรรยายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด (min)

2. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ}}{\text{จำนวนผู้ตอบ}} \times 100$$

3. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลเด่นต่างๆ(ชูศรีวงศ์รัตน์, 2541:40)

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่างๆ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541:65)

5. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ Item total correlation

$$\bar{Z} = \frac{\sum(n_i - 3)Z_i}{\sum(n_i - 3)}$$

\bar{Z} แทน คะแนนเฉลี่ยของ Fisher's z

Z_i แทน เป็น Fisher's z ของข้อที่ i

n_i แทน เป็นจำนวนคนของข้อที่ i

6. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ดัชนีความเชื่อมั่นของแบบวัด

n แทน จำนวนข้อของแบบวัด

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนรายข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบวัดทั้งฉบับ

7. สถิติเชิงอนุมาน

สถิติที่ใช้ได้แก่ T-test, ANOVA (F test) และ Multiple regression เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

ชื่อเครื่องมือวัด ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา กำหนดคำตอบประจำข้อความให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีหลักเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

ข้อความทางบวก

มากที่สุด	ได้	5	คะแนน
มาก	ได้	4	คะแนน
ปานกลาง	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

ข้อความทางลบ

มากที่สุด	ได้	1	คะแนน
มาก	ได้	2	คะแนน
ปานกลาง	ได้	3	คะแนน
น้อย	ได้	4	คะแนน
น้อยที่สุด	ได้	5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนน

คะแนน 4.51 – 5.00	แปลว่า	มากที่สุด
คะแนน 3.51 – 4.50	แปลว่า	มาก

คะแนน 2.51 – 3.50	แปลว่า	ปานกลาง
คะแนน 1.51 – 2.50	แปลว่า	น้อย
คะแนน 0.51 – 1.50	แปลว่า	น้อยที่สุด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของโรงเรียนสังกัดรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จังหวัดเพชรบุรีสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6
2. การวิเคราะห์แหล่งที่มาของข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย
3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทย
4. การวิเคราะห์ทัศนคติของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย
5. การวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย
6. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน

4.1 วิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามเพศ

ลำดับ	เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ชาย	174	46.2
2	หญิง	203	53.8
	รวม	377	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า จากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมดจำนวน 377 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 และเป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามระดับชั้น

ลำดับ	ระดับชั้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
-------	-----------	------------	--------

1	มัธยมศึกษาตอนต้น	174	46.2
2	มัธยมศึกษาตอนปลาย	203	53.8
	รวม	377	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับชั้นพบว่า จากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งหมดจำนวน 377 คน อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 และอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามระดับอายุ

ลำดับ	ระดับอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ช่วงอายุ 13-15 ปี	139	36.9
2	ช่วงอายุ 14-16 ปี	130	34.5
3	ช่วงอายุ 17-18 ปี	108	28.6
	รวม	377	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามระดับช่วงอายุพบว่า จากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวนทั้งหมด 377 คน มีระดับอายุ 13-15 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9, ระดับอายุ 14-16 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5, ระดับอายุ 17-18 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย

ลำดับ	สอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ใช่	35	9.28
2	ไม่ใช่	342	90.72
	รวม	377	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่เข้าศึกษาต่อ โดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทยพบว่าจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน ทั้งหมด 377 คน มีนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.28 และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 90.72

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามประเภทการเข้าศึกษาต่อ

ลำดับ	ประเภทการเข้าศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	สอบตรง	342	90.72
2	โควตา	35	9.28
	รวม	377	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำแนกตามประเภทการเข้าศึกษาต่อ พบว่าจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวนทั้งหมด 377 คน มีนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบตรง จำนวน 342คน คิดเป็นร้อยละ 90.72และนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อโดยโควตา จำนวน 35คน คิดเป็นร้อยละ 9.28

4.2 วิเคราะห์แหล่งที่มาของข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย จากแหล่งที่มาต่างๆ

ลำดับที่	ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ครู-อาจารย์	377	100
2	รายการโทรทัศน์	301	80
3	หนังสือ	255	67
4	เว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต	151	40
4	รายการวิทยุ	151	40

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยจากแหล่งที่มาต่างๆ พบว่า แหล่งที่มาของข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยที่นักเรียนได้รับมาจากครู-อาจารย์ มากที่สุดจำนวน 377 คน, ลำดับที่ 2 จากรายการโทรทัศน์ จำนวน 301 คน, ลำดับที่ 3 จากหนังสือ จำนวน 255 คน และลำดับที่ 4 จากเว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต และรายการวิทยุ จำนวนเท่ากัน คือ 151 คน

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 วิเคราะห์การรับรู้ถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

ลำดับที่	ท่านได้รับทราบความเคลื่อนไหวกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ครู-อาจารย์	302	80
2	เว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต	301	80
3	เพื่อน	152	40
4	รายการวิทยุ	151	40
5	รายการโทรทัศน์	75	20

จากตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ได้รับทราบความเคลื่อนไหวกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยพบว่านักเรียนได้รับทราบความเคลื่อนไหวกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยจากครู-อาจารย์ มากที่สุด จำนวน 302คนลำดับที่ 2 จากเว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 301 คนลำดับที่ 3 จากเพื่อน จำนวน 152คน ลำดับที่ 4 จากรายการวิทยุ จำนวน 151 คน และลำดับที่ 5 จากรายการโทรทัศน์ จำนวน 75 คน

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 วิเคราะห์สื่อที่ท่านเคยฟังหรือได้ยินเพลงดนตรีไทยเดิม

ลำดับที่	ท่านเคยฟังหรือได้ยินดนตรีไทยเดิมจากแหล่งใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	รายการวิทยุ	302	80.10
2	งานศพ	208	55.17
3	รายการโทรทัศน์	151	40
4	เว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต	126	33.42
5	เทป/VCD/DVD	30	7.9

1	ท่านเคยได้ยินได้ฟังเพลงไทย เดิม	18.3	25.6	26.9	12.7	4	3.58	1.008	มาก
2	ท่านเคยเล่นเครื่องดนตรีไทย	17.6	11.8	17.8	22	14.7	2.94	1.397	ปาน กลาง
3	ท่านเคยชมการบรรเลงของวง ดนตรีไทย	17.8	22.7	17.8	17.6	8	3.30	1.274	ปาน กลาง
4	ท่านเคยเข้าร่วมการบรรเลง ดนตรีไทย	14.7	11.8	10.5	12.7	34.3	2.53	1.549	น้อย
5	ท่านเคยเรียนวิชาดนตรีไทย ภาคทฤษฎีในชั้น ประถมศึกษา	28.7	19.2	20.3	10.2	5.6	3.65	1.254	มาก
6	ท่านเคยเรียนวิชาดนตรีไทย ภาคปฏิบัติในชั้น ประถมศึกษา	23.4	22.5	20.3	12	5.8	3.54	1.235	มาก
7	ท่านเคยอ่านและศึกษาหา ความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย	16.9	16.5	29.6	12.2	8.7	3.25	1.230	ปาน กลาง
8	ท่านเคยเห็นการบรรเลง ดนตรีไทยตามงานประเพณี ต่างๆ	29.8	22	20	9.1	2.9	3.79	1.146	มาก
9	ท่านเคยได้ยินทำนองเพลง ไทยเดิมในเพลงลูกทุ่ง เพลง ไทยสากล	34.5	25.2	14.3	2	8	3.90	1.246	มาก
รวม							3.38	.9134	ปาน กลาง

จากตารางที่ 11 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ด้านดนตรีไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีประสบการณ์ด้านดนตรีไทยทางการได้ยินทำนองเพลงไทยเดิมในเพลงลูกทุ่ง เพลงไทยสากลเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.90) รองลงมาคือเคยเห็นการบรรเลงดนตรีไทยตามงานประเพณีต่างๆโดยนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.79)รองลงมา คือ เคยเรียนวิชา

ดนตรีไทยภาคทฤษฎีในชั้นประถมศึกษาโดยนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับมาก(\bar{X} = 3.65) รองลงมา คือ เคยได้ยินได้ฟังเพลงไทยเดิมโดยนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับมาก(\bar{X} = 3.58) รองลงมา คือ เคยเรียนวิชาดนตรีไทยภาคปฏิบัติในชั้นประถมศึกษาโดยนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับมาก(\bar{X} = 3.54) รองลงมา คือ เคยชมการบรรเลงของวงดนตรีไทยโดยนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง(\bar{X} = 3.30) รองลงมา คือ เคยอ่านและศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย โดยนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.25)รองลงมา คือ เคยเล่นเครื่องดนตรีไทย โดยนักเรียนมีประสบการณ์อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.94) และ เคยเข้าร่วมการบรรเลงดนตรีไทยเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยเป็นข้อที่นักเรียนมีประสบการณ์น้อยที่สุด และมีประสบการณ์อยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.53)

ตารางที่ 12 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยจำนวนด้านครอบครัว

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านครอบครัวของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย									
1	ครอบครัวของท่านมีสมาชิกที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย	4.9	13.6	18.9	16.9	29.6	2.37	1.273	น้อย
2	ครอบครัวท่านมีสมาชิกที่สามารถเล่นดนตรีไทยได้	2.9	14.9	17.1	19.6	29.4	2.31	1.215	น้อย
3	ครอบครัวของท่านชอบเพลงไทยเดิม	4	16.3	14	28.1	21.6	2.44	1.197	น้อย
4	ผู้ปกครองของท่านให้การสนับสนุนให้ท่านเรียนดนตรีไทย	6.2	14.7	16.7	26.5	19.8	2.53	1.233	น้อย
5	เมื่อที่บ้านของท่านจัดงานต่างๆเคยมีการบรรเลงดนตรีไทย	4.9	12.5	18.3	21.6	26.7	2.37	1.235	น้อย
6	ครอบครัวของท่านส่งเสริมให้เรียนดนตรีไทย	7.8	9.4	25.2	19.6	22	2.53	1.250	น้อย
	รวม						2.42	.9830	น้อย

จากตารางที่ 12 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านครอบครัวของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านผู้ปกครองของท่านให้การสนับสนุนให้ท่านเรียนดนตรีไทยและครอบครัวของท่านส่งเสริมให้เรียนดนตรีไทย เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและเท่ากัน โดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.42$) รองลงมาคือ ครอบครัวของท่านชอบเพลงไทยเดิม มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.44$) รองลงมา คือ ครอบครัวของท่านมีสมาชิกที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยและเมื่อที่บ้านของท่านจัดงานต่างๆเคยมีการบรรเลงดนตรีไทย มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$) และ ครอบครัวท่านมีสมาชิกที่สามารถเล่นดนตรีไทยได้ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$)

ตารางที่ 13 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านเพื่อน

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านเพื่อนของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย									
1	เพื่อนชักชวนให้มาเรียนดนตรีไทย	9.4	18	14.5	18.7	23.4	2.65	1.376	ปานกลาง
2	เพื่อนบอกว่าดนตรีไทย เฮย ล้าสมัย	11.6	26.3	11.6	13.6	20.9	2.92	1.425	ปานกลาง
3	เพื่อนชักชวนให้ไปชมงานต่างๆเกี่ยวกับดนตรีไทย	5.6	19.6	17.4	19.4	22	2.60	1.278	น้อย
4	เพื่อนชักชวนไปร่วมบรรเลงดนตรีไทยตามงานต่างๆ	2.7	18.9	10.9	23.4	28.1	2.33	1.240	น้อย
5	นักเรียนมีกลุ่มเพื่อนสนิทที่เล่นดนตรีไทยเหมือนกัน?	10.2	13.6	14	22.5	23.6	2.56	1.363	น้อย
6	การเล่นดนตรีไทยทำให้เพื่อนๆ ยอมรับว่านักเรียนเป็นผู้มีความสามารถพิเศษ	12.2	16	24.9	16.5	14.3	2.94	1.288	ปานกลาง
7	เพื่อนของนักเรียนพยายามชักจูงให้ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่การเล่น	10.7	24.1	16	16.3	16.9	2.94	1.288	ปานกลาง

ดนตรีไทย									
8	นักเรียนมีเพื่อนที่เล่นดนตรีเพราะ การชักชวนของนักเรียนเอง	6	8%	20.5%	17.8	31.6	2.27	1.254	น้อย
9	นักเรียนมีความสามารถในการเล่น ดนตรีไทยได้ดีกว่าเพื่อน	8	6.9	15.4	20.3	33.4	2.23	1.312	น้อย
รวม							2.60	.9569	น้อย

จากตารางที่ 13 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ด้านเพื่อนของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเล่นดนตรีไทยทำให้เพื่อนๆยอมรับว่านักเรียนเป็นผู้มีความสามารถพิเศษและเพื่อนของนักเรียนพยายามชักจูงให้ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่การเล่นดนตรีไทย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดและเท่ากัน โดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.94) รองลงมาคือ เพื่อนบอกว่าดนตรีไทย เฮย ถ้าสมัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.92) รองลงมา คือ เพื่อนชักชวนให้มาเรียนดนตรีไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.65) รองลงมา คือ เพื่อนชักชวนให้ไปชมงานต่างที่เกี่ยวกับดนตรีไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย (\bar{X} = 2.60) รองลงมา คือ นักเรียนมีกลุ่มเพื่อนสนิทที่เล่นดนตรีไทยเหมือนกันมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย (\bar{X} = 2.56) รองลงมา คือ เพื่อนชักชวนไปร่วมบรรเลงดนตรีไทยตามงานต่างๆมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย (\bar{X} = 2.33) รองลงมาคือ นักเรียนมีเพื่อนที่เล่นดนตรีเพราะการชักชวนของนักเรียนเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย (\bar{X} = 2.27) และ นักเรียนมีความสามารถในการเล่นดนตรีไทยได้ดีกว่าเพื่อน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย (\bar{X} = 2.23)

ตารางที่ 14 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนต่อดนตรีไทย									

1	จังหวัดหรืออำเภอที่พักอาศัยอยู่มีชมรมดนตรีไทย	25.2	16	19.8	9.6	13.4	3.36	1.424	ปานกลาง
2	ใกล้ที่พักอาศัยของท่านมีวงดนตรีไทยรับจ้าง	14.9	17.6	16	16.9	18.5	2.92	1.417	ปานกลาง
3	ในท้องถิ่นของท่านเคยมีการบรรเลงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ	18.3	24.7	15.1	15.8	10	3.30	1.324	ปานกลาง
4	ท่านพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยในงานศพเป็นส่วนใหญ่	34.3	18.9	12	13.4	5.3	3.75	1.314	มาก
5	ปัจจุบันท่านพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยอยู่เป็นประจำ	16	12.9	25.4	17.1	12.5	3.03	1.315	ปานกลาง
6	ใกล้บ้านนักเรียนเป็นแหล่งผลิตดนตรีไทย	11.4	8.7	16.7	12.9	33.9	2.46	1.668	น้อย
รวม							3.13	.9569	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยในงานศพเป็นส่วนใหญ่เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดโดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือ จังหวัดหรืออำเภอที่พักอาศัยอยู่มีชมรมดนตรีไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมาในท้องถิ่นของท่านเคยมีการบรรเลงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) รองลงมา ปัจจุบันท่านพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยอยู่เป็นประจำมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$) รองลงมา ใกล้ที่พักอาศัยของท่านมีวงดนตรีไทยรับจ้างมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$) และ

ใกล้บ้านนักเรียนเป็นแหล่งผลิตดนตรีไทยเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$)

ตารางที่ 15 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย									
1	นักเรียนชอบและสนใจในวิชาดนตรีไทย	9.8	25.2	24.5	10	14.5	3.06	1.260	ปานกลาง
2	ดนตรีไทยทำให้นักเรียนเป็นคนร่าเริง	10.5	24.9	23.8	13.8	10.9	3.11	1.216	ปานกลาง
3	นักเรียนรักดนตรีไทยเพราะเป็นศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยแขนงหนึ่ง	12	23.6	24.5	13.1	10.7	3.15	1.229	ปานกลาง
4	การเรียนดนตรีไทยทำให้ครอบครัวภาคภูมิใจในตัวนักเรียน	12	20.3	22	17.6	12	3.03	1.269	ปานกลาง
5	นักเรียนภูมิใจที่เรียนดนตรีไทย	12.7	21.6	25.2	16	8.5	3.16	1.200	ปานกลาง
รวม							3.10	1.021	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนภูมิใจที่เรียนดนตรีไทยเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) รองลงมาคือ นักเรียนรักดนตรีไทยเพราะเป็นศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยแขนงหนึ่ง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมา คือดนตรีไทยทำให้นักเรียนเป็นคนร่าเริง เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมา คือ นักเรียนชอบและสนใจในวิชาดนตรีไทย เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} =$

3.06) และ การเรียนดนตรีไทยทำให้ครอบครัวภาคภูมิใจในตัวนักเรียน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.06)

ตารางที่ 16 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย									
1	กิจกรรมดนตรีไทยทำให้ข้าพเจ้ามีสังคมที่กว้างขึ้น	16.7	21.4	21.2	9.6	15.1	3.17	1.367	ปานกลาง
2	นักเรียนสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนโดยผ่านกิจกรรมดนตรีไทย	11.4	11.4	21.4	10.2	29.6	2.57	1.429	น้อย
3	ดนตรีไทยเป็นเครื่องดนตรีที่เล่นง่าย	16.3	11.1	27.6	11.6	17.4	2.96	1.370	ปานกลาง
4	เพลงไทยเดิมเป็นเพลงที่จำได้ง่ายทำนองคุ้นหู	18.5	11.6	22	19.2	12.7	3.05	1.362	น้อย
5	ดนตรีไทยใช้เล่นเพลงอะไรก็ไพเราะน่าฟัง	20.9	19.8	22	11.1	10	3.36	1.311	ปานกลาง
6	การคิดการแปลทำนองทางเพลงของดนตรีไทยช่วยฝึกสมองและทำทายด้านความคิด	20	24.5	16.7	16.7	6	3.42	1.246	มาก
7	กิจกรรมดนตรีไทยสามารถนำมาบูรณาการเข้ากับวิชาอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ	17.8	17.4	26.5	16.7	5.6	3.29	1.194	ปานกลาง

8	นักเรียนมีสมาธิมากขึ้น จากการเล่นดนตรีไทย	18	16.9	26.5	17	9.8	3.26	1.246	ปาน กลาง
9	วิชาดนตรีเป็นวิชาที่ได้ คะแนนมากที่สุด	19.2	15.4	23.2	17.4	8.9	3.21	1.294	ปาน กลาง
10	การเล่นดนตรีไทยใน งานต่างๆเป็นสิ่งที่ ตื่นเต้นและท้าทาย	16.7	17.4	26.7	8.9	14.3	3.15	1.333	ปาน กลาง
11	นักเรียนรู้สึกมีความสุข ที่ได้เล่นดนตรีในงาน ต่างๆ	16.3	12.5	24.9	22.9	7.3	3.08	1.246	ปาน กลาง
รวม							3.14	1.040	ปาน กลาง

จากตารางที่ 16 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การคิดการแปล ทำนองทางเพลงของดนตรีไทยช่วยฝึกสมองและท้าทายด้านความคิด เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.42$) รองลงมาคือ ดนตรีไทยใช้เล่นเพลงอะไรก็เพราะน่าฟัง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา กิจกรรมดนตรีไทยสามารถนำมาบูรณาการเข้ากับวิชาอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) รองลงมา นักเรียนมีสมาธิมากขึ้นจากการเล่นดนตรีไทย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมา วิชาดนตรีเป็นวิชาที่ได้คะแนนมากที่สุด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) รองลงมา กิจกรรมดนตรีไทยทำให้ข้าพเจ้ามีสังคมที่กว้างขึ้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมา การเล่นดนตรีไทยในงานต่างๆ เป็นสิ่งที่ตื่นเต้นและท้าทาย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) รองลงมา นักเรียนรู้สึกมีความสุขที่ได้เล่นดนตรีในงานต่างๆ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} =$

3.08) รองลงมา เพลงไทยเดิมเป็นเพลงที่จำได้ง่ายทำนองคุ้นหูเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.05) รองลงมา ดนตรีไทยเป็นเครื่องดนตรีที่เล่นง่าย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.96) และ นักเรียนสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนโดยผ่านกิจกรรมดนตรีไทย เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทยในระดับน้อย (\bar{X} = 2.57)

ตารางที่ 17 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต									
1	ดนตรีไทยเป็นงาน อดิเรกที่สร้างรายได้ให้ นักเรียนในอนาคต	9.8	28.1	18.5	10.9	16.7	3.04	1.314	ปาน กลาง
2	ดนตรีไทยเป็นงาน ประจำที่สร้างรายได้ ให้นักเรียนในอนาคต	6.7	20.7	24.3	9.1	23.2	2.74	1.313	ปาน กลาง
3	ดนตรีไทยเป็นวิชาที่ นักเรียนจะใช้ศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษา	3.3	26.1	17.8	10.9	25.8	2.65	1.307	ปาน กลาง
4	ดนตรีไทยจะสามารถ ช่วยให้นักเรียนได้รับ สิทธิพิเศษ เช่น ทุนการศึกษา ฯลฯ	7.1	23.2	15.8	18.7	19.2	2.76	1.303	ปาน กลาง
5	นักเรียนจะเล่นดนตรี ไทยเพื่อแก้เหงาใน ยามว่าง เมื่อนักเรียน แก่ชรา	11.6	22.7	18.3	14.9	16.5	2.98	1.338	ปาน กลาง
6	ดนตรีไทยเป็นสิ่งที่ เชื่อมความสัมพันธ์อัน	9.4	22.9	20.3	18	13.4	2.96	1.254	ปาน กลาง

ดีกับเพื่อนโรงเรียนอื่น			
รวม	2.85	1.116	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าดนตรีไทยเป็นงานอดิเรกที่สร้างรายได้ให้นักเรียนในอนาคต เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.04) รองลงมา คือ นักเรียนจะเล่นดนตรีไทยเพื่อแก้เหงาในยามว่าง เมื่อนักเรียนแก่ชรา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.98) รองลงมา คือ ดนตรีไทยเป็นสิ่งที่เชื่อมความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนโรงเรียนอื่นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.96) รองลงมา คือ ดนตรีไทยจะสามารถช่วยให้นักเรียนได้รับสิทธิพิเศษ เช่น ทุนการศึกษา ฯลฯ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.76) รองลงมา คือ ดนตรีไทยเป็นงานประจำที่สร้างรายได้ให้นักเรียนในอนาคต เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.74) และดนตรีไทยเป็นวิชาที่นักเรียนจะใช้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.74)

ตารางที่ 18 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยทัศนคติด้านผลลบท่อวิชาดนตรีไทย

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ทัศนคติด้านผลลบท่อวิชาดนตรีไทย									
1	กิจกรรมดนตรีไทยใช้เวลาเรียนและฝึกซ้อมมาก ทำให้ต้องลดกิจกรรมอื่นๆในชีวิตประจำวัน	22	13.1	19.4	18.7	10.7	3.20	1.384	ปานกลาง
2	ผู้ปกครองของ	12.5	21.2	24.1	15.4	9.8	3.13	1.231	ปาน

	นักเรียนต้องการให้ นักเรียนเน้นเนื้อหา วิชาการมากกว่าวิชา ดนตรีไทย								ปาน กลาง
3	นักเรียนคิดตาม เพื่อนว่าดนตรีไทย เป็นวิชาที่ เซย ลำสมัย	18.7	7.1	19.2	18.3	20.7	2.82	1.470	ปาน กลาง
4	วิชาดนตรีไทยทำให้ การเรียนวิชาอื่นๆ อยู่ในเกณฑ์ไม่ดี	15.8	10.7	18.7	17.6	21.2	2.78	1.437	ปาน กลาง
5	วัสดุที่ใช้สร้าง เครื่องดนตรีไทย ในปัจจุบันหายาก และมีราคาสูงไม่ สามารถซื้อมาเพื่อฝึก ซ้อมเป็นของตัวเองได้	11.6	22.7	22.5	12.2	14.9	3.04	1.296	ปาน กลาง
6	นักเรียนคิดว่าการ เรียนดนตรีไทยไม่ สามารถยึดเป็น อาชีพได้ในอนาคต	8.2	14	32.3	17.8	11.6	2.87	1.146	ปาน กลาง
7	นักเรียนคิดว่าการ เรียนดนตรีไทยให้ แก่นั้นเป็นไปได้ยาก	7.8	19.2	25.6	17.6	13.8	2.87	1.146	ปาน กลาง
8	การเรียนดนตรีไทย ต้องใช้ความจำ มากกว่าวิชาอื่นๆ	18.7	15.1	20.5	21.4	8.2	3.17	1.300	ปาน กลาง
9	ขณะเล่นดนตรีไทย ทุกครั้งสร้างความ วิตกกังวลแก่นักเรียน	19.2	13.1	18.3	20.5	12.9	3.06	1.389	ปาน กลาง
	รวม						2.94	1.032	ปาน

จากตารางที่ 18 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากิจกรรมดนตรีไทยใช้เวลาเรียนและฝึกซ้อมมากทำให้ต้องลดกิจกรรมอื่นๆในชีวิตประจำวัน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) รองลงมาคือ การเรียนดนตรีไทยต้องใช้ความจำมากกว่าวิชาอื่นๆ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) รองลงมาผู้ปกครองของนักเรียนต้องการให้นักเรียนเน้นเนื้อหาวิชาการมากกว่าวิชาดนตรีไทย เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$) รองลงมา ขณะเล่นดนตรีไทยทุกครั้งสร้างความวิตกกังวลแก่นักเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) รองลงมาวัสดุที่ใช้สร้างเครื่องดนตรีไทยในปัจจุบันหายากและมีราคาสูงไม่สามารถซื้อมาเพื่อฝึกซ้อมเป็นของตัวเองได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) รองลงมา นักเรียนคิดว่าการเรียนดนตรีไทยไม่สามารถยึดเป็นอาชีพได้ในอนาคต และนักเรียนคิดว่าการเรียนดนตรีไทยให้แก่นั้นเป็นไปได้ยากเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) รองลงมา นักเรียนคิดตามเพื่อนว่าดนตรีไทยเป็นวิชาที่เขย่งล้ำสมัย เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) รองลงมา วิชาดนตรีไทยทำให้การเรียนวิชาอื่นๆอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$)

ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ตารางที่ 19 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย									
1	ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านสนับสนุนดนตรีไทย	14.7	17.6	28.5	13.6	9.6	3.16	1.227	ปานกลาง
2	สถานศึกษาจัดทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่ช่วยเหลือ	20.5	16	26.1	13.8	7.6	3.33	1.265	ปานกลาง

กิจกรรมดนตรีไทย									
ทุกปีการศึกษา									
3	สถานศึกษาสนับสนุนให้ส่งนักเรียนที่เรียนดนตรีไทยเข้าประกวดในโอกาสต่างๆ	20.3	11.4	27.6	17.4	7.3	3.24	1.267	ปานกลาง
4	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไปบรรเลงดนตรีไทยทั้งในและนอกโรงเรียนอยู่บ่อยๆ	21.6	14	21.2	13.6	13.6	3.19	1.403	ปานกลาง
รวม							3.23	1.098	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถานศึกษาจัดทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนที่ช่วยเหลือกิจกรรมดนตรีไทยทุกปีการศึกษา เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผู้บริหาร/สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.33) รองลงมา คือ สถานศึกษาสนับสนุนให้ส่งนักเรียนที่เรียนดนตรีไทยเข้าประกวดในโอกาสต่างๆเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผู้บริหาร/สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.24) รองลงมา คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไปบรรเลงดนตรีไทยทั้งในและนอกโรงเรียนอยู่บ่อยๆ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผู้บริหาร/สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.19) และผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านสนับสนุนดนตรีไทย เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านผู้บริหาร/สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.16)

ตารางที่ 20 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านครูผู้สอน

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านครูผู้สอน ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย									

1	ครูผู้สอนมีความสามารถ ในการสอนเครื่องดนตรี ไทยได้หลายชนิด	25.8	19.8	24.5	8.2	5.6	3.62	1.204	มาก
2	ครูผู้สอนมีเทคนิคการ สอนที่จะสร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนอยากเรียน ดนตรีไทย	21.2	28.7	20	11.6	2.4	3.64	1.092	มาก
3	ครูผู้สอนนิสัยดี	29.4	16.5	21.2	8.2	8.7	3.59	1.328	มาก
4	ครูผู้สอนสนุกสนานไม่ เครียด เป็นกันเอง อบอุ่นได้ความรู้	23.8	24.9	16.5	10.2	8.5	3.54	1.290	มาก
5	มีสื่อการสอนที่เข้าใจง่าย และสร้างความน่าสนใจ ให้กับผู้เรียน	20.7	22.5	21.2	6.9	12.7	3.38	1.343	ปาน กลาง
6	ครูผู้สอนอารมณ์ดี	31.6	12.9	18.5	12.7	8.2	3.56	1.375	มาก
	รวม						3.55	1.035	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านโดยรวมอยู่ในระดับ
มาก (\bar{X} = 3.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย
ระดับมากคือ ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่จะสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนดนตรีไทย
(\bar{X} = 3.64) รองลงมาคือ ครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนเครื่องดนตรีไทยได้หลายชนิด (\bar{X} = 3.62)
และ ครูผู้สอนนิสัยดี (\bar{X} = 3.59)

ตารางที่ 21 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านห้องเรียน

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านห้องเรียน ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย									
1	บรรยากาศในห้องเรียนสะอาดน่า เรียน	27.2	20	17.6	11.6	7.6	3.56	1.312	มาก
2	มีแหล่งค้นคว้าข้อมูลให้นักเรียน เพียงพอ	11.6	30.1	25.8	10.2	6.2	3.36	1.095	ปาน กลาง

3	เปิดให้นักเรียนเข้ามาหาความรู้ตลอดเวลาราชการ	24.3	23.4	18.7	12.7	4.9	3.58	1.218	มาก
	รวม						3.50	1.000	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่าแสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านห้องเรียนเกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ระดับมากคือ เปิดให้นักเรียนเข้ามาหาความรู้ตลอดเวลาราชการ ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมาคือ บรรยากาศในห้องเรียน สะอาดน่าเรียน ($\bar{X} = 3.56$) และมีแหล่งค้นคว้าข้อมูลให้นักเรียนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.36$)

ตารางที่ 22 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านเครื่องดนตรี

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านเครื่องดนตรี ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย									
1	เครื่องดนตรีมีเพียงพอต่อการเรียนในภาควิชาปฏิบัติ	28.3	22.7	21.6	8.7	2.7	3.78	1.114	มาก
2	เครื่องดนตรีอยู่ในสภาพที่ดีและพร้อมใช้งาน	14.1	30.1	21.4	12.2	8.9	3.27	1.183	ปานกลาง
3	มีการซ่อมแซมและจัดซื้อเครื่องดนตรีตามความเหมาะสม	20.7	20.7	18.9	12	11.6	3.32	1.353	ปานกลาง
4	เครื่องดนตรีได้รับการเก็บรักษาอย่างเป็นระเบียบ	18	25.6	16.7	12.5	11.1	3.31	1.326	ปานกลาง
	รวม						3.42	2.038	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่าค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านเครื่องดนตรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปัจจัยที่ส่งผลต่อด้านเครื่องดนตรีเกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ระดับมากคือ เครื่องดนตรีมีเพียงพอต่อการเรียนในภาควิชาปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือ มีการซ่อมแซมและจัดซื้อเครื่องดนตรีตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.32$) และ เครื่องดนตรีได้รับการเก็บรักษาอย่างเป็นระเบียบ ($\bar{X} = 3.31$)

4.5 พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 23 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล

ลำดับ	รายการ	5	4	3	2	1	\bar{X}	S.D.	ระดับ
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี									
1	นักเรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนดนตรีไทย	18.9	20.3	26.9%	6.2	11.6	3.34	1.287	ปานกลาง
2	นักเรียนมีความตั้งใจศึกษาต่อวิชาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา	17.8	12.2	16.7%	21.4	15.4	2.95	1.413	ปานกลาง
3	นักเรียนจะชักจูงคนรู้จักให้หันมาเล่นดนตรีไทย	14.5	16.5	20.9%	14.3	17.8	2.94	1.383	ปานกลาง
4	นักเรียนมีความตั้งใจพาครอบครัวญาติคนรู้จัก ไปชมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยมากขึ้น	8.2	24.7	19.8%	18.3	12.9	2.96	1.234	ปานกลาง
5	นักเรียนจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาดนตรีไทยมากขึ้น	12.7	17.1	21.4%	19.4	13.4	2.79	1.487	ปานกลาง
6	นักเรียนจะยึดวิชาดนตรีไทยเป็นงานอดิเรก หลักในการเลี้ยงชีพ	10.9	16.9	16.7	20.7	18.7	2.77	1.348	น้อย
7	นักเรียนจะยึดวิชาดนตรีไทยเป็นอาชีพหลักในการเลี้ยงชีพ	18	10	14.7	19.2	22	2.79	1.487	ปานกลาง
รวม							2.95	1.175	ปาน

จากตารางที่ 23 พบว่าแสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยด้านพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนดนตรีไทย เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.34) รองลงมา คือ นักเรียนมีความตั้งใจพาครอบครัว ญาติ คนรู้จัก ไปชมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยมากขึ้น เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.96) รองลงมา นักเรียนมีความตั้งใจศึกษาต่อวิชาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.95) รองลงมา นักเรียนจะชักจูงคนรู้จักให้หันมาเล่นดนตรีไทย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.94) รองลงมา นักเรียนจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาดนตรีไทยมากขึ้น นักเรียนจะยึดวิชาดนตรีไทยเป็นอาชีพหลักในการเลี้ยงชีพ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.79) และนักเรียนจะยึดวิชาดนตรีไทยเป็นงานอดิเรก หลักในการเลี้ยงชีพ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวโน้มด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในระดับปานกลาง (\bar{X} = 2.77)

4.6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนประกอบไปด้วยปัจจัย ต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านลักษณะประชากร (ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน อายุ และการเข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย)
2. ปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีต (ได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียน (ได้แก่ ด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านห้องเรียน ด้านเครื่องดนตรี)

ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็นการวิเคราะห์ แบ่งเป็นสามส่วนได้แก่ **ส่วนที่หนึ่ง** การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรกับทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย (มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำคัญระหว่างดนตรีไทยกับนักเรียน ด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย ด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต ทัศนคติด้านผลลัพท์วิชาดนตรีไทย) และเจตนาที่จะมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน **ส่วนที่สอง** การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในลักษณะของอิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีต และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย **ส่วนที่สาม** การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในลักษณะของอิทธิพลเชิงสาเหตุของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยที่มีต่อพฤติกรรมด้านดนตรีไทยของนักเรียน ผลการวิจัยแสดงได้ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรกับทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ปัจจัยด้านลักษณะประชากรที่นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน อายุ และการเข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทยผลการวิเคราะห์แสดงได้ดังต่อไปนี้

เพศ

ผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนชายและหญิงมีทัศนคติแต่ละด้านต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีไม่แตกต่างกัน (ดูตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ทัศนคติในแต่ละด้าน และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่ม โรงเรียนรัฐบาลจังหวัด	เพศ		ค่า t	Sig.
	ชาย	หญิง		

เพชรบุรี				
ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย	3.09	3.11	.184	.854
ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย	3.12	3.16	.391	.696
ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต	2.91	2.80	-.917	.360
ทัศนคติด้านผลลัพท์วิชาดนตรีไทย	3.01	2.97	-.421	.674
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี	3.05	2.87	-1.466	.144

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq .05$

ระดับชั้นเรียน

ผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมต้นและมัธยมปลายมีทัศนคติแต่ละด้านต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีไม่แตกต่างกัน (ดูตารางที่25)

ตารางที่ 25 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ทัศนคติในแต่ละด้าน	ระดับชั้นเรียน	ค่า t	Sig.
--------------------	----------------	-------	------

และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่ม โรงเรียนรัฐบาลจังหวัด เพชรบุรี	มัธยมต้น	มัธยมปลาย		
ทัศนคติด้านความสำคัญ ของดนตรีไทย	3.07	3.14	-.662	.509
ทัศนคติด้านความน่าสนใจ ของกิจกรรมดนตรีไทย	3.15	3.13	.173	.863
ทัศนคติด้านประโยชน์ของ ดนตรีไทยในอนาคต	2.88	2.83	.441	.660
ทัศนคติด้านผลลัพท์วิชา ดนตรีไทย	2.96	3.01	-.522	.602
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่ม โรงเรียนรัฐบาลจังหวัด เพชรบุรี	3.06	2.86	1.691	.092

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq .05$

อายุ

ผลการวิเคราะห์พบว่านักเรียนที่มีช่วงอายุต่างกันมีทัศนคติแต่ละด้านต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี ต่อดนตรีไทยไม่แตกต่างกัน (ดูตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ทัศนคติในแต่ละด้าน และพฤติกรรมที่ เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย ของนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษากลุ่ม โรงเรียนรัฐบาลจังหวัด เพชรบุรี	อายุ			ค่า F	Sig.
	13-15 ปี	14-16 ปี	17-18 ปี		
ทัศนคติด้าน ความสำคัญของดนตรี ไทย	3.09	3.10	3.14	.085	.919
ทัศนคติด้านความ น่าสนใจของกิจกรรม ดนตรีไทย	3.18	3.11	3.13	.169	.845
ทัศนคติด้านประโยชน์ ของดนตรีไทยในอนาคต	2.92	2.81	2.82	.391	.677
ทัศนคติด้านผลลบท่อ วิชาดนตรีไทย	2.94	3.06	2.96	.536	.586
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับดนตรีไทยของ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษากลุ่ม โรงเรียนรัฐบาลจังหวัด เพชรบุรี	3.10	2.87	2.86	1.667	.190

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq .05$

การเข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพบว่านักเรียนที่เข้าศึกษาไม่ว่าจะด้วยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทยหรือวิธีอื่นๆ มีทัศนคติแต่ละด้านต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่

เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีไม่แตกต่างกัน (ดูตารางที่27)

ตารางที่ 27 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ทัศนคติในแต่ละด้าน และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง กับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่ม โรงเรียนรัฐบาลจังหวัด เพชรบุรี	การเข้าศึกษาต่อโดยการสอบ ความสามารถพิเศษดนตรีไทย		ค่า t	Sig.
	ใช่	ไม่ใช่		
ทัศนคติด้านความสำคัญ ของดนตรีไทย	3.17	3.10	.432	.666
ทัศนคติด้านความน่าสนใจ ของกิจกรรมดนตรีไทย	3.13	3.14	-.055	.956
ทัศนคติด้านประโยชน์ของ ดนตรีไทยในอนาคต	2.88	2.85	.189	.850
ทัศนคติด้านผลลบท่อวิชา ดนตรีไทย	3.25	2.96	1.672	.095
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่ม โรงเรียนรัฐบาลจังหวัด	3.13	2.93	.993	.321

เพชรบุรี				
----------	--	--	--	--

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $p \leq .05$

ส่วนที่ 2 อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย การวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุเป็นการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยแต่ละด้านที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย การวิเคราะห์ใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติสหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นหรือปัจจัยทั้ง 8 ตัวที่มีต่อตัวแปรตาม คือทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย ได้แก่

ปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีต จำนวน 4 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียน จำนวน 4 ตัว ได้แก่ ด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านห้องเรียน ด้านเครื่องดนตรี

สถิติสหสัมพันธ์ช่วยวิเคราะห์ว่าปัจจัยตัวใดมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งเป็นตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติบ้าง จากนั้นผู้วิจัยนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมาวิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ต่อไป

2. การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

สถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่สามารถพยากรณ์หรือมีอำนาจพยากรณ์การเกิดหรือการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ ผู้วิจัยเลือกวิธีการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระด้วยวิธีแบบปกติ (Enter regression) โดยการใส่ตัวแปรอิสระทุกตัวเข้าไปในสมการพร้อมกัน

ผู้วิจัยใช้อักษรย่อแทนค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

b = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

SE = ค่าความคลาดเคลื่อน

β = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

t = ค่าสถิติ t

R^2 = ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

ผลการศึกษาสามารถแสดงได้ดังต่อไปนี้

อิทธิพลเชิงสาเหตุของ ปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) จึงนำปัจจัยทุกตัวมาวิเคราะห์ต่อด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอย (ดูตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียน

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig.
ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย	.656	.000*
ปัจจัยด้านครอบครัว	.594	.000*
ปัจจัยด้านเพื่อน	.606	.000*
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย	.763	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา	.508	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน	.502	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน	.532	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี	.531	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านครอบครัว($\beta = .263$)ด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย ($\beta = .543$) และปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี($\beta = .146$)มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้หากพิจารณาถึงอำนาจการทำนายของปัจจัยเหล่านี้ พบว่าปัจจัยทั้งสามตัวมีอำนาจการทำนายทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียนได้ 64.7%(ดูตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียน

ปัจจัย	b	SE	β	T	Sig.	R ²
ปัจจัยด้านประสบการณ์ด้านดนตรีไทย	.010	.061	.009	.173	.863	.647
ปัจจัยด้านครอบครัว	.272	.051	.263	5.377	.000*	
ปัจจัยด้านเพื่อน	-.024	.063	-.023	-.384	.701	
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย	.509	.050	.534	10.278	.000*	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา	.051	.041	.055	1.263	.207	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน	-.030	.054	-.031	-.568	.570	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน	.017	.052	.017	.334	.738	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี	.143	.046	.146	3.079	.002*	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) จึงนำปัจจัยทุกตัวมาวิเคราะห์ต่อด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอย(ดูตารางที่30)

ตารางที่ 30 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig.
ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย	.744	.000*
ปัจจัยด้านครอบครัว	.549	.000*
ปัจจัยด้านเพื่อน	.671	.000*
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย	.821	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา	.633	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน	.538	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน	.600	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี	.528	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีต ($\beta = .172$) ปัจจัยด้านเพื่อน ($\beta = .099$) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย ($\beta = .481$) และปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา ($\beta = .185$) มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้หากพิจารณาถึงอำนาจการทำนายของปัจจัยเหล่านี้ พบว่าปัจจัยทั้งสิ้นตัวมีอำนาจการทำนายทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทยได้ 74.9% (ดูตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีต และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย

ปัจจัย	b	SE	β	t	Sig.	R ²
<u>ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย</u>	.196	.052	.172	3.735	.000*	.749
ปัจจัยด้านครอบครัว	.029	.044	.027	.664	.507	
<u>ปัจจัยด้านเพื่อน</u>	.108	.054	.099	1.981	.048*	
<u>ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย</u>	.470	.043	.481	10.977	.000*	
<u>ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา</u>	.175	.035	.185	5.001	.000*	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน	.009	.046	.009	.186	.853	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน	.048	.045	.046	1.085	.279	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี	.002	.040	.002	.055	.956	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) จึงนำปัจจัยทุกตัวมาวิเคราะห์ต่อยอดด้วยการวิเคราะห์ถดถอย (ดูตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig.
ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย	.586	.000*
ปัจจัยด้านครอบครัว	.571	.000*
ปัจจัยด้านเพื่อน	.674	.000*
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย	.656	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา	.486	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน	.402	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน	.489	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี	.421	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านครอบครัว ($\beta = .121$) ปัจจัยด้านเพื่อน ($\beta = .352$) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย ($\beta = .367$) มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้หากพิจารณาถึงอำนาจการทำนายของปัจจัยเหล่านี้ พบว่าปัจจัยทั้งสามตัวมีอำนาจการทำนายทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยได้ 54.9%(ดูตารางที่33)

ตารางที่ 33 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย

ปัจจัย	b	SE	β	T	Sig.	R ²
ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย	-.099	.076	-.081	-1.310	.191	.549
<u>ปัจจัยด้านครอบครัว</u>	.138	.063	.121	2.190	.029*	
<u>ปัจจัยด้านเพื่อน</u>	.412	.078	.352	5.252	.000*	
<u>ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย</u>	.385	.062	.367	6.242	.000*	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา	.030	.051	.029	.594	.553	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน	-.026	.067	-.024	-.384	.701	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน	.101	.064	.091	1.577	.116	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี	.024	.058	.022	.410	.682	

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) จึงนำปัจจัยทุกตัวมาวิเคราะห์ด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอย (ดูตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig.
ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย	.654	.000*
ปัจจัยด้านครอบครัว	.498	.000*
ปัจจัยด้านเพื่อน	.655	.000*
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย	.693	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา	.630	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน	.471	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน	.547	.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี	.523	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยแสดงให้เห็นว่าปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีต ($\beta = .114$) ปัจจัยด้านเพื่อน ($\beta = .213$) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย ($\beta = .297$) ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา ($\beta = .246$) และปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี ($\beta = .113$) มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้หากพิจารณาถึงอำนาจการทำนายของปัจจัยเหล่านี้ พบว่าปัจจัยทั้งห้าตัวมีอำนาจการทำนายทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทยได้ 61.1% (ดูตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย

ปัจจัย	b	SE	β	t	Sig.	R ²
<u>ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อ ดนตรีไทย</u>	.129	.065	.114	1.969	.050*	.611
ปัจจัยด้านครอบครัว	-.016	.054	-.015	-.296	.768	
<u>ปัจจัยด้านเพื่อน</u>	.229	.068	.213	3.356	.001*	
<u>ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ อาศัย</u>	.287	.053	.297	5.433	.000*	
<u>ปัจจัยสภาพแวดล้อมของ โรงเรียนด้านผู้บริหารและ สถานศึกษา</u>	.230	.043	.246	5.317	.000*	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของ โรงเรียนด้านครูผู้สอน	-.060	.057	-.060	-1.049	.295	
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของ โรงเรียนด้านห้องเรียน	.040	.055	.039	.723	.470	
<u>ปัจจัยสภาพแวดล้อมของ โรงเรียนด้านเครื่องดนตรี</u>	.112	.049	.113	2.256	.025*	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

สรุปอิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้าน ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์ในภาพรวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยของนักเรียนในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ดังตารางด้านล่าง

ตารางที่ 36 สรุปอิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยความเกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนในอดีตและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย

ปัจจัย	ทัศนคติด้าน ความสำคัญ ของดนตรีไทย (ค่า β)	ทัศนคติด้าน ความน่าสนใจ ของกิจกรรม ดนตรีไทย (ค่า β)	ทัศนคติด้าน ประโยชน์ของ ดนตรีไทยใน อนาคต (ค่า β)	ทัศนคติด้านผล ลบต่อวิชาดนตรี ไทย(ค่า β)
ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อ ดนตรีไทย	-	.172	-	.114
ปัจจัยด้านครอบครัว	.263	-	.121	-
ปัจจัยด้านเพื่อน	-	.099	.352	.213
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย	.534	.481	.367	.297
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านผู้บริหารและสถานศึกษา	-	.185	-	.246

ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านครูผู้สอน	-	-	-	-
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านห้องเรียน	-	-	-	-
ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านเครื่องดนตรี	.146	-	-	.113

จากตารางสรุปข้างต้น เห็นได้ว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยมีอิทธิพลต่อทัศนคติในทุกด้าน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยที่เหลือที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยคือ ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในลักษณะของอิทธิพลเชิงสาเหตุของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้านที่มีต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq .05$) จึงนำทัศนคติทุกด้านมาวิเคราะห์ต่อยอดด้วยการวิเคราะห์ถดถอย (ดูตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้านที่มีต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ทัศนคติ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	Sig.
ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย	.539	.000*
ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย	.697	.000*

ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต	.742	.000*
ทัศนคติด้านผลลัพท์วิชาดนตรีไทย	.724	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

ผลการวิเคราะห์ถดถอยแสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยมีผลต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีด้านดนตรีไทยของนักเรียน โดยทัศนคติ 3 ด้าน ได้แก่ทัศนคติด้าน กิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย ($\beta = .256$) ทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย ($\beta = .361$)และทัศนคติด้านลัพท์วิชาดนตรีไทย($\beta = .113$)มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้หากพิจารณาถึงอำนาจการทำนายของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยที่มีต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีนั้นพบว่าทัศนคติทั้งสามด้านมีอำนาจการทำนายพฤติกรรมด้านดนตรีไทยของนักเรียนได้ถึง 61.7%

ตารางที่ 38 แสดงค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้านที่มีต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรีด้านดนตรีไทยของนักเรียน

ทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย	b	SE	β	t	Sig.	R ²
ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย	-.121	.062	-.106	-1.933	.054	.617
<u>ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย</u>	.283	.077	.256	3.666	.000*	
<u>ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต</u>	.376	.060	.361	6.294	.000*	
<u>ทัศนคติด้านผลลัพท์วิชาดนตรีไทย</u>	.364	.060	.325	6.046	.000*	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $p \leq 0.05$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนโรงเรียนสังกัดรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรีซึ่งทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในเขต จังหวัดเพชรบุรีเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนโรงเรียนสังกัดรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ในจังหวัดเพชรบุรีจำนวน 377 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งหมด 377 คน เป็นเพศชายจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 และเป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 จำแนกตามระดับชั้น อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 และอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 จำแนกตามระดับช่วงอายุ ระดับอายุ 13-15 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9, ระดับอายุ 14-16 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5, ระดับอายุ 17-18 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ส่วนใหญ่จำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทยจำนวน 35 คนคิดเป็นร้อยละ 9.28 และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทยจำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 90.72 นักเรียนที่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบตรง จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 90.72 และนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อโดยโควตา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.28

5.1.2 แหล่งที่มาของข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยจากแหล่งที่มาต่างๆ ลำดับที่ 1 จากครู-อาจารย์ จำนวน 377 คน, ลำดับที่ 2 จากรายการโทรทัศน์ จำนวน 301 คน, ลำดับที่ 3 จากหนังสือ จำนวน 255 คนและลำดับที่ 4 เว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต และรายการวิทยุ จำนวนเท่ากัน คือ 151 คน

ความเคลื่อนไหวกิจกรรมที่เกี่ยวกับดนตรีไทย ลำดับที่ 1 จากครู-อาจารย์ จำนวน 302 คน, ลำดับที่ 2 จากเว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 301 คน, ลำดับที่ 3 จากเพื่อน จำนวน 152 คน, ลำดับที่ 4 จากรายการวิทยุ จำนวน 151 คน และลำดับที่ 5 จากรายการโทรทัศน์ จำนวน 75 คน

เคยฟังหรือได้ยินดนตรีไทยเดิม ลำดับที่ 1 จากรายการวิทยุ จำนวน 302 คน, ลำดับที่ 2 จากงานศพ จำนวน 208 คน, ลำดับที่ 3 จากรายการโทรทัศน์ จำนวน 151 คน, ลำดับที่ 4 จากเว็บไซต์ หรือ อินเทอร์เน็ต จำนวน 126 คน และลำดับที่ 5 จากเทป/VCD/DVD จำนวน 30 คน

5.1.3 ข้อมูลด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทย

ด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทยพบว่าสถานศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่มีชมรมดนตรีไทยโรงเรียนที่ท่านกำลังศึกษาอยู่มีวงดนตรีไทย และโรงเรียนเคยจัดให้มีการแสดงดนตรีไทย จำนวนที่เท่ากัน คือ 377 คน คิดเป็นร้อยละ 100

5.1.4 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

ผลการสรุป แบ่งเป็นสามส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล กับทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย (มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำคัญระหว่างดนตรีไทยกับนักเรียน ด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย ด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย ทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย) และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี ส่วนที่ 2 การสรุปความสัมพันธ์อิทธิพลเชิงสาเหตุของ ปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย (ได้แก่ ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม) และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย (ได้แก่ ด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา

ด้านครูผู้สอน ด้านห้องเรียน ด้านเครื่องดนตรี) ส่วนที่ 3 การสรุปความสัมพันธ์อิทธิพลเชิงสาเหตุของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย ที่มีต่อพฤติกรรมด้านดนตรีไทยของนักเรียน

ส่วน 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลกับทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันในด้านเพศ ระดับชั้นเรียน อายุ และการเข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทยและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย ไม่ได้มีทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย แตกต่างกัน

ส่วนที่ 2 การสรุปความสัมพันธ์อิทธิพลเชิงสาเหตุของ ปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย

ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยออกเป็นสี่ด้าน ได้แก่ ด้านความสำคัญระหว่างดนตรีไทยกับนักเรียน ด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย ด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย ทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติทั้งสี่ด้าน มีดังนี้

ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียน

ผลพบว่าปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียนมากที่สุดคือ **ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยโดยสาเหตุหลักๆคือ การพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยในโอกาสงานต่างๆโดยเฉพาะงานศพ** ซึ่งนักเรียนจะสามารถพบเห็นได้อยู่บ่อยๆ **ปัจจัยรองลงมาคือปัจจัยด้านครอบครัว** ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยพบว่า **ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรีเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียน**

ทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย

ผลพบว่าปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทยมากที่สุดคือ **ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยปัจจัยที่รองลงมาคือปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทยและปัจจัยด้านเพื่อนตามลำดับ** ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยพบว่า **ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษาดนตรีเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย**

ทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย

ผลพบว่าปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยมากที่สุดคือ **ปัจจัยด้านเพื่อนปัจจัยสภาพแวดล้อมที่อาศัย ปัจจัยด้านครอบครัวตามลำดับ**

ทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย

ผลพบว่าปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทยคือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยปัจจัยด้านเพื่อนปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทยตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรีเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย

ส่วนที่ 2 อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทย

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทยและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียนที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้านเห็นได้ว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยมีอิทธิพลต่อทัศนคติในทุกด้าน รองลงมาคือ ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยที่เหลือที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยคือ ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ในลักษณะของอิทธิพลเชิงสาเหตุของทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยแต่ละด้านที่มีต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี

ผลการสรุปพบว่าทัศนคติต่อวิชาดนตรีไทยมีผลต่อพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี โดยทัศนคติที่มีอิทธิพลคือ ทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทยทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทยทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย

จากการสำรวจและวิเคราะห์จากผลข้างต้น สามารถสรุปได้ตามลำดับความสำคัญว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียนที่จะส่งผลไปสู่พฤติกรรมต่างๆต่อวิชาดนตรีไทยนั้นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียนด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อดนตรีไทย และด้านอนาคตของนักเรียนที่ส่งผลไปยังพฤติกรรมความสนใจในการเรียนดนตรีไทย ซึ่งการเกิดทัศนคติที่ดีนั้นย่อมมาจากความคุ้นเคยของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยในการที่ได้พบเห็น ได้ยิน ได้ฟัง และได้ร่วมกิจกรรมทางดนตรีไทยอยู่บ่อยครั้ง ทั้งที่ในบ้านตัวนักเรียนเอง ห้องถิ่นที่อยู่อาศัย กิจกรรมต่างๆที่สร้างความคุ้นเคยให้กับนักเรียนได้ดีที่สุด ตัวอย่างเช่น งานศพ เป็นงานที่นักเรียนสามารถพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยบ่อยที่สุดจนเกิด

ความคุ้นเคยต่อดนตรีไทยมอว์และมอว์ (MAW&MAW,1964) ได้เสนอแนะเครื่องชี้ (Indicators) ของความกระตือรือร้นของเด็กจากพฤติกรรมต่อไปนี้

- เด็กจะมีปฏิริยาบวกต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะสิ่งใหม่ แปรกและตักกลับคือมีการเคลื่อนไหว หาสิ่งเหล่านั้น
- เด็กแสดงความอยากรู้เกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม
- เด็กจะเสาะแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยสำรวจสิ่งแวดล้อมรอบตัว
- เด็ก จะแสดงความเพียรพยายามอย่างไม่ท้อถอยในการสำรวจค้นพบสิ่งแวดล้อม

อีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนคือปัจจัยด้าน เพื่อน ซึ่งในช่วงอายุ 13-18 ปีของนักเรียน เป็นวัยที่มีพฤติกรรมการใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลง มักกระทำการต่าง ๆ ตามกันเพื่อนจึงเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกและสนใจเรียนดนตรีไทย เป็นส่วนหนึ่งที่จะยอมรับหรือให้ความคิดในแง่ลบและแง่บวกต่อตัวนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย ซึ่งเป็นตัวชี้แนวทางในการสร้างทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยประการหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนที่ว่า เจตนาเชิงพฤติกรรมเรื่องของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm หรือ SN) เป็นการรับรู้ของบุคคลว่าคนอื่นๆ ที่มีความสำคัญสำหรับเขา ต้องการหรือไม่ต้องการให้เขาทำพฤติกรรมนั้นๆ ถ้าบุคคลได้รับรู้ว่าคนที่มีความสำคัญต่อเขาได้ทำพฤติกรรมนั้น หรือต้องการให้เขาทำพฤติกรรมนั้น ก็จะมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามและทำตามด้วย

ในส่วนของคุณครูรอบข้าง ปัจจัยที่รองลงมาได้แก่ด้านครอบครัว ซึ่งเมื่อเกิดความคุ้นเคยจากการได้พบเห็นหรือมีส่วนร่วมกับดนตรีไทยที่สอดคล้องกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยแล้ว คนในครอบครัวยังเป็นส่วนที่สร้างทัศนคติในการยอมรับความชอบของนักเรียนต่อดนตรีไทย คนในครอบครัวชอบฟัง หรือสามารถบรรเลงดนตรีไทยได้ และส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนดนตรีไทย ซึ่งเมื่อนักเรียนได้คลุกคลีกับคนในครอบครัวที่ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยทางใดทางหนึ่งอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยและมีทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทยต่อนักเรียน และทัศนคติด้านอนาคตอันจะส่งผลไปสู่พฤติกรรมต่างๆ ต่อวิชาดนตรีไทย ปัจจัยดังกล่าวมานั้น ครอบครัวเป็นแรงจูงใจภายนอกตามหลักทฤษฎีที่ว่า แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive) คือแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายนอก ที่มีผลต่อแรงจูงใจในภายในตามหลักทฤษฎีที่ว่า

แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motive) คือแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งเร้าภายในตัวของบุคคลผู้นั้นซึ่งสร้างความสนใจในการเรียนดนตรีไทยโดยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติของตัวนักเรียนด้านหนึ่ง

ปัจจัยต่อมาได้แก่ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีไทยสามารถถ่ายทอดความรู้และสร้างความสนใจให้นักเรียนมีทัศนคติด้านความน่าสนใจต่อดนตรีไทยซึ่งจะให้นักเรียนมีความสนใจและต้องการที่จะเรียนดนตรีไทย ในด้านอุปกรณ์ เครื่องดนตรีที่มีเพียงพอต่อการเรียนการสอน ก็เป็นการสร้างความมั่นใจในการเรียนถึงความพร้อมของสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุนประการหนึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุนให้นักเรียนสนใจเรียนดนตรีไทยแต่ก็เป็นส่วนน้อยด้วยสาเหตุที่ว่า โรงเรียนที่มีครูผู้สอนและเครื่องดนตรีไทยที่พร้อมและมีศักยภาพอยู่แล้วผู้บริหารจึงเป็นแค่ปัจจัยหนึ่งที่ไม่ค่อยมีความสำคัญมากนัก

ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีเป็นปัจจัยหนึ่งที่สอดคล้องกับปัจจัยด้านอื่นในส่วนของการที่นักเรียนเคยเคยมีประสบการณ์ต่างๆต่อดนตรีไทย เช่น เคยได้ยินได้ฟัง เคยชมการบรรเลง เคยเล่นหรือเคยเข้าร่วมบรรเลงดนตรีไทย เคยเรียนทั้งในภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีวิชาดนตรี เป็นต้น จากประสบการณ์ต่างๆที่นักเรียนเคยมีส่วนร่วมเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียนและส่งผลไปยังพฤติกรรมต่างๆต่อดนตรีไทย

ในส่วนของปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยคือปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน และด้านห้องเรียน จากการสำรวจนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคิดว่าปัจจัยทั้งสองด้านนี้ไม่มีผลต่อทัศนคติของนักเรียน ด้วยเหตุผลที่ว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการสอน มีเทคนิคในการสอนที่ดีอยู่แล้ว ห้องเรียนที่มีอยู่อย่างเป็นสัดส่วนและพร้อมที่จะให้นักเรียนได้ใช้ในการเรียนอยู่ตลอดเวลา ปัจจัยทั้งสองด้านดังกล่าวมาจึงไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักเรียน

จากปัจจัยต่างๆสรุปได้ว่า แรงจูงใจภายในที่เกิดจากความพอใจของนักเรียนเองเป็นตัวกำหนดหลักในการเกิดทัศนคติต่อดนตรีไทยมากกว่าแรงจูงใจภายนอก เนื่องจากการเรียนดนตรีไทยต้องเกิดจากความชอบจากตัวของนักเรียนเอง ด้วยเหตุที่ว่าการเล่นดนตรีไทยต้องใช้เวลา ต้องใช้ความอดทนในการเรียนเป็นอย่างมาก ปัจจัยรอบข้างต่างๆเป็นเพียงสิ่งโน้มน้าวในการเลือกและตัดสินใจที่จะเรียนดนตรีไทย

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยความเกี่ยวข้องของดนตรีไทยกับนักเรียนในอดีต ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านประสบการณ์เกี่ยวกับดนตรีไทย 2) ด้านครอบครัว 3) ด้านเพื่อน และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัยนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ด้านประสบการณ์เกี่ยวกับดนตรีไทย ที่พบว่าการเข้าร่วมการบรรเลงดนตรีไทยของนักเรียนจัดได้ว่าเป็นประสบการณ์ที่นักเรียนมีส่วนร่วมน้อยที่สุดนั้น มาจากสภาพสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปในด้านของวัฒนธรรมความนิยมของคนในสังคมไทย เรื่องของดนตรีที่ได้รับอิทธิพลจากประเทศต่างๆที่เข้ามาสร้างกระแสความนิยมควบคู่ไปกับดนตรีไทยเดิมแท้ๆ และดนตรีไทยที่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะแก่การฟัง เช่น เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง ที่นำทำนองของดนตรีไทยเดิมมาปรับให้เหมาะแก่สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้การบรรเลงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ ลดลงไปอย่างเห็นได้ชัด โอกาสที่จะให้นักเรียนที่เรียนดนตรีไทยได้บรรเลงได้แสดงศักยภาพทางด้านดนตรีไทยของนักเรียนก็น้อยลง ถ้านักเรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือเป็นนักดนตรีประจำของคณะวงดนตรีต่างๆแล้ว ก็เป็นเรื่องยากที่นักเรียนจะได้มีประสบการณ์ด้านการเข้าร่วมการบรรเลงดนตรีไทย ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลที่ได้นี้นักเรียนมีประสบการณ์ด้านดนตรีไทยในส่วนของการเล่นได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็น การบรรเลงดนตรีไทยมากกว่าการที่นักเรียนจะมีประสบการณ์ในการร่วมบรรเลงดนตรีไทย จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อผลของระดับคะแนนในส่วนนี้

ด้านครอบครัวจากการสำรวจข้อมูลผลที่ได้นั้นเป็นประสบการณ์ด้านที่น้อยมาก จากคำตอบที่ได้ครอบครัวของนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย สมาชิกในครอบครัวสามารถเล่นดนตรีไทยได้ คนในครอบครัวของนักเรียนสนับสนุน ๆ ผลการสำรวจที่ได้อยู่ในเกณฑ์น้อยมาก ซึ่งถ้าดูจากสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ การดำรงชีวิตปัจจุบันขึ้นอยู่กับความจำเป็น การประกอบอาชีพก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเป็นแนวทางของครอบครัวในการเลือกสายการศึกษาเล่าเรียนให้กับนักเรียนที่จะมีผลต่ออนาคต การดำรงชีวิต ดนตรีไทยจึงเป็นทางเลือกท้ายๆหรือวิชาเสริมในการเลือกเรียน

ด้านเพื่อน นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นช่วงอายุที่จะใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนมากที่สุด พฤติกรรมการใช้ชีวิตในแบบกลุ่ม การยอมรับ ค่านิยมๆ เพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการคิด ความรู้สึก การแสดงออกเพื่อการยอมรับ จากการสำรวจพบว่าการชักชวนจากเพื่อนในการมีประสบการณ์ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่น้อยมาก และความคิดที่ว่าดนตรีไทยเชย ถ้าสมัยการชักชวนให้นักเรียนทำกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่ดนตรีไทย ครามรู้สึกเฉยในการยอมรับในความสามารถ

ของนักเรียนที่เรียนดนตรีไทยนั้น มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถบอกได้ว่าการเรียนดนตรีไทยของนักเรียนนั้น เพื่อนของนักเรียนมีความรู้สึกในทางลบมากกว่าที่จะสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนดนตรีไทย

ด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย บริเวณที่อาศัยเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งต่อทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียน การได้พบ ได้เห็น ความคุ้นเคยนั้น จะเป็นตัวบ่งบอกได้ถึงการตัดสินใจเลือกที่จะเลือกเรียนดนตรีไทย ผลจากการสำรวจ การพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยในงานต่างๆ โดยเฉพาะ งานศพ ท้องถิ่นของนักเรียนมีวงดนตรีไทยให้นักเรียนได้พบเห็นอยู่เป็นประจำ ซึ่งเป็นการสร้างความคุ้นเคยให้นักเรียนและผลไปยังทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย

การศึกษาวิจัยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนดนตรีไทยของโรงเรียน ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านห้องเรียน ด้านเครื่องดนตรี ผลจากการสำรวจพบว่า

ด้านผู้บริหารจัดได้ว่าเป็นผู้ที่สนับสนุนในการเรียนการสอนดนตรีไทยภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีเพราะหากผู้เรียนมีศักยภาพด้านดนตรีแล้วแต่ขาดผู้สนับสนุนก็ยากที่จะพัฒนาต่อไป ผลการสำรวจที่ได้นั้นอยู่ในระดับปานกลางซึ่งผู้บริหารของนักเรียนสนับสนุนดนตรีไทยในการเปิดโอกาสให้มีการบรรเลงดนตรีไทยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอยู่บ่อยๆ อีกทั้งสนับสนุนในการส่งนักเรียนดนตรีไทยที่มีความสามารถเข้าประกวดในรายการต่างๆ และจัดทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความสามารถด้านดนตรีไทย อันเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนดนตรีไทยและพัฒนาศักยภาพให้ดียิ่งๆขึ้นไปในอนาคต

ด้านครูผู้สอนก็มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะการที่นักเรียนได้เลือกที่จะเรียนดนตรีไทยแล้ว ครูผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างทัศนคติของนักเรียนที่ดีต่อการเรียน จากการสำรวจพบว่าครูมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนเครื่องดนตรีชนิดต่างๆได้ มีเทคนิคในการสอนที่จะสร้างความอยากเรียนให้กับนักเรียน ให้ความเป็นกันเองทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนฯ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงการสร้างทัศนคติที่ดีต่อดนตรีไทยสามารถส่งผลไปยังพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยได้เป็นอย่างดี

ด้านห้องเรียนและเครื่องดนตรีโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะห้องเรียน แห่ล่ง คั่นคว่ำข้อมูลทางดนตรี เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนการฝึกซ้อม อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน มีการ ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีและเก็บรักษาอย่างเป็นระเบียบ เป็นการสร้างความต้องการของนักเรียนให้ เข้ามาเรียน ซึ่งเมื่อเข้ามาแล้วรู้สึกสะดวกสบาย เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี ต่อดนตรีไทย

การศึกษาวิจัยในทัศนคติด้านต่างๆต่อวิชาดนตรีไทยผู้วิจัยได้แบ่งทัศนคติออกเป็นด้านต่างๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1.ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย 2.ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรม ดนตรีไทย 3.ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต 4.ทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย ซึ่งผล จากการสำรวจสามารถอธิบายได้ดังนี้

ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะกลุ่ม ผู้ตอบแบบสอบถามนั้นส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เรียนดนตรีไทย ทัศนคติในเรื่องของความสนใจใน ดนตรีไทย ความภูมิใจที่นักเรียนได้เรียนดนตรีไทยและความภูมิใจของครอบครัวนักเรียนที่เห็น ความสำคัญของดนตรีไทยว่าเป็นศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยแขนงหนึ่ง ทัศนคติด้านความสำคัญ ของดนตรีไทยจึงมีอยู่ในตัวของนักเรียนเองเป็นพื้นฐานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อดนตรี ไทย

ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็น เพราะกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามนั้นส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เรียนดนตรีไทย กิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้อง กับดนตรีไทยโดยเฉพาะการคิดการแปลทำนองเพลงของดนตรีไทยเป็นการช่วยฝึกสมองและท้าทาย ด้านความคิดของนักเรียนที่เรียนดนตรีไทย รองลงมาคือในเรื่องของกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ไทยนั้นทำให้นักเรียนสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน มีสังคมที่กว้างขึ้นจากการบรรเลงดนตรีไทย การ บรรเลงในสถานที่ต่างๆทำให้นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นท้าทาย นักเรียนสามารถนำดนตรีไทยไปบูรณาการ กับวิชาอื่นๆได้ นักเรียนจึงมีความสุขที่ได้เล่นดนตรี และมีทัศนคติที่ส่งผลไปยังพฤติกรรมที่ดีต่อวิชา ดนตรีไทย

ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมปัจจุบันที่ประกอบอาชีพมีผลต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก งานที่ดี

ได้คำตอบแทนสูงจึงเป็นหนทางที่คนในสังคมไทยปัจจุบันต่างชวนขวย การเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปด้านดนตรีไทยเพื่อการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคตนั้นคงเป็นเพียงทางเลือกที่รองลงมา เนื่องจากปัจจุบันบทบาทหน้าที่ของดนตรีไทยที่มีต่อสังคมในปัจจุบันลดน้อยลงไปมาก การที่นักเรียนจะใช้ดนตรีไทยเป็นงานประจำในการสร้างรายได้ให้นักเรียนในอนาคตจึงเป็นอีกเพียงทางเลือกหนึ่ง

ทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะกลุ่มนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามนั้นเป็นนักเรียนที่เรียนดนตรีอยู่แล้วจึงมีความคิดในด้านลบว่าดนตรีไทยต้องใช้เวลาในการเรียนที่มากจึงสามารถบรรเลงได้ดีการเรียนดนตรีไทยยังต้องใช้ความจำมากกว่าวิชาอื่นๆ เป็นเหตุให้ต้องลดกิจกรรมอื่นๆในชีวิตประจำวัน เครื่องดนตรีไทยก็หาวัสดุในการสร้างยากมีราคาแพง ผู้ปกครองของนักเรียนจึงต้องการให้นักเรียนได้เรียนในวิชาอื่นๆที่จะสามารถนำไปสู่การประกอบอาชีพอันเป็นที่ต้องการของสังคมและได้รับคำตอบแทนที่สูงเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ซึ่งดนตรีไทยในปัจจุบันนั้นถูกมองว่าล้าสมัย เศษ จึงเป็นเหตุให้เกิดทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทยของนักเรียน

พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผลจากทัศนคติด้านต่างๆข้างต้นที่ส่งผลมายังพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความตั้งใจที่จะเรียนและศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และยังชักชวนให้คนในครอบครัวหรือคนรู้จักหันมาสนใจในกิจกรรมดนตรีไทยมากขึ้น ซึ่งถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีไทยแล้วก็จะส่งผลมายังพฤติกรรมที่ดีต่อดนตรีไทยด้วย

ส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนนั้นจากปัจจัยทั้ง 8 ด้าน คือ 1.ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทย 2.ปัจจัยด้านครอบครัว 3.ปัจจัยด้านเพื่อน 4.ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่อาศัย 5.ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านผู้บริหารและสถานศึกษา 6.ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านครูผู้สอน 7.ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านห้องเรียน 8.ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้านเครื่องดนตรี ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนมากที่สุดคือปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่อาศัย ซึ่งมีผลต่อทัศนคติทั้ง 4 ด้าน คือ 1.ทัศนคติด้านความสำคัญของดนตรีไทย 2.ทัศนคติด้านความน่าสนใจของกิจกรรมดนตรีไทย 3.ทัศนคติด้านประโยชน์ของดนตรีไทยในอนาคต 4.ทัศนคติด้านลบต่อวิชาดนตรีไทย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลอาจสรุปได้ว่า พฤติกรรมต่างๆของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทยนั้น ปัจจัยต่างๆเป็นตัวส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักเรียนโดยผ่านแรงจูงใจซึ่งแรงจูงใจภายในที่เกิดจากความพอใจของนักเรียนเองเป็นตัวกำหนดหลักในการเกิดทัศนคติต่อดนตรีไทยมากกว่าแรงจูงใจภายนอก เนื่องจากการเรียนดนตรีไทยต้องเกิดจากความชอบจากตัวของนักเรียนเอง ด้วยเหตุที่ว่า การเรียนดนตรีไทยต้องใช้เวลา ต้องใช้ความอดทนในการเรียนเป็นอย่างมาก ปัจจัยต่างๆเป็นเพียงสิ่งโน้มน้าวในการเลือกและตัดสินใจที่จะเรียนดนตรีไทย

5.3 ประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัยในครั้งนี้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติเกี่ยวกับดนตรีไทย แต่เนื่องจากการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมโดยตรงไม่ได้อยู่ในวิสัยที่จะทำได้โดยง่าย แต่สิ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมส่งผลได้แก่ความคุ้นเคยกับดนตรีไทย ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาควรสร้างความคุ้นเคยด้านดนตรีไทยให้กับนักเรียน โดยการเปิดเพลงไทยในยามว่างให้นักเรียนได้ยินอยู่บ่อยๆ จัดหาวงดนตรีไทยให้นักเรียนได้ดูเพื่อให้เห็นถึงการบรรเลงอย่างชัดเจนถึงเทคนิคต่างๆอย่างหน้าสนใจ หรือจัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับดนตรีไทยเพื่อเปิดโลกกว้างทางดนตรี
2. เนื่องจากปัจจัยด้านเพื่อนและด้านครอบครัวเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับดนตรีไทย จึงควรจัดให้มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในลักษณะกิจกรรมกลุ่ม และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและบุคคลรอบข้างตัวนักเรียนได้มีส่วนร่วม เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีไทยด้วย และจะมีส่วนสนับสนุนให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดี และมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยมากขึ้น กิจกรรมดังกล่าวอาจเป็นเป็นการฟังเพลงไทยแหล่งต่างๆ หรือการไปดูดนตรีไทยในกิจกรรมและโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทย
3. เนื่องจากปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อดนตรีไทยเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับดนตรีไทย จึงควรที่จะจัดให้นักเรียนได้เรียนในภาคปฏิบัตินอกเหนือจากการเรียนทฤษฎีดนตรีไทย และหากิจกรรมที่นักเรียนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีไทยให้มากขึ้นเพื่อสร้างความคุ้นเคยและความรู้สึกที่ดีว่าดนตรีไทยนั้นน่าสนใจ

5.4 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า

1. อาจมีข้อจำกัดด้านวิทยุติที่สามารถส่งผลต่อข้อมูลสำหรับแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลอยู่บ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักเรียน ข้อมูลที่ได้อาจจะไม่เที่ยงตรงนักจึงควรใช้การสัมภาษณ์ควบคู่ไปด้วย
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียนด้วย จะทำให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านมากขึ้น

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยเห็นว่า

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน โรงเรียนเอกชน หรือโรงเรียนสอนพิเศษด้านดนตรีไทยเพื่อขยายผลการศึกษาวิจัยให้ครอบคลุมมากขึ้น แล้วนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกันระหว่างโรงเรียน
2. ควรศึกษาความต้องการในด้านต่างๆของนักเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีต่อดนตรีไทยของนักเรียน
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน โรงเรียนเอกชนหรือโรงเรียนสอนพิเศษด้านดนตรีไทยเพื่อดูว่าแตกต่างหรือสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้หรือไม่อย่างไร
4. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ในระดับการศึกษาอื่นๆทั้งภาครัฐบาลและเอกชน
5. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยในกลุ่มคนวัยทำงานเพื่อหาข้อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยครั้งนี้

รายการอ้างอิง

- กาญจนา คำสุวรรณ และ นิตยา เสาร์มณี.(2524). *จิตวิทยาการทั่วไป*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่.(2525).*ความต้องการทางการศึกษา โอกาสและการเลือก*.
วารสาร การศึกษาแห่งชาติ, 16(2), 11-17.
- ชัชวาล มะลิซ้อน. (2546). *ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเล่นดนตรีไทย
ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน*. อุตรดิตถ์:
สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ณัฐพล ไพบูลย์ศิริวัฒน์. (2542). *การจัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทยในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอคลองจันทร์.เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.
- ดวงเดือน คุปต์คาร. (2541). *การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องสาระของทำนอง
เพลงไทยผ่านทักษะการขับร้องสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่5*. นครราชสีมา:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ทัศนัย อายุเจริญ. (2535). *สภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีไทยในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2526). *เรียนเพื่ออะไร*. วิทยาจารย์, 4,2-36.
- ธีระพร อวรรณโณ, การวัดทัศนคติ : *ปัญหาในการใช้เพื่อทำนายพฤติกรรม*, (กรุงเทพมหานคร :
ซีเอ็ดบุ๊คส์เซ็นเตอร์, 2548), หน้า 162.
- ธงชัย สิทธิกรณ.'*ดนตรีไทยกับคนรุ่นใหม่ทางขนานจริงหรือ?*'. *ดนตรีไทยอุดมศึกษา*. ครั้งที่ 30
พ.ศ. 2542. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ประมะ สตะเวทิน.(2544). *สื่อกับการตัดสินใจเลือกผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครวันที่ 23*

- กรกฎาคม 2543 ของผู้ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง. งานวิจัย. กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ.(2526). **ทัศนคติ : การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.**
กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526
- ประภา เพ็ญสุวรรณ. (2524). **ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.**
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2531). **จิตวิทยาการศึกษา.**มหาสารคาม : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปฐม นิคมานนท์. (2528). **การศึกษานอกระบบมหาวิทยาลัย (พิมพ์ครั้งที่ 4).**
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ทิพย์อักษร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2544). **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
_____ . **เอกสารประกอบการเรียนวิชาจิตวิทยาการศึกษา 301.**จิตวิทยาการศึกษา.
คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิธีไหว้ครูดนตรีไทย 22 ตุลาคม 2541 ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น วัดภาคกลาง วัดมหาธาตุวรวิหาร
จังหวัดเพชรบุรี : 11-14 (สุจิตร์)
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2530). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.**พิมพ์ครั้งที่ 2 .
กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์เจริญผล.
- ไพศาล หวังพานิช. (2531). **วิธีวิจัย .** กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมการวิจัยและตำรากองบริการการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรทิภา ผลโพธิ์. (2544). **บทบาทชมรมครูดนตรีไทยต่อการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอน
ดนตรีในระบบโรงเรียน: กรณีศึกษาชมรมดนตรีไทยจังหวัดลพบุรี.**วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรทิพย์ บุญนิพัทธ์.(2539 : 49). **พฤติกรรมที่เปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 17 พฤศจิกายน2539 ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.** วิทยานิพนธ์ นศ.ม.(นิเทศศาสตร์) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- พจน์ สะเพียรชัย.(2526).**การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชน.** วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 17(2),

7-35.

มนูญ ตนะวัฒนา.(2539). *จิตวิทยาพัฒนาชีวิต*.พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : อีรพงษ์การพิมพ์.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). *การจูงใจและการเสริมแรง พฤติกรรมองค์การ* (พิมพ์-ครั้งที่ 1).
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมสาร.

รุ่งทิวา จักรกร. (2527).*วิธีสอนทั่วไป*.กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ลักขณา สังฆบุตร. (2544). *การจัดกิจกรรมดนตรีไทยเสริมหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขต
กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531). *ทัศนคติ*. กรุงเทพมหานคร : ดี.ดี.บุคส์โตร์, 2531.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2542). *ทฤษฎีและการปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม*.พิมพ์ครั้งที่ 4 .
ภาควิชาพื้นฐานการศึกษาคณะวิชาครุศาสตร์สถาบันราชภัฏสกลนคร.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, จิตวิทยาสังคม : *ทฤษฎีและปฏิบัติการ*, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
2545), หน้า 138.

สงัด อุทรานนท์. (2525). *การจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ*. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชา จันท์เอม. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป*.พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุรพงษ์ โสณะเสถียร. (2533: 118). *การจัดการทางการสื่อสาร*. กรุงเทพมหานคร : ประสิทธิ์ภักดิ์
แอนด์ปรินต์ติ้ง, 2533.

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*.พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาตน*. กรุงเทพมหานคร:
สถาบันราช

สมบัติกระจำยุทธ. (2542). *การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*.กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาชิต. (2523). *การปรับพฤติกรรม*.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- โสภา ชูพิชัยกุล. (2529). *ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศ.ส.
- อเนกกุล กรี่แสง. (2520). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- อรพินท์ ชูชม และ อัจฉรา สุขารมณ. (2531). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีปัญหาส่วนตัวทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรรวรรณ ชมวัฒนา และ กัตติกา ตังธนาภานนท์. (2535). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาดนตรีศึกษาที่มีส่วนสนับสนุนดนตรีไทยในโรงเรียนสาธิต (มัธยมศึกษา) ในส่วนกลาง*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- B.F. Skinner. (1974). *About Behaviorism*. New York : Alfred A. Knopf Co. Ltd.
- Cranston, Charles M. and Barclay, McGort. (1985). A Learner Analysis Experiment : Cognitive Style Versus Learning Style in Undergraduate Nursing Education. *Journal of Nursing Education*. 24 : 136 – 138, April.
- Smith, L.H. (1976). *Learning Style : Measurement and Educational Significance*. Ph.D. Dissertation. University of Connecticut.
- Thurstone, L.L. (1967). *Attitude Theory and Chang*. New York : John Wiley and Sone.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา
กลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง: แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ
วัฒนธรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและ
พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษากลุ่มโรงเรียนรัฐบาล จังหวัด
เพชรบุรี ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจากนักเรียนในการตอบแบบสอบถามซึ่งตรงต่อความเป็นจริงของ

นักเรียนมากที่สุดคำตอบของนักเรียนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดการ การเรียนการสอนวิชาดนตรีไทยต่อไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าข้อที่ตรงกับ

ท่านมากที่สุด

- 1.1 เพศ เพศหญิง เพศชาย
- 1.2 ศึกษาอยู่ระดับชั้น/ อายุ มัธยมศึกษาตอนต้น อายุ.....ปี
 มัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ.....ปี
- 1.3 เป็นนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อโดยการสอบความสามารถพิเศษดนตรีไทย
 ใช่ ไม่ใช่ เข้าศึกษาต่อโดย.....

ส่วนที่ 2 แหล่งที่มาของข้อมูลด้านสื่อมวลชนของนักเรียนต่อดนตรีไทย

2.1 ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทยจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รายการวิทยุ ป้ายนิเทศ หนังสือ
 รายการโทรทัศน์ เว็บไซต์ หรือ Internet หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
 บิดา-มารดา ครู - อาจารย์ เพื่อน
 อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

2.2 ท่านรับทราบความเคลื่อนไหวกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยจากแหล่งใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รายการวิทยุ ป้ายนิเทศ หนังสือ
 รายการโทรทัศน์ เว็บไซต์ หรือ Internet หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
 บิดา-มารดา ครู - อาจารย์ เพื่อน
 อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

2.3 สื่อที่ท่านเคยฟังหรือได้ยินเพลงดนตรีไทยเดิม (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เทป/VCD/DVD
 เว็บไซต์ หรือ Internet งานศพ
 งานรื่นเริงต่างๆ.....(โปรดระบุ)

○ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านสถานศึกษาของนักเรียนต่อดนตรีไทย

1.สถานศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่มีชมรมดนตรีไทยหรือไม่

มี ไม่มี

2.โรงเรียนที่ท่านกำลังศึกษาอยู่มีวงดนตรีไทยประจำโรงเรียนหรือไม่

มี ไม่มี

3.โรงเรียนเคยจัดให้มีการแสดงดนตรีไทยหรือไม่

มี ไม่มี

ให้นักเรียนอ่านคำถามในตารางแล้วทำเครื่องหมาย / ในช่องด้านขวาช่องใดช่องหนึ่งให้ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ด้านประสบการณ์ของนักเรียนต่อดนตรีไทย

	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ประสบการณ์ด้านดนตรีไทย					
1.ท่านเคยได้ยินได้ฟังเพลงไทยเดิม					
2.ท่านเคยเล่นเครื่องดนตรีไทย					
3.ท่านเคยชมการบรรเลงของวงดนตรีไทย					
4.ท่านเคยเข้าร่วมบรรเลงดนตรีไทย					
5.ท่านเคยเรียนวิชาดนตรีไทยภาคทฤษฎีในชั้นประถมศึกษา					
6.ท่านเคยเรียนวิชาดนตรีไทยภาคปฏิบัติในชั้นประถมศึกษา					
7.ท่านเคยอ่านและศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย					
8.ท่านเคยเห็นการบรรเลงดนตรีไทยตามงานประเพณีต่างๆ					

	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
9. ท่านเคยได้ยินทำนองเพลงไทยเดิมในเพลงลูกทุ่ง เพลงไทยสากล					
ด้านครอบครัวของนักเรียนต่อดนตรีไทย					
1. ครอบครัวของท่านมีสมาชิกที่มีความรู้เกี่ยวกับดนตรีไทย					
2. ครอบครัวท่านมีสมาชิกที่สามารถเล่นดนตรีไทยได้					
3. ครอบครัวของท่านชอบฟังเพลงไทยเดิม					
4. ผู้ปกครองของท่านให้การสนับสนุนให้ท่านเรียนดนตรีไทย					
5. เมื่อที่บ้านของท่านจัดงานต่างๆเคยมีการบรรเลงดนตรีไทย					
6. ครอบครัวของท่านส่งเสริมให้เรียนดนตรีไทย					
ด้านเพื่อนของนักเรียนต่อดนตรีไทย					
1. เพื่อนชักชวนให้มาเรียนดนตรีไทย					
2. เพื่อนบอกว่าดนตรีไทย เขย ล้ำสมัย					
3. เพื่อนชักชวนให้ไปชมงานต่างๆที่เกี่ยวกับดนตรีไทย					
4. เพื่อนชักชวนไปร่วมบรรเลงดนตรีไทยตามงานต่างๆ					
5. นักเรียนมีกลุ่มเพื่อนสนิทที่เล่นดนตรีไทยเหมือนกัน					
6. การเล่นดนตรีไทยทำให้เพื่อนๆยอมรับว่านักเรียนเป็นผู้มีความสามารถพิเศษ					
7. เพื่อนของนักเรียนพยายามชักจูงให้ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่การเล่นดนตรีไทย					
8. นักเรียนมีเพื่อนที่เล่นดนตรีไทยเพราะการชักชวนของนักเรียนเอง					
9. นักเรียนมีความสามารถในการเล่นดนตรีไทยได้ดีกว่าเพื่อน					
ด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนต่อดนตรีไทย					
1. จังหวัดหรืออำเภอที่พักอาศัยอยู่มีชมรมดนตรีไทย					
2. โกลัที่พักอาศัยของท่านมีวงดนตรีไทยรับจ้าง					
3. ในท้องถิ่นของท่านเคยมีการบรรเลงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ					
4. ท่านพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยในงานศพเป็นส่วนใหญ่					
5. ปัจจุบันท่านพบเห็นการบรรเลงดนตรีไทยอยู่เป็นประจำ					
6. โกลับ้านนักเรียนเป็นแหล่งผลิตเครื่องดนตรีไทย					

ด้านทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อดนตรีไทย

ทัศนคติ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1

ทัศนคติ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ทัศนคติด้านความสำคัญระหว่างดนตรีไทยกับนักเรียน					
1.นักเรียนชอบและสนใจในวิชาดนตรีไทย					
2.ดนตรีไทยทำให้นักเรียนเป็นคนร่าเริง					
3.นักเรียนรักดนตรีไทยเพราะเป็นศิลปวัฒนธรรมของประเทศไทยแขนงหนึ่ง					
4.การเรียนดนตรีไทยทำให้ครอบครัวภาคภูมิใจในตัวนักเรียน					
5.นักเรียนภูมิใจที่เรียนดนตรีไทย					
ทัศนคติด้านกิจกรรมความน่าสนใจต่อวิชาดนตรีไทย					
1.กิจกรรมดนตรีไทยทำให้ข้าพเจ้ามีสังคมที่กว้างขึ้น					
2.นักเรียนสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนโดยผ่านกิจกรรมดนตรีไทย					
3.ดนตรีไทยเป็นเครื่องดนตรีที่เล่นง่าย					
4.เพลงไทยเดิมเป็นเพลงที่จำได้ง่ายทำนองคุ้นหู					
5.ดนตรีไทยใช้เล่นเพลงอะไรก็ไพเราะน่าฟัง					
6.การคิดการแปลทำนองทางเพลงของดนตรีไทยช่วยฝึกสมองและท้าทายด้านความคิด					
7.กิจกรรมดนตรีไทยสามารถนำมาบูรณาการเข้ากับวิชาอื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
8.นักเรียนมีสมาธิมากขึ้นจากการเล่นดนตรีไทย					
9.วิชาดนตรีเป็นวิชาที่ได้คะแนนมากที่สุด					
10.การเล่นดนตรีไทยในงานต่างๆเป็นสิ่งที่ตื่นเต้นและท้าทาย					
11.นักเรียนรู้สึกมีความสุขที่ได้เล่นดนตรีในงานต่างๆ					
ทัศนคติด้านอนาคตต่อวิชาดนตรีไทย					
1.ดนตรีไทยเป็นงานอดิเรกที่สร้างรายได้ให้นักเรียนในอนาคต					
2.ดนตรีไทยเป็นงานประจำที่สร้างรายได้ให้นักเรียนในอนาคต					
3.ดนตรีไทยเป็นวิชาที่นักเรียนจะใช้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา					
4.ดนตรีไทยจะสามารถช่วยให้นักเรียนได้รับสิทธิพิเศษ เช่น ทุนการศึกษา ฯลฯ					
5.นักเรียนจะเล่นดนตรีไทยเพื่อแกล้งหาในยามว่าง เมื่อนักเรียนแก่ชรา					
6.ดนตรีไทยเป็นสิ่งเชื่อมความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนโรงเรียนอื่น					
ทัศนคติด้านผลเสียต่อวิชาดนตรีไทย					
1.กิจกรรมดนตรีไทยใช้เวลาเรียนและฝึกซ้อมมากทำให้ต้องลดกิจกรรม					

ทัศนคติ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
อื่นๆในชีวิตประจำวัน					
2.ผู้ปกครองของนักเรียนต้องการให้นักเรียนเน้นเนื้อหาวิชาการมากกว่าวิชาดนตรีไทย					
3.นักเรียนคิดตามเพื่อนว่าดนตรีไทยเป็นวิชาที่ เชย ล้าสมัย					
4.วิชาดนตรีไทยทำให้การเรียนวิชาอื่นอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี					
5.วัสดุที่ใช้สร้างเครื่องดนตรีไทยในปัจจุบันหายากและมีราคาสูงไม่สามารถซื้อมาเป็นฝึกซ้อมเป็นของตัวเองได้					
6.นักเรียนคิดว่าการเรียนดนตรีไทยไม่สามารถยึดเป็นอาชีพได้ในอนาคต					
7.นักเรียนคิดว่าการเรียนดนตรีไทยให้แก่นั้นเป็นไปได้ยาก					
8.การเรียนดนตรีไทยต้องใช้ความจำมากกว่าวิชาอื่นๆ					
9.ขณะเล่นดนตรีไทยทุกครั้งสร้างความวิตกกังวลแก่นักเรียน					

พฤติกรรมที่มีต่อดนตรีไทย

พฤติกรรม	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
แนวโน้มด้านพฤติกรรม					
1.นักเรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนดนตรีไทย					
2.นักเรียนมีความตั้งใจศึกษาต่อวิชาดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษา					
3.นักเรียนจะชักจูงคนรู้จักให้หันมาเล่นดนตรีไทย					
4.นักเรียนมีความตั้งใจในการพาครอบครัว ญาติ คนรู้จักไปชมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรีไทยมากขึ้น					
5.นักเรียนจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาดนตรีไทยให้มากขึ้น					
6.นักเรียนจะยึดวิชาดนตรีไทยเป็นงานอดิเรกหลักในการเลี้ยงชีพ					
7.นักเรียนจะยึดวิชาดนตรีไทยเป็นอาชีพหลักในการเลี้ยงชีพ					

ด้านสภาพแวดล้อม

คำถาม	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
ด้านผู้บริหาร/สถานศึกษา					
1. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านสนับสนุนดนตรีไทย					
2. สถานศึกษาจัดทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ช่วยเหลือกิจกรรมดนตรีไทยทุกปีการศึกษา					
3. สถานศึกษาสนับสนุนให้ส่งนักเรียนที่เรียนดนตรีไทยเข้าประกวดในโอกาสต่างๆ					
4. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ไปบรรเลงดนตรีไทยทั้งในและนอกโรงเรียนอยู่บ่อยๆ					
ด้านครูผู้สอน					
1. ครูผู้สอนมีความสามารถในการสอนเครื่องดนตรีไทยได้หลายชนิด					
2. ครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่จะสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนดนตรีไทย					
3. ครูผู้สอนนิสัยดี					
4. ครูสอนสนุกสนาน ไม่เครียด เป็นกันเอง อบอุ่น ได้ความรู้					
5. มีสื่อการสอนที่เข้าใจง่ายและสร้างความน่าสนใจให้กับผู้เรียน					
6. ครูผู้สอนอารมณ์ดี					
ด้านห้องเรียน					
1. บรรยากาศภายในห้องเรียนสะอาดน่าเรียน					
2. มีแหล่งค้นคว้าข้อมูลให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ					
3. เปิดให้นักเรียนเข้ามาหาความรู้ตลอดเวลาวิชาการ					
ด้านเครื่องดนตรี					
1. เครื่องดนตรีมีเพียงพอต่อการเรียนในภาควิชาปฏิบัติ					
2. เครื่องดนตรีอยู่ในสภาพที่ดีและพร้อมใช้งาน					
3. มีการซ่อมแซมและจัดซื้อเครื่องดนตรีตามความเหมาะสม					
4. เครื่องดนตรีได้รับการเก็บรักษาอย่างเป็นระเบียบ					

กรุณาระบุข้อเสนอแนะของท่านในด้านที่เกี่ยวข้องกับดนตรี เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาดนตรีไทยในอนาคต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายปราโมทย์ เทียงตรง เกิดเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2529 จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนคงคาราม อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี ด้วยความสนใจในดนตรีไทย จึงเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สาขาวิชาดนตรีไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในปี พ.ศ.2548

ประวัติการทำงาน ในขณะที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี ได้เป็นอาจารย์พิเศษสอนดนตรีไทยให้กับเยาวชน ณ พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ และเมื่อจบการศึกษาได้เป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาดนตรีไทยให้กับสถานศึกษาและผู้ที่มีสนใจ ปัจจุบันเป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาดนตรีไทยที่โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY